

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 51-52 (2702-2703) 2001 GRUODIS-DECEMBER 18 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD. • MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3 • CANADA • NUMERIO KAINA - \$1

Pirmosios trečiojo tūkstantmečio Kalėdos

PREL. ANTANAS RUBŠYS,
Manhattan College

Kiekvienas amžius yra prabėgantis amžius. Laikas nelūku-riuoja. Tūkstantmečių tėkmėje būta amžių su laiko kriokliais. 2001 metų Kalėdos turi ypatingą laiko krioklių foną, nes pirmieji III tūkstantmečio metai pradėjo ypatingą perversmą ir lūžių amžių: didžios idėjos blaškosi iš krašto į kraštą, žmonės su netikrumu ir nerimu veržiasi iš vietos į vietą, visuomeninės gijos irsta ir vėl mezgiasi, politiniai ir ekonominiai veiksniai žlunga ir vėl kyla.

Laiko kriokliai išplauna šaknis ne tik pavieniams asmenims, bet ir tautoms. Žmonės ima nerimti ir gyventi lūkesčiais. Netikrumo ir nerimo nuotaika paastrina žmoguje būties klausimus, nes rodo, kad dabartis yra atvira iš abiejų šonų: praėjusio, o ateities gijos neapmestos. Žmogus arba trūks plyš remsis praėjusio, arba visu glėbiu griebis tai, kas įprasminytą jo lūkesčius ir nerimą. Žavesys, skirtas praskubantiems naujovėms, pasirodo trapus, nes dabartis – labai nesaugi, paženklinta įrašų: „Keičiasi be įspėjimo!“

Jėzus gimė ir krikščionybė įsiakniavo amžiuje su laiko kriokliais. Mus pasiekusios pradinės krikščionybės rašytinės apraiškos – Naujasis Testamentas – liudija kelius, kuriais jaunutė krikščionių Bendrija ėjo, augdama tikėjimu, būdama svetinga ir skelbdama viltį netikrumo bei nerimo pasaulyje. Vilties pagrindas – tiesa, kad Dievas ne tik pradžioje sukūrė Visatą, bet ir dabar kuria.

TIESA – AMŽINA
GYVENIMO ATMINTIS

Tiesa, kad Dievas – Tas, Kuris yra ir kuria dabar, apvaldydamas žmonijos sukurtus laiko krioklius, nėra primesta žmogui, bet yra amžinybės balsas žmogaus širdyje. Kūrimo tiesa liudija, kad žmogus iš esmės – ir svarbiausia – priklauso ne savo susikurtam pasauliui, bet Dievui; kad žmogus yra pavaldus aukštesniam ir reiklesniam pašaukimui negu bet kokia žmogiška valdžia gali įsakyti, negu bet kokia žmogiška išmintis gali pateisinti, negu bet koks žmogiškos pastangos gali įvykdyti.

Tiesa, jog Dievas – Tas, Kuris yra ir teisia žmogaus susikurtą pasaulį, kad jį atkurtų teismu ir svetingumu, yra apreiškta tikrovė – Dievo Kūrejo žodžiai ir darbai žmonijos labui, o apreiškta moralė – žmogaus kūrinio atoliopsis Dievui tikėjimu.

„Tiesa – amžina gyvenimo atmintis“. Dostojevskis savo romane *Broliai Karamazovai* aprašo ateisto Ivano Karamazovo pokalbį su Velnio. Tarp kitko, Dostojevskis deda į Velnio lūpas tokius žodžius:

Mano manymu, nereikia nieko naikinti – nei pasaulio, nei ti-

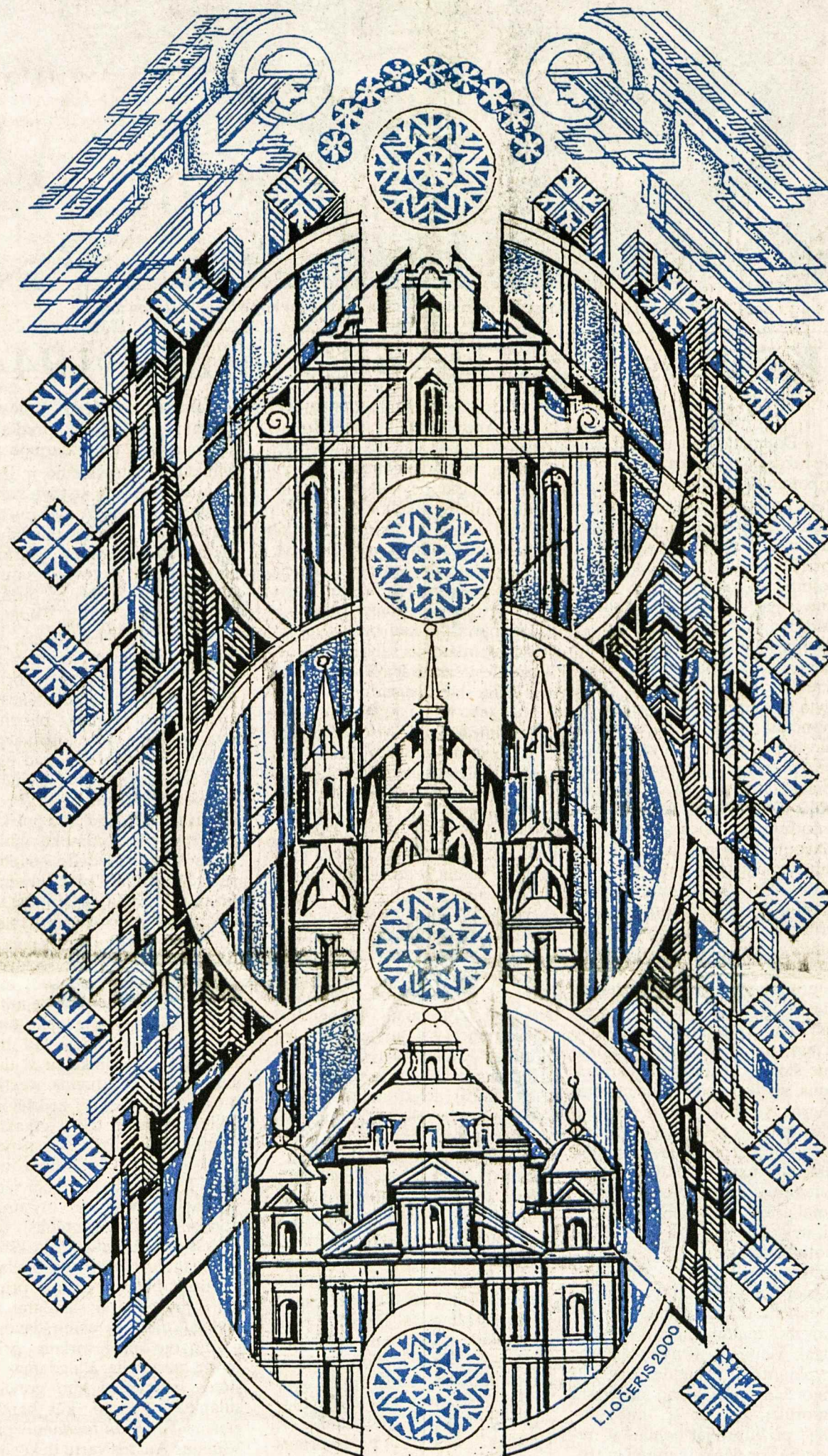
kinčiųjų Bendrijos, – užtenka, kad būtų sunaikinta Dievo idėja žmonijoje. Štai kur glūdi išėjties taškas! Nuo čia, nuo čia reikia pradėti... Kai tik žmonija – visa žmonija – atsimes nuo Dievo, – aš tikiu, kad tai turi įvykti, – tada savaime išnyks visos senosios pasaulio nuostatos ir atsiras kažkas visiškai naujo. Žmonės leis sau imti iš gyvenimo visa, ką tik gyvenimas gali duoti, nepaisydami jokio kito tikslo kaip tik šio dabartinio pasaulio teikiamos laimės ir džiaugsmo. Tada žmogus patirs dievišką titanišką puikybę ir reikšis kaip dievažmogis. Mėgauti damasis pergale, nugalėjęs prigimties jėgas, žmogus savo valios jėgomis ir mokslo pagalba patirs, kad tai pranoksta visas senąsias, sudėtas į dangiškus malonumus, viltis. Kiekvienas išgyvens sąmoningai savo mirtinumą ir priims mirtį su išdidumu ir ramybe kaip dievas. Tačiau tai dar ne viskas!... Nors toks laikotarpis ir niekad neateitų, vis dėlto, turint omenyje, kad Dievo ir nemirtinumo nėra, naujajam žmogui yra leista pasikeisti į dievažmogį ir šokti anapus bet kokio moralinio draudimo, varžančio žmogų kaip vergą. Dievui nėra įstatymų!... (Dievui) viskas leidžiama ir to užtenka!

Šiemet Kalėdų – Dievo proveržio istoriją ir žmogaus gyvenimą fonas yra kraupus žmogaus – trapias kūrinio – susikurtas pasaulis tikrojo Dievo – santūraus Kūrejo – akivaizdoje. Kraupiame pasaulyje šiemet krikščionys švenčia Dievą, tapusį Žmogumi tam, kad atkurtų kūrinį-žmogų teismu ir svetingumu, įgalintų jį mylėti, o artimą kaip patį save. Kraupiame pasaulyje šiemet girdime angelų giesmę: „Garbė Dievui aukštybėse, o žemėje ramybė jo mylimiems žmonėms“ (Lk 2,14).

VILTIS KRAUPIAME
PASAULYJE

Pirmasis apaštalo Petro laiškas drąsina krikščionių bendrijas daryti gera: „Kas gi jums pakenks, jei stropiai darysite gera? (...) neišsigąskite ir nesutrikite. Verčiau šventai saugokite savo širdyse Viešpatį Kristų, visuomet pasirengę įtikinamai atsakyti kiekvienam klausiančiam apie jumyse gyvenančią viltį. (...) Paveskite jam visus savo rūpesčius, nes jis jumis rūpinasi“ (1 Pt 3,13-15; 5,7).

Šiuo metu, kai Žemę slegia žmogaus jūžulumo artimui ir smurto veiksmai, visa žmonių šeimą yra pasiekusi lemtinga savo brendimo valanda Kristuje. Palengva susibūrusi draugėn, ji kaskart labiau įsisąmonina šią savo vienybę – sau skirtąjį pašaukimą kurti taiką Kristuje – teismu, rūpesčiu dėl artimo ir svetingumu, buvimu dėl artimo, nes šioje žemėje taika gali būti vien tuomet pasiekta, kai rūpinamasi asmens gerove, ir žmonės, vieni kitais pasitikėdami, svetingai dalijasi savo turimais

Betliejaus žvaigždė teveda mus visus į Kristaus šventoves, skelbiančias Jo garbę ir dievišką meilę

proto ir širdies turtais. Taika – svetingumo, artimo meilės padarinys; artimo meilė duoda taiką daugiau, negu pajėgia duoti teisingumas.

Kol gyvename pasaulyje su laiko kriokliais, mūsų doros vadovėlis yra Dievo teismas ir svetingumas, apreiškta Kristuje. Tiesa, kraupusis pasaulis smurtuoja ir jūžiliai elgiasi Dievo sąskaita, tačiau politiniai, visuomeniniai ir ekonominiai veiksniai su jų tarnaujamais poreikiais priklauso laikinai ir praeinančiai tikrovei.

TIKĖJIMO PASTANGOS
SUSIVOKTI LAIKO
KRIOKLYJE

Naujojo Testamento knyga – *Apreiškimas Jonui*, arba *Apokalipsė* – atspindi I kristinio amžiaus gale vykusias tikėjimo pastangas susivokti bei aprašyti bauginį Dievo ir blogio sankirtį istorijos arenoje, nes ir tuomet žmogaus smurtas žmogui bei jūžulumas Dievo sąskaita nesiderino su tikėjimu į Dievo atėjimą į istoriją ir žmogaus gyvenimą. Tuometinis Dievo ir blogio karalysčių susikirtimas buvo tik viena pakopa iš daugelio istorinių susikirtimų. Tikėjimo nuostata, anot *Apokalipsės*, – reikšti: tokiais atvejais visuomet svarbu nesvyruoti ir būti ištikimam. Nesvyruojanti ištikimybė – vienintelis kelias į pergalę, kuria Dievas atkurs žmogų ir atbaigs savo užmojų istorijos arenoje, nes Betliejaus įvykis liudija „Dievui nėra negalimų dalykų“ (Lk 1,37).

Apreiškimo Jonui knygos autorius savo amžiaus krioklyje drąsina visų amžių krikščionis:

Dail. Laimutis Ločeris

Betliejaus žvaigždė teveda mus visus į Kristaus šventoves,
skelbiančias Jo garbę ir dievišką meilę

Aš regėjau naują dangų ir naują žemę, nes pirmasis dangus ir pirmoji žemė išnyko ir jūros taip pat nebėliko, Ir išvydau šventąjį miestą – naująją Jeruzalę, nužengiančią iš dangaus nuo Dievo; ji buvo išsipuošusi kaip nuotaka savo sužadėtiniiui. Ir išgirdau galingą balsą, skambantį nuo sosto: „Štai Dievo padangtė tarp žmonių. Jis apsigyvens pas juos, ir jie bus jo tauta, o pats Dievas bus su jais. Jis nušluostys kiekvieną ašarą nuo jų akių; ir nebebus mirties, nebebus liūdesio nei aimanos, nei sielvarto, nes kas buvo pirmiau, tas praėjo.“ O Sėdintis sosto tarė: „Štai aš visa darau nauja!“ Ir sako: „Rašyk, nes šitie žodžiai patikimi ir tikri!“ (Apr 21,1-6).

Betliejaus Kūdikis – Evangelija, kurioje „apsireiškia Dievo teismumas“, rūpinimasis žmogumi ir pasauliu. Apaštalas Paulius rašo, kad tai yra „Dievo galybė išgelbėti kiekvienam tikinčiajam“ (Rom 1,16-17). Betliejaus įvykis – pagrindas pasitikėjimo Dievu, kuris rūpinasi žmogumi ir pasauliu.

Esame Dievo meilės liudytojai

Išėivijos vyskupo Pauliaus Baltakio žodis
Kristaus gimimo šventės proga

MIELI BROLIAI, SESĖS,

Visais laikais ir įvairiais būdais žmonės siekė užsitikrinti Dievo palankumą ir globą, kartais net aukodami savo vaikus stambams.

Senjojo Testamento izraelitai, mūsų krikščioniškojo – monoteistinio tikėjimo protėviai – aukojo garbinimo ir permaldavimo aukas, atidžiai stebėdami, kaip nematomas Dievas reaguotų į jų gyvenimo elgesį. Kartais jie matė Dievą piktą ir kerštingą, kartais – patenkintą ir žyguojantį jų kariuomenės priešakyje.

Su Jėzaus gimimu Dievo meilė žmogui tapo pilnai apreiškta. Betliejaus Kūdikyje Dievas įrodė, kad Jis turi žmogišką širdį ir žmogišką šypsnį. Išikūnijęs Dievas vaikščiojo žemėje pavargusiomis kojomis, gydydė ligonius, verkė prie draugo Lozoriaus kapo, prakaitavo krauju artėjančios kančios akivaizdoje.

Po pirmųjų Kalėdų žmonijai nebėra reikalo įsivaizduoti, kaip Dievas atrodytų žmogiškame kūne. Į apaštalo Pilypo prašymą „Viešpatie, prodyk Tėvą“, Jėzus atsakė: „Jau tiek laiko esu su jumis ir tu, Pilypai, vis dar manęs nepažįsti! Kas yra matęs mane, yra matęs Tėvą“ (Jn. 14, 8-9).

Modernus mūsų dienų žmogus ne mažiau yra reikalingas užsitikrinimo, kad Dievas jį myli ir jį rūpinasi. Po tragiškų rugsejo 11-tosios įvykių Niujorke ne vien Amerika, bet, atrodo, visas pasaulis suklupto maldai, siekdamas užsitikrinti Dievo palankumą ir globą. Net prieš bet kokį ryšį su religija viešajame gyvenime kovoję Amerikos sekuliaristai (American Civil Liberties Union) tyliai priėmė mokyklų klasėse ir valstybinėse

įstaigose iškabintą tautos maldą – „Dieve, laimink Ameriką“.

Dievas visuomet rūpinosi žmogumi ir įvairiais būdais – palaima ir iš pačių žmonių netvarkingo gyvenimo paeinančiom nelaimėm – rodo tėvišką meilę savo vaikams. „Argi gali motina užmiršti savo pagimdytą kūdikį?“ klausia Viešpats pranašo Izaio lūpomis. „Bet jeigu ir ji tavęs atsisądėtų, aš tavęs neužmiršiu.“

Išikūnijimo paslaptimi Dievas įrodė savo besąlyginę meilę žmogui ir nurodė, kaip mes privalome mylėti vienas kitą.

Paskutinės vakarieniės metu Jėzus meldė Tėvą: „Kaip tu esi mane siuntęs į pasaulį, taip ir aš juos siunčiu... Pašventink juos tiesa!... kad jie pasiektų tobulą vienybę ir pasaulis pažintų, jog Tu esi mane siuntęs ir juos myli taip, kaip ir mane mylėjai“ (Jn. 17, 17-23).

Mes, krikščionys, Krikšto sakramentu tapome Kristaus gyvenimo dalininkais ir Jo misijos pasaulyje tęsėjais – Dievo meilės žmogui liudytojais.

Tobulojo krikščionies – šv. Pranciškaus Asyziečio – Taikos malda tebūnie ir mūsų gyvenimo malda. „Viešpatie, aš noriu nešti Tavo taiką; kur neapykanta, leisk man skleisti Tavo meilę; kur įžeidimas – Tavo atlaidumą; kur abejonė – tikėjimą; kur nevilts – Tavo šviesią viltį; kur tamsa – Tavo saulės spindulius; kur nuliūdymas – tikrą džiaugsmą Tavįje.“

Betliejaus prakartėlė ir šv. Mišiose priimta šv. Komunija tepada mums pilniau išgyventi Dievo meilę ir ją dalytis su kiekvienu žmogui.

Džiugių šv. Kalėdų ir Dievo palaimintų Naujųjų 2002 metų!

Vysk. Paulius A. Baltakis, OFM,
2001 metų Kalėdos

Meilės žvaigždei nušvitus

Lauktos Kūčios. Sninga! Sninga!
Baltos paukštės vien ore.
Šią minutę palaiminga,
Kad pavirsčiau aš paukšte!
Tai liekičiau! Tai skraidyčiau!
Džiaugsmo lašą nors mažytį,
Švelnų, židrą kaip dainą,
Laimės gaudulio pilną,
Nuskradinčiau pas Tave,
Kad pavirsčiau tik paukšte!

Ant širdies švelniai nutūpus,
Dievišką garsų tvanę,
Snaigė – paukštė supas supas.
Tyliai kalbina mane.
Ką man šnabžda, kas atspės?!
Link Betliejaus, link Žvaigždės
Snaigčių ir minčių girlianda
Šventą Naktį skrenda skrenda.
Džiaugsmas, Laimė širdyje! –
Paukštė kalbina mane.

Tolimoj Betliejaus kūtėj
Guli Jėzus edžiose.
Piemenys nustebe klūpo.
Gyvuliškai irgi čia.
Vis daugiau vargdenių renkas.
Spindi akys, tiesias rankos.
Veda juos šviesi Žvaigždė.
Giesmės ir varpai girdėti.
Džiaugsmo – liūdesio pilna,
Klūpo čia ir Lietuva...

Irena Janina Vaičekauskaitė,
Kaunas

Skamba varpai

Skamba varpai –
Visus iš miego kelia...
Aidi varpai –
Kalėdos žengia į žemę.
Skamba varpai
Į mano ir tavo širdis,
Aidi varpai –
Jie mus džiaugsmu sušildo.

Betliejaus žvaigždė
Kviečia visus bažnyčioj,
Betliejaus žvaigždė
Spindi ir šviečia šičia, –
Kūtelėj mažoj
Ant prakartėlės
Žvaigždėlės šviesoj
Užgimė Jėzulėlis.

Skamba varpai –
Gerumo pilnos širdys.
Aidi varpai –
Tikiu, – visi juos girdit.
Skamba varpai –
Visus iš miego kelia.
Aidi varpai –
Kalėdos žengia per žemę.

Irena Vaičiulytė-
Bradaštienė,
Marijampolė

**SVIEKINAME VISUS, sulaukusius šv.
Kalėdų. Tegu amžinoji Betliejaus
žvaigždė nušviečia skubaus gyve-
nimo aptemdytus takus, kad 2002-ieji
metai būtų geresni tėvynei ir žmonijai.**

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

PAP Registration No. 9408. CPM 1001760

LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, C. Senkevičius, G. Gaiztūnienė. Metinė prenumerata – \$45, mėnė – \$55, garbės – \$65. Oro paštui – \$145, paprastu paštu – \$50. Amerikoje – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamas nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostatais. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication: 2221 Niagara Falls Blvd., Niagara Falls, NY 14304-5709. Subscriptions: regular \$45.00, patron \$55.00, sponsor \$65.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Niagara Falls, N.Y. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1072 Niagara Falls, NY 14304. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

RELIGINIAME GYVENIME

Šv. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijos pastatuose Šiauliuose, Šiaulių vyskupijos ekonominės tarybos rūpesčiu, prieš visus šventuosius ir Vėlines laidojimo namuose atidaryta trečioji laidojimo salė. Pastatė yra trys laidojimo salės, mirusiųjų ar tiesiems skirti kambariai, religinių reikmenų parduotuvė. Šiuo metu dar remontuojama valgykla, kurioje bus galima užsakyti gėdulo pietus. Laidojimo salėi nuoma nėra didesnė kaip kitų tokių salių Šiauliuose, dargi taikomos ir įvairios nuolaidos.

Panevėžio vysk. K. Paltaroko katalikų vidurinėje mokykloje spalio 11-19 d.d. paminėtas šios mokyklos dešimtmetis. Pradinių klasių mokytojos surengė giesmių bei liturginio šokių dieną. Vyresniųjų klasių moksleiviai skaitė Vytauto Mačernio eiles. Tarptautinės ekumeninės organizacijos nariai iš Amerikos mokinių tėvams kalbėjo apie šeimą ir santuoką. Vysk. J. Preikšas kovo 19 d. Kristaus Karaliaus katedroje atnaujo Mišias už visą mokyklos šeimą. Pamaldose dalyvavo mokytojai, mokiniai, jų tėvai ir svečiai. Savo pamokslė vokiešius ragino dėkoti Dievui už teikiamas malones. Buvo pašventinta mokyklos vėliava. Po Mišių mokyklos salėje įvyko dešimtmečio minėjimas. Jame dalyvavo vysk. J. Preikšas, mons. J. Antanavičius, kan. V. Masys, miesto meras V. Jakštis, šv. Mišias skyrė vedėjas D. Šipelis, vysk. K. Paltaroko giminaitė V. Paltarokaite ir kiti. Vysk. J. Preikšas savo sveikinime pažymėjo, kad iš dalies išsipildė vysk. K. Paltaroko lūkesčiai. Čia jaunimas mokomas nenykstančių dvasinių vertybių. Mokytojas pakartojo vysk. K. Paltaroko prieš 70 m. laiške rašytus žodžius: "Brangūs mokytojai, eidami į klase pas mokinius vienoje rankoje laikykite elementorių, antroje – kryžių". Po visų sveikinimų ir linkėjimų vyko mokyklos surengtas koncertas ir vėliau linksma vakaronė.

Šv. Petro aikštėje spalio 25 d. Mišias koncelebravo kardinolas J. Meisner, kiti vyskupai ir kunigai iš įvairių kraštų. Kardinolas savo pamokslė ragino siekti šventumo, stengtis panašėti į Kristų, liudyti Dievą savo kasdiniui pavyzdžiu. Po Mišių Šv. Tėvas iškilmių dalyvius pasveikino vokiečių kalba, pažymėdamas, kad pal. Kolpingas yra ne tik mokymas apie katalikišką visuomenės sutvarkymą pavyzdys, bet ir žmonių užtarėjas. Spalio 26-tosios vakare visi šventės dalyviai iškilmingoje procesijoje iš Angelo pilies aikštės giedodami ėjo į Šv. Petro aikštę. Čia vyko šviesų šventė, skirta pal. A. Kolpingo atminimui. Spalio 27 d. Šv. Pauliaus bazilikoje dešimtmečio sukakties padėkos Mišias koncelebravo prel. H. Festing, vyskupai ir kunigai. Pamokslą sakė prel. H. Festing, ypač pažymėdamas kolpingiečių atsakomybę, sprendžiant socialinius klausimus krikščioniškuoju pagrindu. Kalbėjo apie gyvybės apsaugą, žmogaus vertės neliečiamumą, tarpgrupinį žmonių solidarumą.

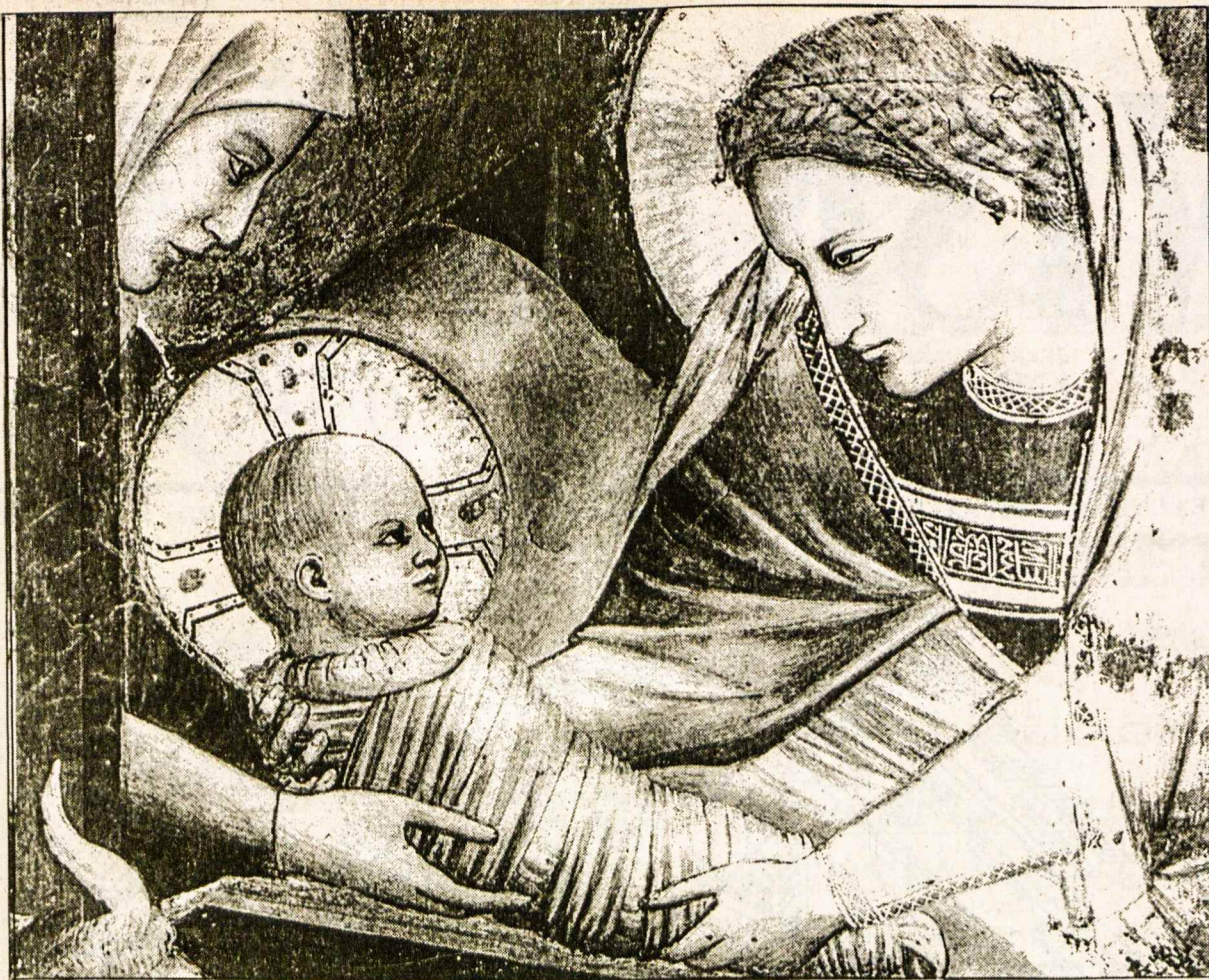
Vytauto Didžiojo universitete Kaune, Katalikų teologijos fakulteto didžiojoje aulėje, pavadintoje vysk. Petro Būčio vardu, spalio 25 d. paminėta šio žymaus vyskupo 50 metų mirties sukaktis. Minėjime dalyvavo Kauno arkivyskupas S. Tamkevičius, vysk. R. Norvilas, Katalikų teologijos fakulteto dekanas mons. A. Vaičiūnas, kiti fakulteto dėstytojai, kun.

V. Aliulis, MIC, universiteto rektorius prof. V. Kaminskis, dr. A. Vasiliauskienė ir kiti svečiai. Minėjimą pradėjo rektorius V. Kaminskis primindamas, kad vysk. P. Būčys, MIC, buvo trečiasis šio universiteto rektorius, paminėdamas ir plačią jo akademinę veiklą. Arkiv. S. Tamkevičius išskėlė vyskupui svarbią reikšmę Bažnyčiai ir Lietuvos istorijai. Kun. V. Aliulis, MIC, išsamiai apžvelgė vysk. P. Būčio veiklą ir jo gyvenimą, grendamas jį su kito iškilaus marijono pal. vysk. J. Matulaičio gyvenimu. Jis pasižymėjo akademine, je, ekumenine, dvasine, spaudos ir kitose srityse. Jis taipgi buvo marijonų vienuolių generolu. Doc. A. Vasiliauskienė kalbėjo apie vyskupo veiklą Lietuvių katalikų mokslo akademijoje. Jis buvo jos vienas pradininkų ir rėmėjas. Kalbėtoja išskėlė vyskupo pagrindinius charakterio bruožus – kuklumą, reiklumą sau ir dosnumą kitiems. Dar kalbėjo vyskupo giminaitis A. Jokubaitis. Meninėje programoje pasirodė VDU teatro skaitovai, paskaitydami ištrauką iš vysk. P. Būčio, MIC, raštų. Taipgi buvo surengta archyvinė nuotraukų paroda.

Už Lietuvos ribų skaičiuojama, kad gyvena apie 1,300,000 lietuvių: Vakaruose – per vieną milijoną, o Rytuose kraštuose apie tris šimtus tūkstančių. Nuo pat pradžių išsivijioje pradėjo steigti šalpos organizacijos ir lietuvių parapijos. Pirmoji parapija JAV-se įsteigė 1887 m. Hazelton vietoje, PA, Australijoje – 1888 m. Adelaidėje, Skotijoje – 1897 m. Glasgove, Anglijoje – 1901 m. Londone, Kanadoje – 1907 m. Montrealyje, Brazilijoje – 1936 m. Sao Paulo mieste, Argentinoje – 1942 Buenos Aires mieste, Urugvajuje – 1953 m. Montevideo mieste. JAV-se 1941 m. buvo 124 lietuvių parapijos, dabar liko tik 75 parapijos. Šiuo metu mažėja lietuvių parapijos, įsteigtos miestų centruose, jaunesnioji kartą išsikelia į priemiestius, nelanko šventovių. Tokiu būdu lietuviškos parapijos uždamos arba sujungiamos su teritorinėmis parapijomis.

Čikagos priemiestyje, Le-monte, pavyko įsteigti Palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio lietuvių misiją, St. Petersburg Beach vietoje – Šv. Kazimiero misiją ir dar vieną Sun City vietoje Arizonoje. Floridoje apsigyvenę lietuviai pensininkai kai kuriose vietovėse organizuoja lietuviškas pamaldas, pasikviesdami jas atlaikyti pensininkus lietuvių kunigus. Naujieji lietuviai ateiviai dar vengia priklausyti lietuvių bendruomenėms ir parapijoms. Bet yra išimčių. Pvz. Šv. Kazimiero šventovėje Londone (Anglijoje) 85 nuošimčiai pamaldose dalyvauja naujieji ateiviai. Marquette Parko rajone Čikagoje Šv. M. Marijos Gimimo šventovė per lietuviškas pamaldas yra pilna tikinčiųjų, nes į jas ateina naujieji ateiviai. JAV-se veikia 75 lietuvių parapijos ir 3 misijos; Kanadoje – 8 parapijos ir 4 misijos; Pietų Amerikoje – 4 parapijos ir 3 misijos; Australijoje – 1 parapija ir 3 misijos; Gudijoje – 2 parapijos. Karaliaučiaus krašte dviejose parapijose ir 18 katalikų centrų darbuojasi Telšių vyskupijos kunigai. Estijoje gyvenančius lietuvius aptarnauja atvykdamieji kunigai iš Biržų, o Latvijoje – lietuviškai kalbantys latvių kunigai. Vengrijoje veikia lietuvių misija, aptarnaujama diakono T. Teszar.

(Nukelta į 3-čią psl.)

Dailininkas Giotto, Kristaus gimimas. Freska Scrovegni koplyčioje Paduvos mieste

Kūčios Lukiškių kalėjime 1944

VINCAS SELIOKAS

Daugiau negu mėnesį išbuvė uždarame, pilkų rūsiu sienų ribojamame pasaulėlyje, su juo taip apsiapratome, kad vargas kalinio gyvenimas jau rodėsi normaliu. Mus supanti rūsi prieblanda, rūkstanti spingsulė, kampe riogsančio kubilo dvokos buvo pastovi, vienoda aplinka, tad laikas buvo tarsi sustojęs. Nenumaldoma laiko tėkmė jutome tik pažvelgę į tamsiausios kameros kamputyje išbrizgtą kalendorių, jo langelių, žymintius mūsų nelaisvės dienas, savaites ir mėnesius. Kas vakarą, prabėgus dar vienai neramaus laukimo parai, kalendoriuje užbraukė dar vieną langelį, mintimis nejuočiusiems nukeliau-davome į namus, pas artimuosius, apmąstydamas savo nedalią. Ypač gūdi nuotaika kamdavo įsivyravę gruodį, kai trumpai žiemos dienai vos šmėkstelėjus, ilgų sutemų prisiminimai apie laisvę, apie namuose su šeimomis praleistas dienas norom nenorom kėlė sunkiai tramdomą gaudulį. Tiesa, tomis dienomis sulaukėme šioškos tokios staigmenos – mus, visiškai apdujusius nuo kameros tvankos, gerokai apžibiusius nuo jos prieblandos, pirmą kartą po poros mėnesių išvedė į ankštų, aukštų pastatų apsuptą Saugumo rūmų kiemą. Prižiūrėtojai griežtai perspėjo nesidairyti, nekelti akių į toli aukštybės boluojantį dangaus lopinėlių: vis dėlto jie neuždraudė įkvepti ir iškvėpti svaiginanti tyrą orą... Deja, šia neregėta kalėjimo vadovybės malone mėgavomės neilgai: vienas aistringų kameros pypkiutojų pabandė kilstelėti nuo žemės kažkieno nusivistą nuorūką, tad už šį "nusikaltimą" prižiūrėtojai bemačiant nutraukė vos penketą minučių trukusį pasivaikščiojimą ir vėl mus nugrūdė į tamsios kameros tvanką... Galbūt kas nors ir būtų priekaištavęs "nusikaltėliui", tačiau nutrauktą pasivaikščiojimą

visi tuoj užmiršome, nes studentai Andrašas ir Petrašas, atsakingi už kalendoriaus priežiūrą, jo braukymą, ūmai visiems paskelbė, kad iki šv. Kalėdų belikę vos kelios dienos. Šią žinią kameros tikintieji sutiko pakylėtu jauduliu, o kiti, matyt, jau viskuo nusivylę, pralėdė ją tarsi negirdom, tačiau šurmulus kameroje kilo nemenkas. Kažkas parciškė, kad mes, siaubingai skurdžiomis sąlygomis rengdami šventį šv. Kalėdas, galbūt tik dar skausmingiau ilgesimės savo namų, jų šilumos, kan-kinsimės, tačiau visos abejonės buvo atmetos: negi mes, tarsi jau visiškai sulaukėję, paklusi-me komunistams, neigiantiems tikėjimą ir su juo susijusias šventes?

Taigi Kūčių vakarą visi tarsi viena šeima sėdome prie bendrų "vaišių" stalo. Tiesa, stalą mums atstojo ant kameros grindų iš rankšluosčių (jiems, kad ir labai nešvariems, teko baltos staltiesės vaidmuo) išklotas nemažas staciakampis, o Kūčių valgiai buvo suaukoti: bendrai vakarienei visi atidavė, kas ką turėjo. Kadangi artėjant šv. Kalėdoms kalėjimo vadovybė, matyt, mūsų ateistinio auklėjimo tikslais paskelbė "karantiną", t.y. nutraukė siuntų priėmimą, bendram labai galėjome paaukoti tik kokį juodai dienai pasiliktą kiaušinį, svogūną ar lašinių brizelį. Siūlu supjaustę "aukas", padaliję jas į šešiolika lygių dalių, sėdome prie "stalo" po septynis iš abiejų pusių. Viename jo gale įsitaisius lenkų vyresniajam, o kitame – lietuvių, pasi-meldėme abiejų tautų kalbomis, o paskui, kaip įprasta per Kūčias, lauzėme tikrai lyg iš dangaus atsiradusį kalėdaitį (tuomet "plotkele" vadinamą). Jį mums atstojo profesorius Chmajaus senokai iš namų gautas, tačiau apdairiai šiam kilniam tikslui sutaupytas baltas džiūvėšelis, kurį perlaūžus perpus viena jo pusė atiteko kameros daugumai – lenkam, o kita

– mums, lietuviams. Kad nesulauktume prižiūrėtojų priekabių ar draudimų, viską darėme patyliukais, neatsisakėme ir įžanginių abiejų tautų atstovų kalbų. Tiesa, jos buvo sakomos pusbal-siu, tačiau jų turinys dar labiau įtikino, kad imanoma visų kalinių – lenkų ir lietuvių – santarvė. Tai ypač pabrėžė pirmąją kalbą pasakęs prof. Chmajus: Tiek broliams lietuviams, tiek broliams lenkam, bendro tradiško likimo draugams priminė, kad Kristus, paniekinęs visų didžiųjų rūmus, pasirinko savo gimimo vietą tarp vargšų, profesorius pabrėžė, kad šiandien jis mums, kaliniams, galbūt artimesnis nei bet kada. Profesorius pasidžiaugė, kad po skaudžių istorijos pamokų abiejų tautų sūnūs vis dėlto sugebėjo suartėti, užmiršti praicitę nesutarimus ir Kūčių vakarą lyg viena šeima susirinkti prie vieno stalo. Pailkėjęs visos žemės geros valios žmonėms ramybės, profesorius perdavė žodį man. Svarbiausia mano kalbos mintis irgi buvo lietuvių ir lenkų tautų tarpusavio santykiai, tad broliams lenkam linkėjau iš tiesų suprasti mus, lietuvius, įvertinti mūsų sunkų kelią į krikščionybę, o vėliau ir mūsų atkaklius pastangas sukurti savo valstybę. Kaip nesantaikos židiniu tarp žydų ir arabų tapo abiejų tautų geidžiama Jeruzalė, priminiau atidžiai besiklausantiems, taip galbūt ir mūsų dviejų krikščioniškų tautų siekiai susikirsdavo Vilniuje, bet visi turime pripažinti, jog atskirai siekdami ramybės dažnai pamišdavome garbingojo profesoriaus prisimintą gerą valią. Baigdamas visiems palinkėjau bus greičiau sulaukti to meto, kai bendra giesmė *Te Deum laudamus* prie Vilniaus Aušros vartų dėkosime Dievui už atgautą laisvę. Po pakylėtų kalbų visi sveikinosi, bučiavosi, linkėjo vieni kitiems išvysti ir laisvą Lenkiją, ir laisvą Lietuvą. Kukli vakarienė greitai baigėsi, tačiau šventinė nuotai-ka mūsų nepaliko dar ilgai. Kažkam pasiūlius, prasidėjo kalėdinių giesmių varžybos, bet tenka iš karto prisipažinti, kad mes, lietuviai, pralaimėjome: lenkai buvo daug uolesni bažnyčios lankytojai, tad ir pranašesni giesmininkai už mus, pritinginčius lietuvius. Įsimintina Kūčių vakarą baigėme stuksenimu kitoms kameroms. Beldėme: "Sveikiname!" Atsakė: "Ir jus!" (Atsiminimai, Vilnius 2001)

KALĖDŲ DVASIA

Toronto Aukštesniųjų lituanistinių kursų moksleivio rašinys, laimėjęs pirmą premiją

LINAS PAŠKAUSKAS (OAC)

Miestelyje gyvena du berniukai – Abraomas ir Teodoras, Abudu yra devynerių metų, gyvena netoli vienas kito ir lanko tą pačią mokyklą. Bet jų gyvenimo sąlygos yra labai skirtingos.

Abraomo tėvai labai turtingi. Jisai gauna visko, ko nori per Kalėdas. Žinodamas, kad gaus ko tik nori, pasidarė ilgą, ilgą dovanų sąrašą. Jis padavė sąrašą tėvui jau lapkričio pradžioje. Tėvas, būdamas labai turtingas, jam sakė: "Oi! Tai ne toks ilgas kaip perra!?" Abraomas nusišypojo, nubėgo į kambarį ir prirašė daugiau žaislų prie sąrašo.

Teodoro tėvai yra vargšai. Tėvas buvo atleistas iš darbo. Mama nedaug teuzdirbo. Teodoras daug ko norėjo, bet suprato šeimos padėtį ir nesitikėjo jokių kalėdinių dovanų. Jam užteko žinot, kad tėvai jį labai myli ir kad visi sveiki. Jis tikėjosi, kad sekantieji metai bus geresni. Teodoras buvo išaugęs savo žeminiį švarką ir šiltus batus, bet nebuvo sąlygų naujiems. Vaikščiojo į mokyklą su išaugtu švarku ir sportbačiais.

Teodoras nuėjo pas mamą prieš Kalėdas, atsisėdo ir paklausė: "Ar šiais metais dovanų bus prie mūsų eglutės?" Mama nuliūdusi akim atsakė: "Turbūt ne, Teodorai, turbūt kad ne". Nusiminęs Teodoras nuėjo į savo kambarį ir galėjo tik svajoti apie tą dieną kai nebebus vargšas.

Savaitę prieš Kalėdų dieną miestelio gatvės ir namai buvo gražiai papuošti eglutėmis, lemputėmis, sniego seniais ir kitais įvairiais kalėdiniais papuošalais. Abraomas su tėvais nuėjo į miestelio centrą, į Gaberausko žaislų parduotuvę. Pas Gaberauską buvo visokių žaislų, nuo mažiausių mašinų iki didžiųjų gyvulių. Abraomas vedė tėvus per parduotuvę ir rodė jiems žaislus, kurių norėjo.

Tuo pačiu laiku Teodoras irgi buvo atėjęs į Gaberausko parduotuvę ir stebėjo, kokių fantastiškų žaislų ten buvo. Jam buvo malonu tik pasižiūrėti.

Parduotuvėje dirbo Arūnas. Jis buvo pensininkas, stovėjo prie durų ir sveikino visus lankytojus. Arūnas ten dirbo tik per Kalėdų laikotarpį ir matė, kaip daugumas vaikų džiaugėsi eidami per parduotuvę. Kartas nuo karto Arūnas matydavo išpaikintų vaikų, kurie reikalavė per daug iš tėvų. Abraomas buvo vienas iš tokių. Arūnas matė jį ir galvą purtė galvodamas: "Kas tai per vaikas – daug turi, bet dar daugiau nori". Jisai taip pat matė Teodorą ir galvojo: "Kas tai per vaikas – nedaug turi, bet ir nieko nereikalauja".

L. Paškauskas, Toronto Aukštesniųjų lituanistinių kursų moksleivis, studijuoja lietuviškus kryžius Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje. Nuotr. A. Rygelio

Gaberausko parduotuvėje buvo labai sena žaislų gamykla. Arūnas nuėjo ir atsisėdo prie stalo. Jis galvojo apie Abraomą ir Teodorą. Tada jis sumanė padaryti dovaną Abraomui ir slapta įdėti į jo tėvų maišus sekantį kartą, kai jie ateis. Jis paėmė visus daiktus, kurie simbolizuoja Kalėdų dvasią – meilę, dosnumą, viltį, džiaugsmą ir sudėjo į didelį puodą. Jisai sumaišė ir išvirė dvasinę mišrainę, kurios garus uždarė į stiklainį. Arūnas suvyniojo tą Kalėdų dvasios stiklainį visokiais blizgančiais popieriais ir aprišo kaspinu. Tai buvo Abraomui dovana. Kai Abraomas atidarys, supras tikrą Kalėdų reikšmę. Už poros dienų Abraomo tėveliai grįžo į Gaberausko parduotuvę. Arūnas greitai slapta įdėjo Abraomui dovaną į jų maišus.

Kalėdų diena atėjo. Teodoras nubėgo prie eglutės, manydamas, kad gal bus mažda dovanėlė, bet, deja, nieko nerado. Nusiminęs atsisėdo ir pradėjo verkti. Mama nuėjo pas jį ir apsikabino, sakydama: "Nenusimink. Mūsų meilė vienas kitam yra Dievo dovana. Jėzulis irgi nieko neturėjo".

Abraomas irgi nubėgo prie eglutės ir džiaugėsi daugybe dovanų. Viena dovana patraukė Abraomo dėmesį. Tai buvo Arūno dovana. Abraomas greitai nuplėšė blizgantį popierių ir kaspiną. Pasižiūrėjo į stiklainį ir buvo sužavėtas. Jis lėtai atidarė stiklainį. Kalėdų dvasios garai lėtai kilo į orą ir apsupo Abraomą. Kambarys pradėjo sukisti. Abraomas pasikeitė. Kai kambarys nustojo sukisti, jis pasižiūrėjo aplink save ir staiga suprato, kad Kalėdos kalba ne tik apie materialinius daiktus, bet ir apie meilę, dosnumą, viltį, džiaugsmą ne tik sau, bet ir kitiems. Jis sušuko: "Imk šias dovanas iš čia! Aš noriu nešti jas tiems, kurie jų neturi". Jis išbėgo iš namų. Bėgo per gatvę, per parkus su dovanomis. Jo tėvai bėgo paskui jį.

Teodoras sėdėjo su mama prie eglutės. Abraomas beveik išvertė duris, taip smarkiai beldėsi. "Linksmų Kalėdų!" – įsiai sušuko. Teodoras nustebo. Abraomas bėgo per visą namą ir mėtė dovanas Teodorui. Šis apsidžiaugė gavęs tiek dovanų ne tik sau, bet ir mamai ir tėveliui. Kai visas nusiramino, Abraomas atsisėdo prie Teodoro ir sakė: "Tai jums nuo manęs Kalėdom". Teodoras pradėjo verkti iš džiaugsmo ir tik galėjo pasakyti "Ačiū!".

Arūnas padovanojo Abraomui tikrą Kalėdų reikšmę – Kalėdų džiaugsmą, kuris turi būti žmogaus širdyje. Tik tada žmogus gali pasidalinti savo gėrybėmis su kitais.

Linksmų šv. Kalėdų!
Daug laimės linkime
Naujais 2002-aisiais metais
visiems nariams, rėmėjams bei geros valios tautiečiams čia ir laisvoje Lietuvoje.
Tėvynės sąjungos Hamiltono grupės valdyba

Vilniaus vidurinė mokykla "LIETUVIŲ NAMAI"
nuoširdžiai dėkoja visiems Kanados lietuviams už materialinę paramą mūsų mokyklai. Mes džiaugiamės ir didžiuojamės Jumis, kad Jūs taip nuoširdžiai rūpinatės grįžtančių į Lietuvą vaikų mokymu.
SVEIKINAME KLB šv. Kalėdų ir Naujųjų metų progą! Geros sveikatos, žvalios nuotaikos, Aukščiausiojo palaimos!
"Lietuvių namų" bendruomenės vardu mokyklos direktorius Alfonsas Rudys

Našlaičių kaimas prie Marijampolės
"VAIKO TĖVIŠKĖS NAMAI"
sveikina visus rėmėjus su
šv. Kalėdomis
ir linki sėkmingų
2002-ųjų metų.
Nuoširdžiai dėkinga –
Kanados lietuvių katalikų moterų draugija

Č. SENKEVIČIUS

Buvo pats Kalėdų laukimo metas. Miestas žibėjo įvairiaspalvėmis lemputėmis. Prie didžiųjų parduotuvių sostuose sėdėjo Kalėdų seniai, dalino dovanas vaikams, džiugino motinas komplimentais. Pakili nuotaika ir tradicinės giesmės sujudino žmones, besiruošiančius toms didžiosioms metų šventėms. Puiku, puiku!.. Bet dar ne viskas... Šalia viso to vyko dar ir kitoks gyvenimas - didmiesčio gatvėse, purvinose užgėdose, landynėse, pigiais popiergaliais išpuoštos labdaros valgyklose, kur telkėsi benamiai, alkoholiškai, palūžę nusigyvenėliai...

Trinktelėjo sunkios durys. Už jų liko sniegas, šaltas vėjas, tamsus vakaras ir kalėdinių giesmių saskambiai. "Saturno" lankytojai visi kaip vienas metė žvilgsnius durų link, kur stovėjo apsmukęs, vilnonę kepurę užsimaukšlinęs nedidukas žmogelis ir pūtė į savo sugniaužtas paraudusias rankas. Nedrąsiai paslinko pirmyn ir vėl sustojo. Jautė, kad jį stabdo nedrągiškos įkaušusių vyrų akys.

– Jei turi pinigų, eik arčiau, – šūktelėjo naują ateivį pastebėjęs baro šeimininkas, – o jei neturi, čia nieko negausi...

Kažkas kampe springdamas kosuliu nusikvatojo. Žmogelis prišlėpseno prie augaloto, tarsi iš medžio išdrožto, šeimininko.

– Ieškau nakvynės, – nedrąsiai prabilo nepažįstamas vis pūsdamas sušalusias rankas, – gal kas iš čia esančių galėtų man padėti?

– Kiek mokėsi? – netoli sėdėjęs ir nugirdęs klausimą atsiliepė vienas tipelis.

– Iki pavasario už dešimt dolerių galiu tau išnuomoti savo skylę po tiltu, – įsiterpė šalia sėdėjęs raudonveidis.

Nusikambėjo stalo bičiulių juokas. "Saturno" lankytojai buvo kaip viena šeima. Nors ta sena apšepusi užėja buvo skir-

ta visiems, ir šeimininkas kasdien laukė naujų klientų, bet ta nuolatinė vargšelių grupė buvo gera užteigis rėmėja, o su tuo jau reikia skaitytis. Grupė laikėsi išvien ir skersakio į kiekvieną naują atėjūną.

– Nėra čia ko juoktis, jei žmogus tokią šaltą naktį ieško nakvynės, – užmaurojo šeimininkas bandydamas sudrausti ar sugėdinti pašaipūnus. Bet kur tau!.. Pasipylė dar daugiau balsų.

– Iš kur būsi?

– Turbūt iš Marso tiesiai į "Saturną"...

– Nupirk visiems alaus, su-

šalęs ponaiti...

Įkaušę erzintojai mėgino smaginti savo sąmojais ir nekantriai laukė, ką gi tas apsmukęs nakvynės ieškotojas jiems atsakys. O jis tik tylėjo, meiliai kiekvienam šypojo ir dairėsi po smuklę – prirukę, prišiukslintą, prilaistytą. Staiga ant bufeto prieš šeimininką paklojo dvidešimt dolerių ir tarė:

– Visiems, kiek išeis...

– Girdėjote! – suriko nudžiugęs šeimininkas, – perka jums visiems alaus...

Linksmuoliai nušiuvo, su-

sižvalgė.

– Ar savais perkai? – drįso

dar vienas šūktelti.

– Kas tau darbo... savais ar pavogtais... perka ir gerk, – skubėjo įsiterpti kitas, kad įsižeidęs žmogelis nepakeistų nuomonės.

– Kiekvienam po tris stiklines, – paskelbė šeimininkas ir pradėjo pilstyti alų.

Dauguma vyrų (o jų šią valandą buvo tryliką), lyg susigėdę nuleido galvas ir laukė šviežio alučio. O vienas jų nebeišlaikęs pašoko, prigūrinio prie geradario, ištiesė ranką ir tarė:

– Aš Adomas Keturka... susipažinkim, nakvynę parūpinim, nebijok... čia gerų žmonių netrūksta... čia tik pinigėlių trūksta...

– Jonas Vareikis, – atsakė kiek nustebejęs žmogelis ir jautė

stipriai spaudžiamą ranką. – Eime atsisėsti.

Keturi vyrai susispaudė, pa-

darė vietos naujokui.

– Čia Jonas, – kalbėjo Keturka, – jei patiks, gal būsi su mumis?... Atrodo, nes ubagas, tik gerokai apdriskęs, gal būsi koks šykštuolis milijonierius?... paerzino ir dirbtinai nusikikeno.

Suprunkštė ir stalo draugai.

Tarp nepažįstamų vargšelių įsispraudęs žmogelis nekaip jautėsi, bet tuoj susigriebė, suprato, kad reikia save nugalėti.

– Vyrai, patikėkit, nesu nei milijonierius, nei elgeta. Norit sužinoti, paklausykite:

– Buvo panaši diena kaip šiandien, šalta, niūri. Tamsių debesų prispausti, sėdėjom vėsiam savo butelyje. Iki Kalėdų bebuvu likusi savaitė, o kaip tyčia buvau atleistas iš darbo. Kai kaimynai galvotrukčiais lakstė po parduotuves pirkinėdami ką reikia ir ko nereikia, aš tūnojau kaip sfinksas bijodamas apie pirkinius ir pagaltoti. Nežinau, kuo viskas būtų pasibaigę, jei ne tas buteliukas. Atkimsau širdžiai nuraminti. Bet kilo audra. "Tokiu vyru pilni pakapiari", – taip ir dėjo kantrybę praradusi žmona. Žodis po žodžio – ir viskas griuvo. Ryta prieš Kūčių dieną išėjęs nusipirkti laikraščio, nebegrižau. Geležinkelio stoty parašiau žmonai trumpą laiškėlį: "Esu gyvas, bet nelauk grįžtančio". Nukeliavau į tolimą šiaurę. Oi vargo vargeliu tenai mačiau. Tik vasarai atėjus, naujiems draugams ir indėnams padedant, pasistačiau paupy nameliukštį, įsigijau šautuvą ir tapau medžiotoju. Laisvės ir gryno oro kiek nori. Įsivaizduokite – gamta gražioji ir aš. Gyvenk ir norėk. Upėje žuvis kiek nori. Miškuose žvėreliai, rodos, ir laukia tavęs. O kai kito ko reikia – už penkių kilometrų tokia landynė "General Store". Kai jon trys pirkejai sueina, tai jau ir spūstis. Sulaukęs žiemos vieną gražią dieną išėjau pamežioti. Sakau sau, bus šviežios žvėrienos Kalėdoms. Klampoju per gilų sniegą, kuris kaip veidrodėlis prieš saulę. Tylu, ramu. Tik su kiekvienu žingsniu vis stipriau aš užuosti dūmų kvapą. Nuojauta supurtė – negi būsiu šių kūrų išeidamas ant krosnelės palikęs?... Uždusęs skubiu namo. Ir štai – namelis liepsnose. Taip ir likau kaip stoviu. Kišenę keletas šovinių ir truputį pinigų už parduotus kailiukus. Užteko bilietui. Tai va, ir esu grįžęs. Žmona dingusi, buvusiame bute kiti gyvena. Vyručiai sakykit, ką daryti, kaip pradėti naują gyvenimą?

– Nenusimink, galėsiu priglauti, – ašarą nubraukęs pašnibždėjo Keturka.

– Ačiū, Adomėli, nors iki Kalėdų...

– Mamytė, tėvelis sugrįžo! – linksmai šūktelėjo šešerių metų Aldutė.

Aktorius Jonas Vikutis nušvitusių veidų stovėjo vidury kambario, abiem rankom pakėlęs prieš save dukrytę.

Tarpdury pasirodė Nerija Vikutienė ir devynmetis Algikas. Pribėgo, sveikinosi, bučiavo. Pagaliau vėl visa šeima kartu.

– Na, kaip pavyko? – tuoj pat teiravosi Nerija.

– Kai vaikai dalinosi tėvelio atvežtomis lauktuvenomis, Jonas pasakojo žmonai:

– Daug patirties, daug naudos. Bet jų tarpan įteiti nebuvo taip paprasta. "Saturno" lankytojai organizuoti. Atsargūs, išsilavinę cinikai, pilni pagiežos, bet ką nors gavę suminkštėja, gerokai įkaušę savo širdį siūlo. Manau, kad šiek tiek padėjo mano išgalvota istorija apie medžiotoją, o daugiausia vis dėlto toks Adomas Keturka. Aš Jono Vareikio pavardę su juo gyvenau tryliką dienų. Ak, tai didelė gyvenimo scena. Po tokios patirties, manau, galėsiu sukurti tikresnį valkatos vaidmenį mažosios teatro scenoje. O svarbiausia, kad ir aš šokią tokią įtaką padariau: Keturka pasirūžo grįžti į normalų gyvenimą. Pažadėjau jam padėti. Jei pavyks, tai bus buvusi man geriausia Kalėdų dovana.

– O žinai, vaikams niekaip nesugebėjau išaiškinti, kur dingęs tėvelis.

– Mėginsiu aš pats, – šyptelėjo aktorius ir šūktelėjo jiems, – suneškit žaisliukus, laikas puošti eglutę.

Kalėdų stebuklas

Toronto Aukštesniųjų lituanistinių kursų X skyriaus moksleivės rašinys, laimėjęs pirmą premiją

RITA RAGINSKAITĖ

Buvo Kūčių vakaras. Lauke krito pirmosios žiemos sniegas. Netoli miško pilki dūmai maišėsi su tamsiu vakaru. Ten stovėjo didžiulis namelis, kuriame gyveno Ciplionis šeima. Pro langelį matyti kambarėlis, papuoštas Kalėdų gėrybėmis. Viduryje kambario stovėjo pats gražiausias papuoštas ažuolas. Aplink jį įvairiausių dovanėlių. Prie šio medžio sėdėjo vienuolikos metų Juozas Ciplionis.

– "Juozai!" Kiek kartų tau sakiau neliest dovanų? "Bet, tėveli, aš negaliu laukti iki Kalėdų ryto!" – sako Juozas. "Sulauksi, dabar būk geras berniukas ir ateik valgyti Kūčių vakarienės." "Ne, jeigu aš negaliu savo dovanų atidaryti dabar, nevalgysiu!" Greitai nuėjo viršun į savo kambarį. "Juozai, sugrįžk!" – šaukė jo tėveliai.

Savo kambarėje Juozas atsisėdo ant lovos ir įsijungė televiziją. "Kokios Kalėdos be dovanų?" – galvojo Juozas. "Ar svarbi ta Kūčių vakarienė? Aš visgalvau kiekvieną dieną!"

Praėjo kelios minutės, ir Juozas pasijuto nebesąs savo kambarį. "Kurgi aš esu?" – išsigandęs Juozas klausė. "Tu esi senovės Lietuvoje" – sakė žemas balsas. Juozas apsisuko ir pamatė mažą, baltą pelėdą. "Labas, ar tu žinai, kodėl aš čia esu? Gal tu turi man dovanėlių?" – sakė Juozas.

Pelėda tarė Juozui: "Paskui mane!" Ji iškleidė savo sparnus, pakilo ir pradėjo skristi aukštyn. "Palauk! – rėkė Juozas, – aš negaliu skristi!" "Tu gali!" – atšaukė pelėda. Juozas pradėjo savo rankas judinti. Netrukus, jis pradėjo skristi aukštyn.

• Atvirybė laikui grįsti atvirybė amžinybei – tai ir visus laikų rūpestis žvelgti Amžinosios Tiesos šviesoje ir akivaizdoje.

JUOZAS GIRNIUS

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarimą priima
pacientus ir vakarais

Beglobių vaikų kaimas Lietuvoje

Viešosios įstaigos "Marijampolės vaiko tėviškos namai" globėjų tarybos

PAREIŠKIMAS

Marijampolės apskrities, miesto ir rajono vadovai su palankiu dėmesiu, nuo pat pradžios bendradarbiaudami, sekė našlaičių globos įstaigos "Vaiko tėviškos namai" (VTN) kūrimąsi Avikilų kaime prie Marijampolės. Savo palankumą šiam vaikų globos kaimui, kuris buvo pastatytas išimtinai užsienio lietuvių ir kitų užsieniečių lėšomis, investuojant stambų kapitalą, nuo pradžios yra akivaizdžiai parodę Lietuvos respublikos prezidentas Algirdas Brazauskas bei Socialinės apsaugos ir darbo ministerija. Jo inauguracijos išskilmėse 1997.VI.21 unikalaus kaimo steigėjų ir rėmėjų drauge su Marijampolės savivaldybių vadovais savo dalyvavimu bei inauguracine kalba pagerbė pats prezidentas. Ministerijai išskilmėse atstovavo dabartinė ministrė gerb. Vilija Blinkevičiūtė.

Šiandien šis vaikų kaimas yra pasiekęs aukštą lygį. Su jo edukacine programa bei strateginiais veiklos principais susipažinęs ir su jo gyventojais pabendraavęs neseniai vienas užsienietis lankytojas (austras Jakob Förg) VTN vadovams rašė:

"Daug svarbių susitikimų turėjau Lietuvoje, bet jūsų vaikų kaimas man gyvai pasiliko atmintyje. Nors Lietuvoje jau esu lankęsis keletą kartų, man nepaprasta čia užtikti tokias pagalvokietiškus standartus sukuriant globos įstaigas... Visa ta kultūrinė aplinka, rūpestinga priežiūra ir meilė, tėviškos namų šiluma ir šeimos dvasia, kurią išgyvena našlaičiai, jiems suteiks galimybę susikurti gražią ateitį... Su visais geros valios žmonėmis aš tikiuosi, kad jūsų svarbus, rūpestingai atliktas darbas bus reikiamai pripažintas. Linkiu, kad šis jūsų kūrinys taptų pabrąšinimo ir orientacijos švyturiu daugeliui kitų socialinių užmojų..." Tai jau ne pirmas toks pabrąšinantis užsieniečių atsiliepimas apie VTN.

"Vaiko tėviškos namų" globos bei ugdymo sistemą labai palankiai vertina ir Lietuvos pedagogai bei psichologai. Paskutiniu metu seminarus čia yra surengę ir vaikus bei auklėtojus konsultavę: žymūs lietuvių iš-eivijos psichologas, daugelio knygų autorius prof. dr. Justinas Pikūnas, Šiaulių pedagoginio universiteto doc. dr. Jūra Daulenskienė, dr. Dalia Kuzmickaitė ir kiti. Rugpjūčio 30 d. dr. J. Daulenskienė pakartotinai susitiko su problematiškiausiais vaikais ir auklėtojams surengė seminarą tema *Vaikų neuroziniai dariniai ir elgesio sutrikimai ir jų prevencija*. Savo atsiliepimus apie VTN edukacinę sistemą ji taip išreiškė: "Lankantis name-liuose esminis ir svarbiausias šios globos įstaigos bruožas: meilė vaikams, tarpusavio santykių šiluma, vaikų atvirumas ir betarpiškumas, tikras motinų rūpestis vaikais ir džiaugsmas jų pasiekimais. Tikra šeimyninė atmosfera... Buvo malonu patirti motinų susirūpinimą mažųjų auklėtinių kalba ir sveikata. Šiaulių universiteto Specialiosios pedagogikos fakulteto Medicinos pagrindų katedra ir Socialinės pedagogikos ir psichologijos katedra pasiryžusios organizuoti "Marijampolės vaiko tėviškos namuose" seminarus

auklėjimo problemų tematika, vaikų sveikatos klausimais... III kurso studentų praktiką rudens semestru. Reikalui esant, katedros darbuotojai gali teikti individualias konsultacijas".

Panašiai su "Vaiko tėviškos namais" bendradarbiauja Marijampolės aukštesnioji pedagogikos mokykla, Marijampolės kunigų seminarija ir Teologijos fakultetas.

"Vaiko tėviškos namų" globėjų taryba, kurią sudaro Marijampolės apskrities administracijos ir savivaldybės, Vilkiškio vyskupijos ir žymiausių įstaigos rėmėjų atstovai, yra įsitikinusi, kad tokia nauja, vakarietiško standartų našlaičių globos sistema Lietuvai yra labai reikalinga. Ji turi būti visais galimais būdais palaikoma ir skatinama. Jos steigėjų kilnias, nenuilstamas pastangas reikia apginti nuo neatsakingos blogos valios žmonių dezinformacijos ir suteikti jiems visa galimą pagalbą.

"Vaiko tėviškos namų" globėjų taryba –
Avikilų k., Liudvinavo sen.
LT-4526 Marijampolės raj.
Marijampolė 2001.VIII.31

Albinas Mitrulevičius,
Marijampolės apskrities viršininkas

Vidmantas Brazys,
Marijampolės savivaldybės meras

Linas Bieliauskas,
Marijampolės savivaldybės Socialinės ir sveikatos apsaugos komiteto pirmininkas

Kan. Juozas Bakauskas,
Marijampolės dekanas

Kan. Kęstutis Žemaitis,
Vilkiškio kunigų seminarijos rektorius

Dr. Algis Žvaliauskas,
buvęs Marijampolės meras, buvęs Susisiekimo ministeris

Juozas Vaičiulis,
buvęs Marijampolės rajono meras

Marija Montvilienė,
Vilkiškio vyskupijos "Caritas" atstovė

Grazina Kvietkienė,
Kanados lietuvių katalikų moterų draugijos atstovė

Valdas Kubilius,
Pasaulio lietuvių kultūros mokslo ir švietimo centro direktorius

Rel. gyvenime

(Atkelta iš 2-ro psl.)

Baltijos kraštų nevyriausybiinių šeimų organizacijų konferencija įvyko 2001 m. spalio 19-23 d.d. Siguldoje, Latvijoje, kur dalyvavo 50 šeimų organizacijų atstovų iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos. Ją organizavo nevyriausybinio šeimų organizacijų komitetas, įsikūręs Vienoje. remiamas Austrijos vyriausybės. Konferencijos dalyviai skundėsi, kad jų kraštuose šeimų organizacijoms per mažai skiriama dėmesio. Šioje srityje galėtų nuveikti daugiau ir žiniasklaida, išskeldama šeimos vertybes bei moralinius pavyzdžius. Šiaulių vyskupijos šeimos centro direktorė D. Šlapkauskienė atvežė konferencijos dalyviams parodyti filmą "Ačiū, kad gimiau" – apie gyvybės dienos surengtą programą, kur šimtai vaikų, susikabinę rankomis, apjuosė Šiaulių akušerijos ir ginekologijos klinikos pastatus. Pasak direktorės, tarptautinių organizacijų parama Baltijos kraštams yra sustiprėjusi, primindama, kad prieš keletą savaičių Šiaulių vyskupijos centre viešėjo Tarptautinio krikščioniškų šeimų judėjimo atstovai – Ganci šeima iš Maltos.

Saleziečių vienuolių pradininkui Lietuvoje a.a. KUN. ANTANUI SKELČIUI pastatytas kryžius-koplytstulpis jo gimtinėje Žalvėderių kaime ir pašventintas. Nuotraukoje (antras iš d.) jo iniciatorius Stanislovas Poniškaitis, sesuo salezietė Stanislova Poniškaitytė, sesuo Regina Poniškaitytė, broliai Antanas ir Vytautas

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

MIELI PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ŠEIMOS NARIAI, BRANGŪS TĖVYNĖS LIETUVOS SESĖS IR BROLIAI

"Prie Tavo kojų, Kūdikai, Suklupo žemė ir dangus, Prie Tavo mažo lopšio meldžias gyvulėliai, Tavam šypsny paskęsta vienišas žmogus, Tavam take pražysta baltos gėlės"

Dalia Staniškienė

Baigiamė švęsti vyskupo Motiejaus Valančiaus jubiliejinius metus. Vyskupas savo gerais norais ir darbais žadino žmonių kilniausius jausmus ir ragino ieškoti lietuvių bei Lietuvos kelio į šviesesnę ateitį.

Šiais neramiais laikais mes visi ieškome gyvenimo prasmės, tikrų vertybių derinio ir ypatingai daugiaujančios tėvynės bei artimo meilės. Lietuvių charta mums tą kelią ir prasmę parodo.

Sveikiname jus Kalėdų bei Naujųjų 2002 metų švenčių proga ir vėl linkime siekti taikos, ramybės bei džiaugsmo.

Pasaulio lietuvių bendruomenės valdyba

Vytautas Kamantas – PLB pirmininkas, Matas Stanevičius – PLJS pirmininkas, Regina Kučienė, Milda Lenkauskienė, dr. Bronius Makauskas, kun. Edis Putrimas, Algis Rugienius, Marytė Šmitienė, Gabrielius Zemkalnis, Laima Žilobienė

"Jo darbai ir idėjos telkė bei vienijo"

Jono Basanavičiaus 150 gimimo metinių minėjimas Vilniuje

GENOVAITĖ GUSTAITĖ

Tai valstybės prezidento Valdo Adamkaus žodžiai, pasakyti apie Joną Basanavičių per jo 150-ųjų gimimo metinių minėjimą, įvykusį 2001 m. lapkričio 23-ąją Filharmonijoje. Tame pačiame pastate 1905 m. rudenį buvo susirinkęs istorinis Didysis Vilniaus seimas, sukvietas J. Basanavičiaus pastangų dėka. Jis tame seime ir pirmininkavo.

Minėjimas, kaip reta mūsų gyvenime, buvo neilgas (truko valandą), bet jos užteko stabtelėti prie J. Basanavičiaus veiklos svarbiausių barų, šiuolaikiškai juos vertinti.

Darbai tautosakoje

J. Basanavičiaus nuveiktą didžiulį tautosakos rinkimo darbą priminė muzikinis įvadas – B. Kutavičiaus *Džiūkškos variacijos* su nepaminoma, nuolatine jų atlikėja Veronika Paviloniene, taip pat S. Sondeckio vadovaujamu kameriniu ansambliu. Nuplaukia, nubanguoja kompozitoriaus pasirinkta *Beaušiant* aušrelė melodija, tarsi begalinė amžinumo ir kintamumo vienvėdis, jų būtinąji darbas. Skamba ir Vinco Kudirkos *Tautiškoji giesmė*.

Kokia netikėta, šviesi buvo tolesnė minėjimo akimirka – Meškuičių vidurinės mokyklos VI klasės mokinės Monikos Navickaitės perskaitytas rašinys *Mūsų senelis*. (Tai švietimo ministerijos organizuoto konkurso *Basanavičius mūsų širdyse ir dar*

buose pirmos vietos laimėtoja; konkurse dalyvavo per tūkstantis visos Lietuvos moksleivių).

Pavydėtinai paprastai Meškuičių mokinukė pasakojime sujungia savo šeimos, giminės praeitį su tautos istorija, gyvenimu. Antraštelė atskleidžia pokalbį su jaunesniu broliuku Domantu, kuris, bevartydamas knygas, Šapokos vadovėlį, baksnelį pirštu ir nuotrauką ir paklausė: "Ar čia mūsų senelis, toks su barzda?" Monika pasižiūrėjo, atsakė: "Ne, čia Jonas Basanavičius." "A, tai senelis Jonas." Šitaip rašinys *Mūsų senelis* ir atsirado. Pasirodo, Domantuko ir Monikos senelis taip pat buvo barzdotas, o mirė jis kovo 11-ąją... Dabar, kai ant jo kapo per Vėlines uždegamos žvakės, viena uždegama seneliui Jonui, daug nuveikusiame Lietuvos labui.

Prezidento žodis

Prezidentas V. Adamkus savo kalboje iškėlė J. Basanavičiaus darbų ir idėjų svarbą – "Jo darbai ir idėjos telkė bei vienijo mūsų tautinę bendruomenę daugiau nei prieš šimtmetį. Turėtų telkti, vienyti ir šandien." Apžvelgė svarbiausius jo veiklos barus: dainų ir pasakų rinkimą, mitologijos ir archeologijos tyrimus, *Aušros* leidybą, žurnalistiką, Lietuvių mokslo draugijos įsteigimą, kasdieninį politinį darbą, tarnavusį vienam tikslui – lietuvių tautos savarankiškumui. "Savais darbais, savo gyvenimu J. Basanavičius jungė kul-

Aušrininkai draugai – dr. JONAS BASANAVIČIUS ir poetas KSAVERAS SAKALAUSKAS-VANAGĖLIS

tūrą ir politiką." Apskritai "buvo ne sausų moralinių dogmų atstovas, bet garbingos veiklos ir elgesio liudytojas", stiprybės sėmėsis iš Lietuvos meilės. "Tegu ji stiprina, tegu nuolat suteikia drąsos ir vilties mūsų, mūsų vaikų ir vaikaičių gyvenimams" – tokiu linkėjimu baigė savo kalbą prezidentas.

J. Basanavičiaus darbai pranašo jo laiką, jis dirbo ateičiai. Suvokiant tai minėjime nuskamba *Giesmė ateičiai* – kompozitoriaus A. Martinaičio *Cantus ad futurum*.

Profesoriaus žvilgsnis

Šiemet (2001 m.) apdovanojimo valstybine J. Basanavičiaus premija prof. L. Saukos poetiška žodyje J. Basanavičius pirmiausia iškyla kaip tautosakos rinkėjas, skelbėjas, puikiai suvokęs svarbą pažinti savo praeitį. Išugdytas tėviškės aplinkos ("ant šitų kalnų piliakalnių išaugo mano sąmoningumas") dėmesys tautosakai neblėso nuo paauglystės iki senatvės. Surinko jis daugiau nei 2000 pasakų, daug dainų, mįslių, parašė straipsnių. O darbas buvo pavojingas – tebegaliojo spaudos draudimas.

Pasakojimą apie pasiaukojantį, pavojingą tautosakos rinkimą pranešėjas baigė primindamas kitą didįją J. Basanavičiaus meilę: meilę žmonai Eleonorai Mol – gražiajai Prahos vokiečiai. (Jos gyvenimas nutrūko po kelių santuokos metų, 1889 m., ji mirė Lompalankoje – Bulgarijoje – vasario 16-tąją nuo džiovos).

Paskutinis L. Saukos sakiny nuskambėjo kaip labai gra-

žus palinkėjimas: "Tegul ši romantiškoji meilė gaubia ir mūsų širdis". (Iš tikrųjų buvo romantiška: J. Basanavičius vienišas išgyveno dar 38 metus ir mirė taip pat vasario 16-ąją Vilniuje).

Valstybiniame muziejuje

Be valstybinio išskilingo minėjimo, J. Basanavičiaus gimimo sukakčiai buvo organizuotas dar ne vienas renginys – konferencijos, parodos. Antai lapkričio 15 d. Lietuvos valstybiniame muziejuje įvyko paties muziejaus, Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto bei Lietuvos istorijos instituto pastangomis surengta konferencija. Ji truko visą dieną, joje buvo perskaityta devyniolika pranešimų. Profesorių ir būsimųjų profesorių pasistengta naujai, išsamiai apžvelgti plačiąsą, įvairiapusę J. Basanavičiaus veiklą. Pranešimus skaitė R. Ozolas: Jonas Basanavičius – valstybės kūrėjas ir ideologas; prof. G. Česnys: Jonas Basanavičius – medicinas ir mokslininkas; prof. A. Piročkinas: Jonas Basanavičius ir lietuvių kalba; prof. V. Merkys: Jonas Basanavičius – *Aušros* kūrėjas; A. Lapinskienė: Jonas Basanavičius – Lietuvių mokslo draugijos kūrėjas; prof. A. Tyla: Jono Basanavičiaus kilmės klausimas; dr. A. Jurgutienė: Jonas Basanavičius – romantikas; dr. E. Rimša: Jonas Basanavičius ir Lietuvos heraldika; J. Bernotaitytė: Jono Basanavičiaus portretas dailėje ir kt.

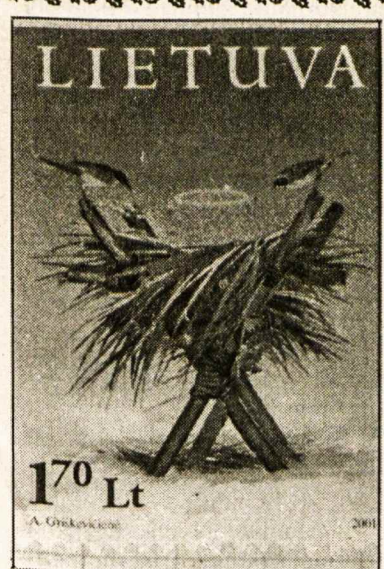
Mokslinė konferencija

Lygiai po savaitės, lapkričio 22 d., panaši trumpesnė ir mažesnė mokslinė konferencija

įvyko Lietuvos MA didžiojoje salėje. Čia, be kitų, skaičiusių pirmoje konferencijoje, ilgą didelį pranešimą *Jonas Basanavičius – politikas* – padarė ir prof. V. Landsbergis. Jis pabrėžė J. Basanavičiaus autoriteto vaidmenį, mokėjimą pasinaudoti aplinkybėmis, tvirtino: "Autoritetai reikalingi", "magister dixit". Prof. G. Česnys pavadino J. Basanavičių gražiu renesansišku žmogumi, besidominčiu daugeliu sričių, daug joms davusiu.

Lietuvos valstybiniame muziejuje įvyko su lapkričio 15 d. konferencija suderintas ir didelis, rūpestingai parengtos parodos atidarymas. Kiek vėliau sukakčiai skirta paroda atidaryta M. Mažvydo bibliotekoje.

Sukakties renginių apžvalgą norėtusi baigti prof. A. Tylos pamąstymais, kuriais jis pasidalijo per antrąją konferenciją MA salėje Jono Basanavičiaus gimimo dienos išvakarėse (lapkričio 22 d.). "Ką galime pasiimti iš to gražaus renesansiško žmogaus sau? Ko jis siekė? Suraskime tą ryšį su valstybe, kokią turėjo Jonas Basanavičius. Veikime su jo altruizmu, aukojimuisi valstybei." Suraskime, veikime...

Lietuvos pašto ženklas
Nuotr. M. Pranevičius

Džiugių
šv. Kalėdų
ir laimingų
Naujųjų metų
linkime visiems tautiečiams ir
geros valios žmonėms –
Lietuvių slaugos namų "LABDARA"
komitetas

TREMTINIŲ GRĮŽIMO
FONDAS
sveikina rėmėjus su
šv. KALĖDOMIS ir linki
sėkmingų 2002 metų.
Jūs atjautėte kentėjusius kalėjimuose ir tremtyje.
Jūsų pagalba lengvina jų skurdą ir dabar.
Nuoširdžiai dėkinga –
Kanados lietuvių katalikų moterų draugija

LAISVOJE TĖVYNĖJE

MUITINĖS KODEKSO PATAISOS

Lietuvos seimas gruodžio 4 d. priėmė Muitinės kodekso pataisas, kuriomis taikantis prie Europos sąjungos normų liberalizuojami muitinės ir ūkio subjektų santykiai, aiškiau apibrėžiama kai kurių muitinės procedūrų tvarka, rašo LGTIC. Priimtose pataisose numatoma, jog tinkamai muitinės procedūras atliekantis ir su muitine bendradarbiaujantis ūkio subjektai galės būti atleidžiami nuo dalies ar visos bendrosios garantijos – piniginių užstatų muitinei. Kartu daugiau įsipareigojimų teks muitinės tarpininkams, kurie ne mažesne kaip 500 minimalaus gyvenimo lygių (MGL) suma (apie 62,500 litų) privalės apdrausti savo civilinę atsakomybę. Nuo 2003 m. sausio 1 d. visi eksportuotojai bei importuotojai bus automatiškai įtraukiami į specialų Muitinės departamento tvarkomą registrą. Muitinės kodekse bus detaliau reglamentuojama mokesčių išieškojimas, privalomos informacijos apie prekių importo ir eksporto tarifus bei kilmę aktų išdavimo ir naudojimo tvarka, aiškiau apibrėžiami muitinės tarpininkų veiksmas.

INFORMUOS APIE APSINUODIJIMUS

Vilniuje nuo 2002 m. sausio 1 d. pradės veikti Apsinuodijimų kontrolės ir informacijos biuras, praneša LGTIC. Sveikatos apsaugos ministerio Konstantino Dobrovolskio įsakymu, naujas biuras bus Valstybinio visuomenės sveikatos centro padalinys ir naudosis Vilniaus greitosios pagalbos universitetinės ligoninės baze. Biuro pagrindinė paskirtis bus rinkti, analizuoti, apibendrinti informaciją apie ūmius ir lėtinius apsinuodijimus, teikti ją visuomenei, sveikatos priežiūros įstaigoms, gelbėjimo tarnyboms. Jame dirbantys specialistai vykdys tyrimus nuodingų medžiagų ir jų pasekmių sveikatai. Biuras steigiamas vykdant vyriausybės nutarimą dėl Lietuvos pasirengimo narystei Europos sąjungoje.

DAUGIAU KONTRABANDOS

Teisės instituto atliktas tyrimas rodo, kad Lietuvoje kontrabandos atvejų nustatyta žymiai daugiau, negu Estijoje ir Latvijoje. Pernai Lietuvoje užregistruoti 88 su kontrabanda susiję nusikaltimai, o Latvijoje per tą patį laikotarpį – 52, Estijoje – 32 atvejai. Tyrimas buvo pristatytas Teisingumo ministerijoje vykstančioje konferencijoje *Kontrabanda Lietuvoje: kriminologinės, socialinės, ekonominės, teisinės problemos ir kontrolės perspektyvos*, rašo LGTIC. Teisės instituto direktoriaus Antano Dapšio teigimu, tokie skirtumai atsiranda dėl to, kad Lietuvoje yra daugiau gyvenčių negu Estijoje ar Latvijoje, taip pat Lietuvos yra kitokia geopolitinė padėtis. Gali būti, kad

duomenis įtakoja ir geresnis Lietuvos teisėsaugos institucijų darbas, sakė direktorius. Pagrindinėmis kontrabandos priežastimis įvardintos rinkos pusiausvyros, strateginės politikos nebuvimas, aukštas nedarbo lygis, dažnas kovos su kontrabanda veiklos perdavinėjimas iš vienos institucijos į kitą bei nepakankamas pasienyje dirbančių tarnybų aprūpinimas.

SULAUKĖ NARIŲ

Gruodžio pradžioje vykusioje konferencijoje padidėjo Lietuvos krikščionių demokratų gretos, skelbia LGTIC. Joje įsteigta Politinių kalinių, partizanų ir tremtinių sekcija. Pasak partijos pirmininko, seimo nario Kazio Bobelio, į jos veiklą įsitraukė kai kurių Lietuvos politinių kalinių, tremtinių, partizanų organizacijų atstovai, nes jų politiniai idealai ir pasaulėžiūra yra labai artimi. Partijoje veikia jaunimo, moterų, senjorų ir dabar Politinių kalinių, partizanų ir tremtinių sekcijos. Dabar partijoje yra arti 13,000 narių, prie naujosios sekcijos gali prisijungti dar 1500.

PARVEŽTI ARCHYVAI

Gruodžio pradžioje į Lietuvą iš Rusijos parvežtos 6,199 įvairių archyvinių dokumentų kopijos – mikrofilmai, rašo LGTIC. Dokumentai, atspindintys Lietuvos istoriją yra parvežti iš Rusijos valstybinio naujausios istorijos, Rusijos valstybinio socialinės-politinės istorijos ir Rusijos valstybinio karinio archyvų. Dokumentuose yra Komunistų partijos Centro komiteto biuro Lietuvoje posėdžių ir pasitarimų protokolai, politinio ir organizacinio biuro nutarimai Lietuvos komunistų partijos veiklos klausimais, karo metais veikusių tarybinio partizaninio judėjimo štabo ataskaitos, dokumentai apie vykdomą ekonominę politiką, apie Komunistų partijos ideologinių struktūrų veiklą bei dokumentai, atspindintys vykdomą propagandinę veiklą karo metais, vokiečių okupacijos padarinius Lietuvoje, Centro komiteto biuro Lietuvai veiklą. Dokumentai bus saugomi Lietuvos valstybės istorijos archyve. Dokumentų paieška ir mikrofilmainimas vykdomi, 1999 m. pasirašius Lietuvos archyvų departamento ir Rusijos archyvų tarnybos bendradarbiavimo sutartį. Kita mikrofilmų dalis, buvusį Didžiosios Lietuvos kunigaikštystės žemių – Gardino ir Breslaujos miesto teismų 1573-1685 m. dokumentai iš Rusijos valstybinio senųjų aktų archyvo irgi atvežta gruodžio mėnesį.

GYDYTOJAMS AUTOMOBILIAI

Pirminės sveikatos priežiūros programos lėšomis nupirkti bendrosios praktikos gydytojų automobiliai, kurie buvo įteikti 16 rajonų pirminės sveikatos priežiūros centrų bei ambulatorijų gydytojams. Kaip rašo LGTIC, įteikti dalyvavęs seimo pirmininkas Artūras Paulauskas džiaugėsi, jog naujosios transporto priemonės sveikatos priežiūros paslaugas padarys prieinamesnes pacientams, net atokių vietovių gyventojams. Specialieji automobiliai, kurių bus iš viso nupirka 70 – tik dalis programos lėšomis perkamos įrangos. Centrams bus perkami sterilizatoriai, elektrokardiografai, instrumentų rinkiniai, analizatoriai ir kita kasdieniam darbui būtina įranga. Sveikatos apsaugos ministerija su tarptautinių konkursų laimėjusia įmone UAB "SK Impex Service Center" sudarė 23,8 mln. litų vertės medicinos įrangos pirkimo sutartį. RSJ

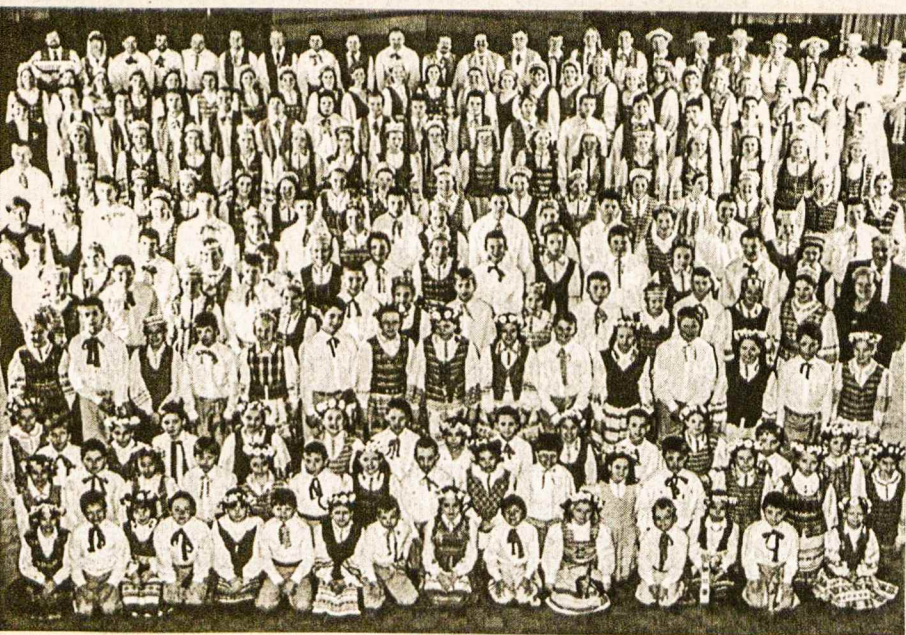
Šv. Kalėdų ir Naujų 2002 metų

proga sveikiname visus šokėjus, mokytojus, rėmėjus ir kitus meninius lietuvių vienetus bei visus lietuvius plačiame pasaulyje.

Kristaus gimimo šventė

tejungia mus visus, skleisdama taiką ir ramybę mūsų širdyse.

Hamiltono lietuvių tautinių šokių ansamblis "GYVATARAS"

Sveikiname
visus lietuvius plačiame
pasaulyje su
ŠV. KALĖDOMIS ir
NAUJAISIAIS METAIS!

Toronto lietuvių jaunimo ansamblis "Gintaras",
vadovai ir tėvų komitetas

TORONTO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ

A T Ž A L Y N A S

SVEIKINA

su ŠV. KALĖDOMIS ir NAUJAISIAIS METAIS

visus šokėjus, mokytojus, meninius lietuvių vienetus,
organizacijas, rėmėjus, plačiąją lietuvių visuomenę
ir linki visiems ištvermės, jaunatviško
džiaugsmo bei laimingos ateities.

Kristaus gimimo švenčių proga

siunčiame nuoširdžius sveikinimus
broliam kunigam, seselėm, visiems
tautiečiam išėivijoje ir Lietuvoje.
Betliejaus žvaigždė tenušviečia visų
mūsų ateities kelius ir testiprina mūsų
tikėjimą bei viltį!

Kanados lietuvių katalikų
kunigų vienybės valdyba

Ir jei audrai ištikus,
Verstų stulpą vieną,
Iš tų, kurie prilaiko
Mūsų namo sieną, –
Namas negrius –
Iš baimės jūs neišlakstykit,
Tik vietoj to stulpo,
Tą pačią dieną,
Tuoj kitą statykit!
(V. Kudirka)

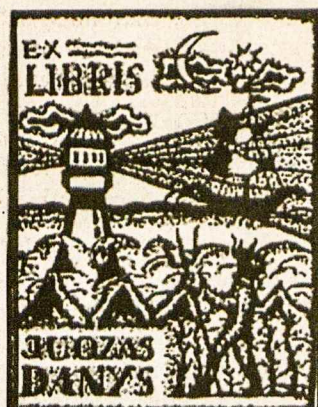
Šv. Kalėdų ir Naujų metų

proga siunčiame nuoširdžiausius
linkėjimus broliams ir sesėms
Tėvynėje ir išėivijoje.

Sveikiname Kanados lietuvius ir
dėkojame jiems už vieningą darbą
bei pasiaukojimą mūsų tautos gerovei.

Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdyba –

R. Žilinskienė, M. Vasiliauskienė, I. Ross, N. Liacienė,
kun. E. Putrimas, A. Vaičiūnas, S. Piečiūnienė, R. Kulivas, R. Kurienė,
A. Morkūnas, M. Stanevičius, V. Stanevičienė, J. Stasiulevičienė

Sveikiname

gimines, bičiulius ir
pažįstamus Kanadoje,
Lietuvoje ir kitur su

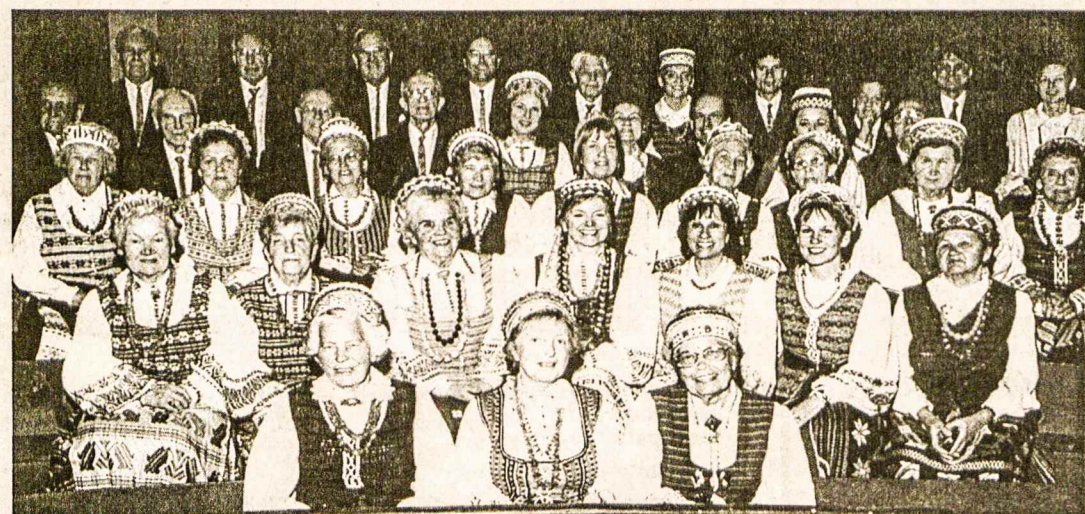
šv. Kalėdomis
ir Naujais metais –

JUOZAS ir DANUTÉ

DANIAI

Ottawa, Ont.

Montrealio Aušros Vartų parapijos choras

kartu su dirigentu-vargonininku muz. kompoz.

LAVRENTI DJINTCHARADZE

ir choro vadovu ANTANU J. MICKUM

SVEIKINA

visus savo parapijiečius, tautiečius, muzikus ir "TŽ" skaitytojus, kur jie bebūtų,
KRISTAUS GIMIMO ŠVENTĖS ir Naujų 2002 metų progą.

(Internet: <http://132.205.42.05/AUSROS/Index.HTML>)

Kai Lietuvos ambasada kūrėsi Belgijoje

Pokalbis su tuometiniu jos pradininku dr. RIMANTU MORKVĖNU – dabartiniu
generaliniu konsulu Niujorke, įgaliotuoju ministru

– Prieš dešimtį metų Belgijos
sostinėje Briuselyje kūrėsi atgimstančios Lietuvos atstovybė. Jūs
tada buvote vienas to kūrėjų
pradininkų. Malonėkite pasakyti,
kodėl jau anuomet buvo daug
dėmesio teikiama Briuseliui?

– Atgimstančios Lietuvos
atstovybė Briuselyje pradėjo
veikti 1990 m. lapkričio mėnesį,
t.y. prieš 11 metų. Tiesa, pra-
džioje jos statusas buvo neofici-
alias, nes mūsų valstybė dar
neturėjo tarptautinio pripažini-
mo. Tuometinė Lietuvos vyriausybė
ieškojo įvairiausių įmanomų
atstovavimo užsienyje būdų.
Labai sėkmingai buvo panaudo-
ta per visą okupaciją išlikusios
senosios mūsų diplomatinės tar-
nybos patirtis bei galimybės. Ta-
čiau remtis vien ja nebepakako
– laikas išreikšti tarnybos gretas,
o ir pasaulio reikalai labai pasi-
keitė. Briuselis jau buvo tapęs
faktine Europos bendrijos (da-
bar – Europos sąjunga) ir
NATO sostine, todėl kaip tik
čia ir buvo įsteigta pirmasis Va-
karuose Lietuvos informacijos
biuras. Man teko laimėti ir didelę
atsakomybę dirbti šiame biure
nuo pirmos dienos.

– Kaip tas Lietuvos atstovy-
bės kūrimasis prasidėjo?

– Paryžiečio lietuviu Adolfo
Venskiaus senų pažinčių su Eu-
ropos krikščionių demokratų
veikėjais dėka pavyko gauti ne-
mokamas patalpas "Hotel des
Monnaies" gatvėje, gana neblo-
game Briuselio rajone. Kuklus
keturių kambarių butas tiko ir
įstaigai, ir spartietiškam trijų vy-
rų gyvenimui. Ta įstaiga vadino-
si "Baltic Information Bureau",
nes čia dirbome du lietuviai ir
vienas latvis. Aš turėjau įgalioti-
mus atstovauti Lietuvos užsie-
nio reikalų ministerijai Belgijoje
ir Europos bendrijoje. Kitas lie-
tuvis, kaunietis Edvardas Šiugž-
da, buvo atsakingas už mūsų
krikščionių demokratų partijos
reikalus, o latvis Janis Ziders
atstovavo savajai URM. Tuo su-
dėtingu laikotarpiu Lietuvos ir
Latvijos vyriausybės interesai
bei taktika pakankamai skyrėsi,
todėl ne visada veikdavome
bendrai. Krikščionių demokratų
"stogas" labai padėjo maskuoti
biuro "separatistinę" prigimtį,
bet mūsų veikla iš esmės nebu-
vo partinė.

– Kokios buvo pagrindinės
kliūtys?

– Pradžia buvo tikrai ne-
lengva. Biuras neturėjo jokio
diplominio statuso, teko nau-
dotis sovietiniais pasais (kiek
vėliau gavau ir vadinamąjį "Lo-
zoričio pasą"), labai trūko lėšų
pragyvenimui. Nė vienas netu-
rėjome diplomatinio darbo pa-
tirties. O ir mūsų jauna ministe-
rija dažnokai nepajėgdavo nie-
ko patarti, palikdama daug erd-
vės improvizacijai. Aišku, ir Lie-
tuvos bei visos begriūvančios
Sovietų Sąjungos situacija buvo
absoliučiai nestandartinė. Tuo
metu net patyrusiems Vakarų ir
Rytų diplomatams mažai galėjo
pagelbėti jų išstudijuoti vadovė-
liai ar ankstesnė praktika.

– Kokia buvo Belgijos vyriausybės laikysena?

– Belgijos valdžia laviravo,
mums per daug netrukdydama,
bet ir beveik nepadėdama dirbti.
Tiesa, gavome daugkartines
vizas vieneriems metams, bet
dėl atstovybės bent kokio statu-
so įteisinimo nesėkmingai derė-
jomės iki pat valstybės pripažini-
mo. (Po to daugelis dalykų iš-
sisprendė akimirkiniu!). Pra-
džioje gana sėkmingai naudo-
jau žurnalisto statusu, nes pa-
vyko akredituotis laikraščio
"Lietuvos aidas" (anuomet iš
tikrųjų valstybinio!) korespon-
dentu prie Europos parlamen-
to. Akreditacijos pažymėjimas
atvėrė daugelio svarbiausių
Briuselio institucijų duris, padė-
jo užmegzti daug naudingų pa-
žinčių.

– Ar lengvai pavyko užmegzti
ryšius su kitų valstybių atstovybė-
mis Belgijoje?

– Po kruvinių 1991 m. sau-
sio įvykių Vilniuje Briuselio po-
litikų ir čia akredituotų užsienio
diplomatų dėmesys Lietuvai bei
kitoms Baltijos šalims labai iš-
augo. Vakarai ėmė suprasti, kad
mes ne tik pasiryžę siekti nepri-
klausomybės, bet ir esame jos
verti. Jau tų metų vasario pra-
džioje Švedijos ambasada orga-
nizavo pietus prašmatniame
Briuselio viešbutyje, per kuriuos
aukšti bent šešių valstybių diplo-
matai (įskaitant ir belgus) pa-
sikeisdami traukte traukė infor-
maciją iš manęs ir kolegos lat-
vio. Prisimenu, kad buvau ge-
rokai išalkęs, bet tų puikių val-
gių taip beveik ir neparagau-
vau...

Pakankamai greitai pavyko
užmegzti naudingas pažintis
Europos bendrijos institucijose.
"Eurokratams" tada labai trūko
paprastiausių žinių ne tik apie
Baltijos šalis, bet ir apie visą so-
vietinę imperiją. Mainais už
konsultacijas nesunku buvo
gauti vertingos "virtuvinės" in-

formacijos. Matyt didžiausias
mūsų informacijos biuro diplo-
matijos pasiekimas buvo tuome-
tinio Lietuvos vadovo Vytauto
Landsbergio lankymasis Briuse-
lyje 1991 m. gegužės 31 – birže-
lio 1 d.d. Tada pirmą kartą pa-
vyko peržengti net NATO bū-
stinės slenkstį. Žinoma, tai buvo
neoficialus apsilankymas, bet,
kita vertus, į tą būstinę nuvažia-
vome su belgų motociklininkų
palyda!

– Kaip į visa tai žiūrėjo tuo-
metinė Rusija?

– Rusai (tada dar sovietai!),
aišku, negalėjo džiūgauti maty-
dami to apsilankymo sėkmę. O
ir visa mūsų biuro veikla kėlė jų
diplomatams nemažų rūpesčių.
Pats sovietų ambasadorius buvo
atvykęs į Briuselio vyriausybinių
oro uostą pasitikti Vytauto
Landsbergio, atskridusio vienu
lėktuvu kartu su Latvijos ir Es-
tijos vadovais. Įdomu, kokios
mintys sukosi ambasadoriaus
galvoje, kai jis, belaukdamas at-
vykstančiųjų, man išsitarė: "Kaž-
kodėl oro uostuose ir kapinėse
visada šalta"...

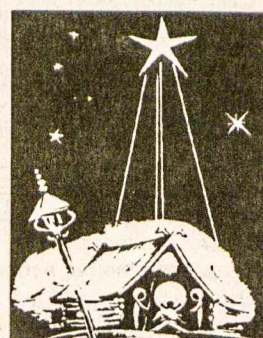
– Kaip vyko diplomatinis
Lietuvos nepriklausomybės pri-
pažinimas?

– Po garsiojo nepavykusio
pučo Maskvoje dešimties pasaulio
valstybių ėmė "lenktyniauti",
kuri anksčiau pripažins Lietu-
vos nepriklausomybę. Belgai tai
padarė 1991 m. rugsėjo 5 d.
(viena diena anksčiau nei patys
sovietai). Nuo tos dienos tapau
oficialiu Lietuvos diplomatu –
reikalų patikėtinu, t.y. populiariai
kalbant, laikinuoju ambasadoriumi.
Po to dar penktą mėnesių buvau
vienintelis mūsų pareigūnas Briuselyje.
Teko užsiimti ir Europos bendrijos
ir NATO, ir Belgijos bei Olandijos
reikalais. Net ir vizas į Lie-
tuvą išdavinėjavau. Kol kas dirbau
tose pačiose informacijos biuro
(Nukelta į 6 psl.)

Lietuvos ambasados pastatas Belgijos sostinėje Briuselyje

Amžinoji šviesa,

pasirodžiusi Betliejaus žvaigždės pavidalu, savo spinduliais pasiekia viso pasaulio tautas, jas žadindama eiti dorovės keliais. Tepaliečia ji ir lietuvių tautą, kurios atgimimo prošvaitės dar vis dengiamos kraupios praeities šešėlių.

KRISTAUS GIMIMO ŠVENTĖS proga sveikiname tautiečius Lietuvoje ir išėivijoje, linkėdami dvasinės stiprybės gyventi taikoje ir vienybėje dirbant tautos bei žmonijos gerovei, savo laisvos tėvynės naudai.

Naujieji jubiliejiniai metai tebūna paskata ir kelias į gilesnę krikščionišką gyvenimą.

Kanados lietuvių katalikų centras

LITUOVOS RESPUBLIKOS AMBASADA
OTAWA

EMBASSY OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA
OTAWA, ONTARIO

Lietuvos respublikos ambasada Kanadoje
nuoširdžiai sveikina TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ
redakcijos kolektyvą, leidėjus, o drauge ir visus
skaitytojus artėjančių

Šventų Kalėdų bei

Naujų metų proga

ir linki visokeriopos sėkmės ateities darbuose.
Tebūna 2002-ieji sveikatos, asmeninės
laimės ir mūsų Tėvynės lūkesčių bei siekių
išsipildymo metai!

Rimantas Šidlauskas

Lietuvos respublikos nepaprastasis ir įgaliotasis
ambasadorius Kanadoje

NUOŠIRDŽIAI SVEIKINU KANADOS LIETUVIUS

šv. Kalėdų proga

Tegul Naujaisiais 2002 metais

išsipildo visi jūsų
troškimai

Haris Lapas,

Garbės generalinis konsulas

KLB Toronto

apylinkės valdyba
nuoširdžiai sveikina
Lietuvių bendruomenės
narius ir nares,
linkėdama giedrių

Kalėdų

švenčių ir viltingų

2002 metų –

KLB Toronto apylinkės valdyba

Šv. Kalėdų ir Naujų metų

proga

sveikinam visus
tautiečius ir geros
valios žmones –

KLB Montrealio apylinkės valdyba

Klubas SANTAKA

džiaugiasi galėdamas pasveikinti

visus su šia nuostabia

Kristaus gimimo švente –

ŠV. KALĖDOMIS ir

NAUJAISIAIS METAIS,

linkėdamas visiems

meilės ir ramybės

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų metų

linkime mūsų choro rėmėjams,
draugams ir visiems lietuviams
išblaškytiems plačiame
pasaulyje –

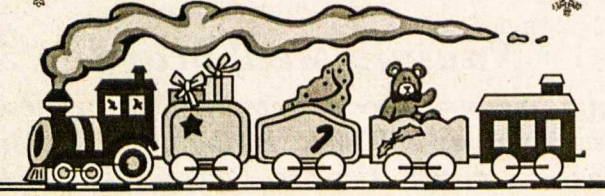

TORONTO LIETUVIŲ VYRŲ CHORAS "ARAS"

HAMILTONO VYSK. M. VALANČIAUS MOKYKLA

SVEIKINA

visus savo mokinius, tėvus, rėmėjus bei tautiečius ŠV. KALĖDŲ proga ir linki sėkmingų, darbingų 2002 metų.

Ranka rankon

Kauno mokytojų sueigoje

ALDONA GRICIENĖ

Darganotą lapkričio popietę į Kauno Dariaus ir Girėno vidurinę mokyklą rinkosi dirbantys mokytojai ir tie, kurie savo širdžių šilumą mokiniams jau atidavė. Laiptuose išpieštos pėdutės vedė į viršų, į salę – tarsi į žydrinę. Ar suras bendrą kalbą jauni ir seni, ar pamatysime tradicijų tęstinumą? Daug kartų vedusios renginius mokytojo V. Lazausko rankos pakyla, ir šventė prasideda. Prieš susirinkusius – moterų vokalinis ansamblis „Elegija“. Tyrai ir lyriškai atliekame J. F. Burgmulerio „Ave, Maria“. Salę klausosi pakerėta. Su jauduliu priimamos ir poeto A. Slavicko, Sūdavių klubo vadovo, dainos:

Prie Baltijos – baltai –
Daina čia nuo seno.
Baltų sakmės baltos,
Baltas dvasios penas.

Dar neužmiršome, kaip broliškai susikabinome rankomis Baltijos kelyje. Susikabinome ir šioje salėje, programai pasibaigus.

Iš Vyturio vidurinės mokyklos „atskrido“ pianistų duetas, kad prakalbinėtų talentingą V. A. Mocartą, kad klausytojų širdis užlietu šviesos vilnimis.

Mokykla keičia mokyklą, daina vežasi dainą. Nenusileidžia ir vyresnieji. Mokytojas,

dramaturgas ir režisierius V. Aleksynas kartu su kauniečių pamėgto renginio „Grok, Jurgel!“ sročio sročia S. Navardaitienė prisimena ilgą kūrėjų kelią, susijusį su mokykla. Vienas po kito žodį tarė ilgamečių kūrėjų kolektyvų vadovai. Kur tik negrojo Sūaugusiųjų akordeonistų ansamblis... Kur tik nešoko Vaikų išraiškos šokių grupė... Vaikų teatras džiugino žiūrovus nuoširdumu, įtaigumu. Paguodos telefono kūrėbinę grupę padėjo mokytojams sunkia valanda. Moterų sveitinė baltai dengė Kūčių stalą. Knygų autorių kolektyvas „Pegasas“ turtino ir taurino skaitytojų sielas. Tai ne viskas. Ilga menų mylinčių pedagogų vartinė, kaip ilgos būdavo sesių išaustos drobės, balinamos prie upelio.

Aplink salę – etnografinių ansamblių stalai. Ant jų puikuojasi savo krašto valgiai, ansamblių pasipuošę tautiniai drabužiai. „Sveiki gyvi, sveteliai, mūsų mylimieji“, – pakviečia mokiniai. Pirmieji pakyla suduoniai. Ir suskamba dainos apie Šešupelę vingriąją, apie kviečio grūdą svarųjį. Kai užtraukia dainą sėliai, atrodo, kad atžygiuoja senoliai, iš amžių glūdumoms pakilę. Džūkai, kaip visada, trykšta džiaugsmu. Juos sotina baravykai ir grikių, smiltnuose augantys. Ramieji žemaičiai įsistomi guoja kaip vėjųkščio glostomi rugiai. Sodrus bosai pritaria moterims, ir nuplaukia galinga daina.

Programos atlikėjams padėjo Karininkų ramovės atstovai – kapitonai G. Reutas ir A. Dagys.

Acūi, mokytojai, kad esate, kad kuriate.

Kauno mokytojų sueigoje kaip Baltijos kelyje. Žemiau – prie vaišių stalo

Nuotr. F. Kerpauskio

Hamilton, Ont.

VAIKŲ DIENOS CENTRUI aukojai: \$100 – Hamiltono lietuvių pensininkų klubas „Ąžuolas“; \$40 – H. Liaukus; \$20 – J. Astas, a.a. *Edwarda Beržaitė* atminimui; \$20 – G. Repčienė, a.a. *Juozas Rybys* atminimui; \$40 – S. A. Urbonavičiai, a.a. *Eug. Ramanauskienės* atminimui ir a.a. *Zigmo Orvido* atminimui. Užjaučiame mirusiųjų artimuosius ir nuoširdžiai dėkojame už aulą. VDC

A. a. ALEKSUI PAULIONIUI mirus, užjaučiami žmoną Veroniką, sūnus bei jų šeimas, „Tėvynės sąjungai“ aukojai: \$50 – Steponas Šetkus; \$30 – P. G. Breichmanai; \$20 – L. M. Paška.

VIENUOLIKA HAMILTONO ŠATRIJOS RAGANOS būrelis skautininkų kalėdinę sueigą susirinko me paš sesę Ireną Jokubynienę gruodžio 10 d. Sueigai iškilmingumo suteikė dalyvavimas klebono Juozapo Žukausko, OFM, kuris prieš sesės Irenos paruoštas vaikes sukalbėjo maldą. Vaishinoms labai skaniai grūbų sriuba, varškinių ir grybinių lietuviškais bei prie arbatos įvairiais keptais saldumynais. Po vaišių sesės Marytė Kalvaitienė ir Liūda Stungevičienė vedė Kalėdų proga skirtą programėlę. Jos skaitė Kalėdoms pritaikytas eiles ir visos prisijungė prie gausių kalėdinų giesmių. Klebonas Juozapas papasakojo, kad būdamas moksleiviu 1988-ais, jau Lietuvos laisvės kilmos metais, Šiauliuose įstojo į skautų eiles, paskui studijuodamas Kaune Vytauto Didžiojo universitete aktyviai dalyvavo skautų akademikų veikloje bei vadovavime, ir turi paskautininkio laipsnį.

Po programėlės sudainavome būrelio dainą ir apžvelgėme būrelio einamuosius reikalus. Kaip kalėdinę gerą darbėlį, būrelis nutarė skirti 100 dolerių paramą kun. H. Sulco jaunimo sodybai prie Kretingos. Kaziuko mugė Hamiltone bus sekmdienį, vasario 24. Būrelis paruošė loterijos stalą su vien tik pilnais loterijos bilietais. Kitoje sueigoje, pasaulio skautų susirinkimo dienos proga, ketvirtadienį, vasario 21, 2 v.p.p. paš sesę A. Stanaitienę dalyvausime uniformuotos. Sesė Tonė padėkojo sesei Irenai už tokį malonų šventiškos nuotaikos priėmimą ir kartu su broliu Juozapu sueigą baigėme vakarine skautų maldą *Ateina naktis*.

Gruodžio 2 būrelio narės dalyvavo Hamiltono „Širvintos ir Nemuno“ tunto surengtose skautų Kūčiose. Jauki nuotaika žibant eg-laitės žvakutėmis, Kalėdų senelio apsilankymas, giesmės ir skautiškos dainos sudarė malonią, šiltą ir šventišką popietę. Matėme nemažą skaičių prieaugio, kas rodo, kad skautybė Hamiltone dar ilgai gyvuos. Reg.B.

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Member Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patars.

Darbo tel. 705-445-8500
Namų tel. 705-429-6428
Elektroninis paštas: angel@angiesalvaitis.com
Tinklapis: www.homesgeorgiabay.com

Ottawa, Ont.

ŠV. TERESĖS VAIKELIO JĖZAUS RELIKVIJOS Otavojai, š.m. lapkričio mėn. vidury sutraukė tūkstančius maldininkų-lankytojų. Nedidelėje gražioje išpuostoje skrynėlėje yra laikomi Teresėlės palaikai. Ji gyveno tik 24 metus. Mirė 1897 m. spalio 3 d., kartodama maldelę: „Mano Dieve, aš Tave myliu“. Ji labiausiai išgarsėjo po savo mirties, kai žmonės pažino jos angeliską sielą iš jos raštų. Daugiausia lankytojų susirinko Otavos katedroje ir Šv. Teresės šventovėje, kur relikvijos buvo išstatytos.

Kodėl toks didelis susidomėjimas? Otavos arkivyskupas Marcel A. Gervais priminė, kad šv. Teresėlė padarė dvasingumui tai, ką Guttenbergas (m. 1468) – mokslui, išradamas spaudą. Už tai jis buvo pavadintas „Tūkstantmečio žmogumi“. Jacques Gautier, teologijos profesorius Otavos St. Paul universitete ir autorius 3-ju knygų apie Teresėlę, sako: „Ji nebuvo roko muzikos garsenybė, bet tik jauna moteris, mirusi prieš šimtmetį, kuri parodė pasauliui, kad šventumas yra visiems prieinamas ir paprastas – šypsena ir nuoširdi kalbėsena“. Po Teresėlės mirties buvo išleistas jos raštų rinkinys – *Histoire d'une ame* (išsp. Lisieux 1898 ir tuoj išversta į kitas kalbas; liet. J. Talmonto vertimas – *Šventosios Kūdikių Jėzaus Teresės sielos istorija, jos pačios parašyta*, 1931). Ši istorija turėjo didelės įtakos į daugelį atsi-vertimą ir grįžimą į Dievą. Šv. Teresėlės relikvijos pradėjo savo pili-griminę kelionę Kanadoje, Van-kuveryje ir baigė St. John's, New-foundland provincijoje. Kor.

Winnipeg, Man.

A.a. ELSA WILHELMINA SNIKERIS (Ozolina), latvių visuomenės veikėja, gera lietuvių draugė, staiga mirė š.m. lapkričio 15 d. sulaukusi 82 m. amžiaus. Atvykusi į Kanadą dirbo ir Manitobos universitete baigė inžinerijos mokslus. Veikė Vinipego visuomeninėje veikloje, buvo viena iš tautybių festivalio *Folklorama* įkūrėjų ir aktyvi latvių paviljono dalyvė. 1993 m. Manitobos gubernatoriaus buvo apdovanota medaliu. Ilga laiką dirbo „Žmogaus ir gamtos“ muziejuje. 1990 m. išėjusi į pensiją, liko aktyvi muziejaus talkininkė ir patarėja. Laidotuvių apeigas atliko kun. E. Grislis. Sudeginti palaikai bus laidojami vėliau Chapel Lawn kapinėse. Liūdi trys sūnūs su šeimomis bei daugelis pažįstamų. EKK

Marius E. Rusinas, CLU CFP
(Certified Financial Planner)

RESP, RRIF, LIF
ANNUITY, RRSP

Patarnauju visose pensijų srityse
Net Worth Financial Planning Inc.
1576 Bloor Street West
Toronto M6P 1A4
(priešais Lietuvių Namus)
416 588-2808

Sault Ste. Marie, Ont.

Š.m. gruodžio 9 d. mirė a.a. *Danutė Vainutienė-Kengrytė*, g. 1930 m. Papilėje, Šiaulių apskr. Ji Sault Ste. Marie išgyveno daugiau kaip 53 metus, užaugino dvi dukras. Irena, jos vyras Edward Putton ir Diana, jos vyras dantų gydytojas dr. Robert Wardrope, gyvena Hamiltone. Vytautas Vainutis jau daug metų vadovauja KLB Sault Ste. Marie apylinkės valdybai. K. Sl.

London, Ont.

Giesmė Marijai
Šiluvos Marijos šventovės
30 metų jubiliejaus proga

Kai patrinkau šūviai jau nustojo griaudėti,
Tai lietuvių širdis pančiai tebespaudė.
Po pasaulį platų buvo išblaškyti,
Kur pastogę rasti pas ką eit prašyti.

Dievas iš aukštųjų aimanas girėdėjo,
Vieną saują žemės Londone pasėjo.
Kur laiką buvot jūs paukšteliai mano,
O dabar gyvenkit kaip patys išmanot.

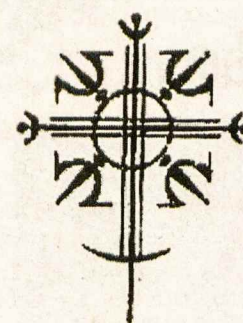
Darbštūs buvo žmonės jie iš prigimimo,
Namelių pastatė vaikelius augino,
O kai bažnytelės jiems labai reikėjo,
Šiluvos Marija į talką atėjo.

Apie aukštus bokštus jūs ne nesvajotit,
Kuklį ir mažytę man tik paukokit.
Toks mūs bažnytelės buvo užgimimas,
Buvo čia vestuvės buvo ir krikštynos.

Daug kas prisidėjo darbu, protu savo,
Visus pamintė būt daina be galo,
Trisdešimt metų kaip daina praėjo,
Kaip gražios dainelės aidas nuskambėjo.

O dabar telieka laimės palinkėti,
Ilgai nepavargti, rankų nesudėti,
Daug šviesių rytojų tegu Dievas duoda
Šiluvos Marija suteikia paguodą.

Viktorija Staškūnienė
(Melodija pagal Stoviu aš parimus)
London, Ont., 1994 m. rugsėjo 11 d.

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Louheed Funeral
Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury Ontario

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

905-271-8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

Kai Lietuvos ambasada...

(Atkelta iš 5-to psl.)

patalpose, kurios tapo oficialia Lietuvos atstovybe. Tuoj po pri- pažinimo kolegą latvių kažkodėl atšaukė į Rygą, o estų visai ne- buvo, tad ilgokai tarsi atstova- vau visoms Baltijos šalims.

Darbų ir pareigų buvo be- galės. O ir mūsų ministerija Vil- niuje bei visa Lietuvos valdžia taip pat dirbo labai įtemptai, nes tik dabar prasidėjo tikrai visapusiškas valstybės egzistavi- mas. Trūko daug ko – lėšų, lai- ko, pareigūnų supratimo, kaip reikia tvarkyti reikalus. Nauji Lietuvos diplomatai labai vėla- vo atvykti į Briuselį. Kita vertus, didesnio jų skaičiaus nebuvo kur ir priimti. Reikėjo kuo grei- čiau įsigyti naujas patalpas ambasada.

– Pradžioje, žinoma, visko trūko, ypač lėšų. Kokį vaidmenį anuomet atliko Kanados lietu- viai?

– Tuo metu kaip tik ir atėjo į pagalbą Kanados lietuviai. Jų pastangomis buvo surinkta mili- jono Kanados dolerių suma, kurios didžioji dalis paskirta pirkti Lietuvos ambasados pasta- tai Briuselyje. Pinigus surinko Pagalbos Lietuvai vajeus komi- tetas, kurio pirmininkas Vytau- tas Bireta ir vicepirmininkė Ga- bija Petrauskienė 1991 m. spalio viduryje atvyko į Briuselį, kad susipažintų su padėtimi vietoje. Tuo pačiu tikslu iš Vilniaus at- skrido keletas aukštų Lietuvos pareigūnų. Į pastato paieškas jau anksčiau buvo įsijungę Bel- gijos lietuviai.

Išrinkti tinkamą pastatą bu- vo labai nelengva. Per kelias dienas apžiūrėjome jų apie de- šimtį ir, žinoma nuomonės pa- kankamai išsiskyrė. O nuspręsti reikėjo nedelsiant, nes svečiai iš Kanados buvo atvykę tik savaitei, savo atostogų sąskaita. Toje situacijoje mane labiausiai im- ponavo Vytauto Biretos patirtis bei humoro jausmas. Kai ku- riuos nevykusius, bet įkyriai siū- lomus pastatus jis tuoj vaizdin- gai „pakrikštydavo“ (iki šiol akyse stovi didokas, bet neiš- vaizdus mūriukas, ypač taikliai ju pavadintas „kirpykla“). Ga- liausiai apsisprendėme pirkti dailių, tipiška briuselietišką na- mą Maurice Lietart gatvėje 48 su sodeliu už jo. Name kažkada gyveno turtingo teisėjo šeima, o pardavimo reikalais rūpinosi viena paveldėtoja. Pavyko sude- rėti gerą kainą – pusę milijono

Kanados dolerių. Paveldėjimo reikalas turėjo savus terminus, todėl patį pirkimo veiksmą gruodžio pradžioje jau teko at- likti man vienam.

Prestižinėje Briuselio daly- je, kelių kitų šalių ambasadų kaimynystėje esantis pastatas iš karto dar netiko Lietuvos atsto- vybei. Reikėjo atlikti nemažus remonto bei pritaikymo darbus, kuriuos taip pat apsiėmė finan- suoti Kanados lietuviai. Galų gale 1992 m. rugsėjo mėnesį darbai buvo baigti ir įvyko iškil- mingas ambasados pastato at- darymas. Toje šventėje, deja, jau nedalyvavau, nes rugpjūčio pabaigoje grįžau į Lietuvą – Už- sienio reikalų ministerija netru- kus ruošėsi pasiųsti mane reika- lų patikėtinį į Romą...

– Kurie ambasadoriai darba- vosi Briuselyje per tą praejusį dešimtmetį?

– Kanados lietuvių davana- tas pastatas puikiai pasitarnavo ir tebetarnauja atgimusiai Lie- tuvos valstybei. Nuo įsikūrimo ketvertą metų čia veikė ir am- basada Beneliukso šalims, ir mi- sija prie Europos sąjungos bei NATO, kurioms pradžioje va- dovavo, atitinkamai – ambasa- doriai Pranas Kūris ir Adolfas Venskus. Šioms atstovyboms plečiantis, visi diplomatai Maurice Lietart gatvėje jau nebetil- po ir 1996 m. „europiečiai“ per- skraustė į kitą, jau Lietuvos valdžios pirktą pastatą. Senojoje vietoje liko ambasada belgiš- kiems, olandiškiems ir NATO reikalams. Dar vėliau įsikūrė at- skira atstovybė prie NATO, išsi- krausčiusi į pačią šios organiza- cijos būstinę.

Briuselio svarba šių dienų pasaulyje ir naujosios Lietuvos gyvenime tik didėja. Esu tikras, kad pastatas Maurice Lietart gatvėje dar ilgai bus reikalingas ir tinkamai panaudotas Lietu- vos diplomatijos reikalams.

Ivedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 905 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

AMBASADOS PASTATAS YRA

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS

DOVANA LIETUVOS VALSTYBEI

Irašas Lietuvos ambasados Briuselyje pastato sienoje

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje,
išikūrus nuosavyse namuose –

“TALKA” LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 43 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kask. pal. čekių sąsk. iki..... 0.75%
santapus..... 1.00%
kask. pal. taupymo sąsk. 0.75%

PASKOLAS
Asmeninės nuo.....6.50%
nekiln. turto 1 m.....4.70%

INDĖLIAI:
90 dienų indėlius..... 1.25%
180 dienų indėlius..... 1.25%
1 m. term. indėlius..... 1.85%
2 m. term. indėlius..... 2.35%
3 m. term. indėlius..... 3.10%
4 m. term. indėlius..... 3.35%
5 m. term. indėlius..... 3.85%
RRSP ir RRIF
(Variable)..... 1.00%
1 m. ind. 1.85%
2 m. ind. 2.35%
3 m. ind. 3.10%
4 m. ind. 3.35%
5 m. ind. 3.85%

• Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.
• Narių santapus apdraustos TALKOS atsargos kapitalu
3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus “Talkoje”
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ – INTERAC KORTELĖ
TINKLALAPIS: www.talka.net

BPL Import/Export

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI

Petras Brasas

(905) 545-8868

Toronto Maironio mokyklos darželio mokinukai vaidina kalėdiniamė pasirodymė

AUKOKIME LIETUVAI per

TAUTOS FONDĄ KANADOJE

Mūsų aukos stiprins Lietuvos nepriklausomybę.

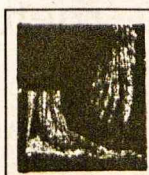
Siųskite aukas bei palikimus šiuo adresu:

Tautos fondas Kanadoje,
1573 Bloor St.W., Toronto, ON M6P 1A6

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.CH.

► KULNO SKAUSMAI
► PĖDOS SKAUSMAI
► PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
► NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
► JAUGĖ NAGAI
► VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
► SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

• VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
• PLOKŠČIAPIEDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
• PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLIAIS
• PRIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
• STERILŲ ĮRANKIŲ

PRIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:

✕ ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
✕ HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
✕ HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

"Lietuvių dienų" archyvas į Lietuvą

"Lietuvos archyvais galima pasitikėti", sako Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto mokslinė bendradarbė Dalia Striogaitė

– Jau antrą kartą atvykstate į Los Angeles ir visą laiką darbuojatės archyvuose. Esate archyvarė?

– Esu Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto Vilniuje mokslinė bendradarbė. Tenka dirbti archyvuose. Išeivijos archyvai labai traukia. Perna į Los Angeles atvykau pakviesta rašytojos Petronėlės Orientaitės artimųjų, kad sutvarkyčiau vėlionės literatūrinį archyvą. Tąsyk išbuva pustrčio mėnesio. Archyvas jau perkeltas į Maironio lietuvių literatūros muziejų Kaune (toks buvo pačios rašytojos noras), o šiočia tokia archyvo dalis pakliuvo į Vilniaus universiteto bei Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto bibliotekų rankraščių skyrių. Šimet vėl teko du mėnesius praleisti Los Angeles – tvarkyti P. Orientaitės asmeninę biblioteką, užrašyti atsiminimus apie rašytoją.

– Susitinkame "Lietuvių dienų" žurnalo buvusioje redakcijoje ir spausdinate. Kaip suradote kelią į čia?

– Bedirbdama Orientaitės archyvuose, buvau poeto Bernardo Brazdžionio paprašyta pagelbėti jam išsiųsti į Lietuvą didžiulį Lietuvių dienų žurnalo archyvą. Septyniolika metų Bern. Brazdžionio redaktoriavimo medžiaga – gausybė rankraščių, fotografijų, laiškų, periodikos, Lietuvių dienų leidyklos išleistas knygas – sukrūvėme į 13 dėžių. Jos keliaus į Kauną, į Išeivijos studijų centrą. Žinoma, šio centro darbuotojams dar teks gerokai paplušėti tvarkant, rūšiuojant, inventorizuojant gautą lobį – dar ne išsėk medžiaga bus prieinama tyrinėtojams. Bet jau dabar galima pasakyti, kad Lietuvių dienų archyvas – vertinga dovana Lietuvai ir ypač tiems, kurie domiasi lietuvių išeivijos veikla, spauda, kultūra.

– Tvarkant "LD" archyvą, teko pavartyti ir žurnalo kompleksus. Koks bendras įspūdis?

– Žurnalas LD buvo solidus, tikrai kultūringas, gražiai lietuvių išeiviją reprezentavęs leidinys, spausdinęs daug grožinės literatūros ir dailininkų darbų. Aiški jo politinė nuostata – kova dėl tautos laisvės ir nepriklausomybės.

– Teko pabendrauti su buvusiu žurnalo redaktoriumi poetu Bernardu Brazdžioniu?

– Esu laiminga, kad teko pabendrauti su poetu Bernardu Brazdžioniu. Mačiau, kaip rūpestingai jis rengė kelionės savo kadaise sistemškai kaupto, labai informatyvaus (iš viso pasaulio) ir su tikro muziejainiko nuovoka tvarkyto archyvo medžiagą. Be kita ko, ten buvo ir tarybinės spaudos (Literatūros ir meno, Kultūros barų, Švyturio, Šluotos) komplektų. Būta ir tik anuomet aktualių pranešimų bei kitos vienadienės informacinės medžiagos. Šiek tiek apvalytas nuo balasto šis archyvas turėtų būti tikrai įdomus mokslininkams – istorikams, literatūrologams, dailėtyrininkams ir kitiems.

LD žurnalo archyvas nėra vien tik žurnalo medžiaga; čia telpa ir nemažas skaičius knygų, išleistų LD leidyklos, kuriai va-

dovavo ir kurią finansavo Antanas Skirius, visą gyvenimą atidavęs lietuviškai spaudai. Jo pastangomis laikėsi, galima sakyti, visa Kalifornijos, o ypač Los Angeles lietuviška spauda, pradedant žurnalais ir baigiant skelbimų lapeliais. Lietuvoje dirbęs Naujosios Romuvos administracijoje, rinkęs naujus skaitytojus, kad sustiprintų žurnalo leidimo finansinę padėtį, dar nepriklausomybės metais A. Skirius atvyko į JAV. Čia baigė verslo administracijos mokslus ir, atvykęs į Kaliforniją, Los Angeles pietuose įsigijo nedidelę spaustuvelę "Bonnie Press", kur pradėjo spausdinti mėnesinį dviejų kalbų (lietuvių ir anglų) žurnalą Kalifornijos Lietuvių, vėliau J. Vitėno pakeistą į Lietuvių dienas, kurias 1945 m. perėmė redaguoti Bernardas Brazdžionis. Turėdamas kitą pragyvenimo šaltinį, A. Skirius iš susidariusių santaupų ėmėsi spaudos leidimo ir tapo vieninteliu kalifornijos lietuviško žodžio kūrėju bei rėmėju. Ne be pagrindo už savo visuomeninę ir kultūrinę veiklą Lietuvos prezidento Adamkaus apdovanotas Gedimino ordinu.

– Pas mus plinta įsitikinimas, kad išeivijos studijų centre prie Vytauto Didžiojo universiteto daugiau dėmesio skiriama archyvam už išeivių, kurie bolševikmečiu linko į kompromisus su okupaciniu režimu.

– Išeivijos studijų centras Kaune dar labai jaunas, bet, be abejoj, perspektyvus. Jame man teko lankytis ir pasidžiaugti gražia darbo pradžia. Nuomonė, kad ten kaupiami tik tam tikros politinės pakraipos asmenų fondai, nėra labai teisinga: manau, kad fondų vis daugės ir bus visokių, atspindinčių platų išeivijos veiklos bei asmenybių spektrą.

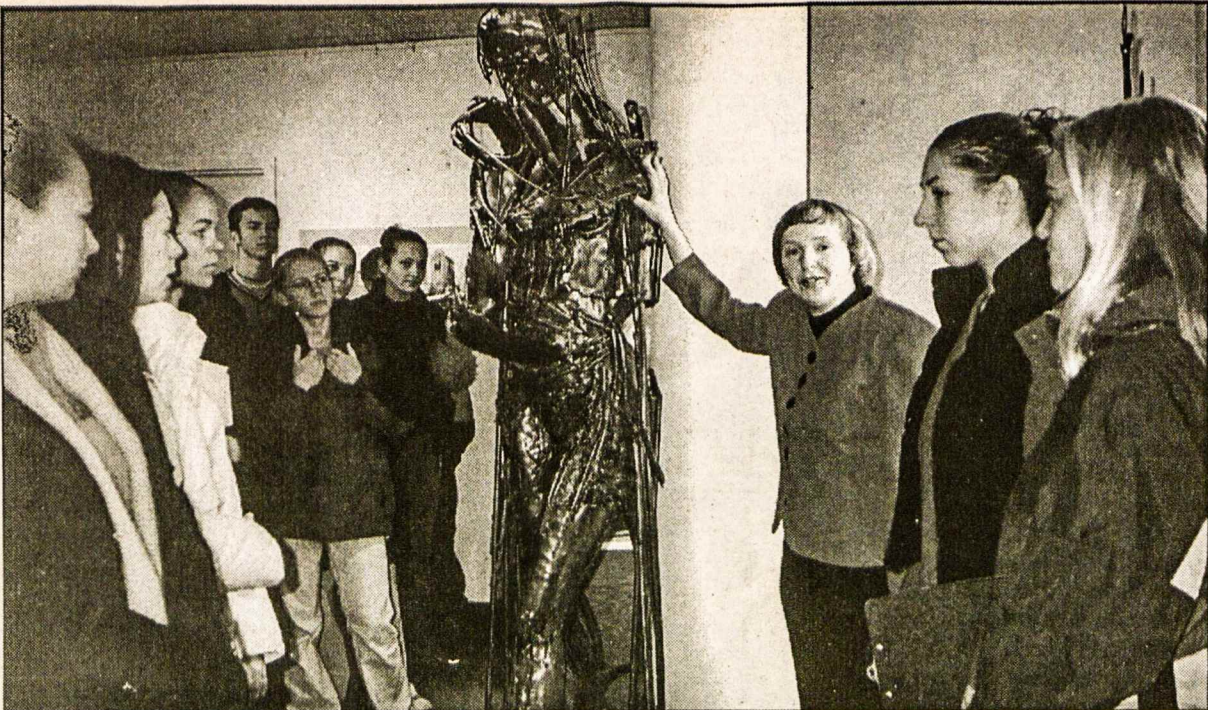
– Ar teko lankytis Čikagoje ir susipažinti su Pasaulio lietuvių archyvu, pūstame su ALKA, Los Angeles mieste su Leonardo Valiuko archyvu?

– Su užsienyje esančiais archyvais nesu susipažinusi – būtu labai įdomu ir naudinga, bet, deja, jie man nepasiekiami: mokslininkų kišenėse skamba tik centai.

– Ar manote, kad Lietuvon perkelti išeivių archyvai būtų saugūs ir labiau prieinami tyrinėtojams?

– Žinau, jog esama nuomonių, kad nereikia skubėti perkelti archyvų į Lietuvą. Ką gi, kiekvieno savininko valia apsispręsti vienaip ar kitaip. Galima saugoti, labai branginti ir... prarasti. Mano supratimu, archyvai turi būti funkcionalūs, t.y. tarnaujantys mokslui ir mokslininkams. Mokslo centrai, tyrinėjimų potencialas, į rimtas studijas linkstantis jaunimas – visa tai yra Lietuvoje. Vilniaus, Kauno archyvų, rankraštynu, muziejų sąlygos neblogos. Juose dirba išmanantys, šiam darbui atsidavę žmonės. Esu literatūros tyrinėtoja, tad geriau žinau tik tuos archyvus, kuriuose man pačiai yra tekę ieškoti medžiagos savo rašto darbams. Tikrai nematau pagrindo nepasitikėti Lietuvos archyvais.

Kalbėjosi Juozas Kojelis

Toronto Aukštesniųjų lituanistinių kursų moksleiviai Lietuvių kultūros muziejuje Anapilyje (Mississaugoje). Apie muziejaus rodimius kalba jo direktorė dr. Rasa Mažeikaitė

Mažai ar daug?

Dar kartą apie žydų gelbėtojus Lietuvoje

Pagal Jeruzalės "Yad Vashem" institucijos 2001 balandžio 30 paskelbtą Pasaulio teisuolių skaičių Lietuva iš trisdešimtės Europos valstybių (pagal gyventojų skaičių) yra trečias aukščiausias teisuolių kraštas. Pirmoje vietoje – Olandija, antroje Lenkija, o trečioje Lietuva pagal oficialiai pripažintus ir pagerbtus žydų gelbėtojus Antrojo pasaulinio karo metu.

"Yad Vashem" yra valstybinė Izraelio, holokausto aukų ir herojų atminimo bei pagerbimo institucija – angliškai "Martyrs and Heroes' Remembrance Authority", kuri labai atsargiai ir kruopščiai pagal griežtus standartus atrenka ir pagerbia žydų gelbėtojus Pasaulio teisuoliu vardu, gal kiek panašiai, kaip Vatikanas atrenka į palaimintuosius ir šventuosius. Iš tikrųjų pasaulio teisuoliai yra kažkuo panašūs į šventuosius ar šventąsias, nes jie iš meilės ar gailėsčio pasmerkusiems rizikavo savo ir šeimų gyvybėmis.

Žinant, kad pagal "Yad Vashem" duomenis pripažintų ir pagerbtų žydų gelbėtojų Lietuvoje, išskyrus Olandiją ir Lenkiją, buvo daugiau kaip visose kitose Europos valstybėse, negaliu suprasti, kaip dr. Alfonsas Eidintas savo kalboje Lietuvos seime 2001 rugsėjo 20 minint 60 metų holokausto sukaktį Lietuvoje, galėjo teigti: "Deja, nedaugelis lietuvių bandė žydus ginti ir slėpti". (Akiračiai, 2001 spalio mėn. nr. 9, psl. 5). "Nedaugelis"! Lyginant pagal ką?

Pagal kitus Europos kraštus ir reiklūs "Yad Vashem" reikalavimus ir suteiktus Pasaulio teisuoliu vardus žydų gelbėtojų.

Lietuviai Eichštete Nauja knyga apie ryšius tarp Lietuvos ir Eichšteto

Pasaulinio karo pabaigoje nemažas lietuvių klierikų būrelis gyveno ir studijavo Eichšteto (Eichstätt) kunigų seminarijoje Bavarijoje. Po karo Rebendorfo vienuolyne, prie Eichšteto, buvo įsteigta pabėgėlių stovykla. Joje veikė vaikų darželis ir mokykla iki gimnazijos lygio. Bavarijos miestas Eichstätt paminėtas Lietuvių enciklopedijoje (LE V, 386-387 psl.).

Stovykla buvo uždaryta 1949 m. Po Lietuvos nepriklausomybės akto, paskelbto 1990 metais, ryšys tarp Lietuvos ir Eichšteto buvo vėl atstatytas, tačiau šį kartą grynai humanitarinio pobūdžio. Nuo 1992 m. Eichšteto Vilbaldso gimnazija palaikė glaudų ryšį su Kauno jėzuitų gimnazija. Šis ryšys palaikomas ir dabar.

Apie paskutiniame dešimtmetyje atliktus darbus ir ypač apie lietuvių gimnaziją Rebendorfe buvo parušta ir paskelbta vokiškai suredaguota knyga Beiträge zu den Beziehungen zwischen Litauen und Eichstätt (Informacijos apie ryšius tarp Lietuvos ir Eichšteto). Ši gausiai iliustruota knyga yra Vilbaldso gimnazijos draugijos 2001 metų kalėdinė dovana savo nariams.

Jeigu kas nori įsigyti knygą, prašome kreiptis į pagrindinį šio leidinio autorių – Professor Alfred Bammesberger, Katholische Universitaet, D 85071 Eichstätt, Germany. Inf.

bėtojams Lietuvoje, jų buvo ne mažai, o palyginus daug. Iš holokausto mokslinės literatūros yra žinoma, kad žydų gelbėjimo Rytų Europoje – Lietuvoje, Lenkijoje, Ukrainoje, Gudijoje buvo daug pavojingesnis nei jų gelbėjimas Olandijoje, Danijoje, Prancūzijoje ar Italijoje, kur buvo daugiau maisto ir vokiečių okupacinis režimas bei baumės už pagalbą žydams buvo švelnesnės.

Pusmečiu anksčiau ilgame pasikalbėjime per du Akiračių numerius dr. Eidintas žydų gelbėtojus Lietuvoje aptarė labai pozityviai. "Jie įveikė visas baimes dėl savęs ir savo vaikų, badmečiu surado duonos ir gelbėjamiems žydams, ne viena dešimtis jų buvo sušaudyta su gelbėjimais kartu. Turiu archyvinį faktų, kad žydus gelbėjo ir policijos viršininkai ir policininkai, ir kariškiai, gelbėjo ūkininkai ir inteligentai, vienuoliai ir dviasiekiai. Kai E. Porat (turėtų būti D. Porat, G.Pr.) rašo, kad lietuvių teigėjų tik tūkstantį žydų, Vilniaus Gaono valstybinis žydų muziejus senesniai paskelbė jau užregistruos per 3000 lietuvių išgelbėtų žydų, kuriems padėjo 2700 asmenų, tame tarpe apie 160 lietuvių kunigų, keli vyskupai. Tai nėra galutiniai duomenys – darbas vyksta toliau. O kiek yra neužregistruotų faktų, juk lietuvių paprastai kuklūs, neišsiskantys žmonės, daugelis jų net neužfiksavo savo gerų darbų (...). Net reiklūs Yad Vashemo instituto apdovanojimas, suteikiantis Pasaulio teisuoliu vardą ir reikalaujantis gyvų žydų paliudijimų, po ilgo tyrimo jau suteiktas 440 lietuvių. (Tas skaičius buvo prieš metus ar daugiau, 2001 m. pradžioje pakilo iki 488, G.Pr.).

Tik kartais nusmerkia mintis, ar besidomėdami savo nuodėmingaisiais, ne per mažai dėmesio paskiria tiems lietuviams, kuriuos gerbia, didžiai vertina visas pasaulis, savo istorijos tikriesiems "aukso lapams"?

Taip baigia savo labai ilgą pokalbį dr. A. Eidintas Akiračiuose (2001 gegužės mėn. nr. 5). Kodėl palanki pažiūra į gelbėtojus per pusmetį pakito?

Žydų gelbėjimo klausimais Lietuvoje ėmiau domėtis nuo 1970 m. Berindamas medžiagą disertacijai Čikagos universitete, pas Juozą Kreivėną, turėjusi didžiulę lituanistinę biblioteką, užtikau Vilniuje 1967 m. išleistą Sofijos Binkienės parengtą knygą Ir be ginklo kariai. Po dešimties metų, palengva bestudijuodamas didėjančią bendrinę holokausto literatūrą ir "pakaustytas" statistinė analize ir tarpdisciplininis studijų metodais, randu, kad be reikalo dr. Eidintas kaip istorikas iš aukšto su mažą pašaipa žiūri į politologus, filosofus ir tikriausiai kitus visuomeninių mokslų žmones (Akiračiai, 2001 balandžio mėn. psl. 9); apskaičiavau, kad žydų gelbėtojų Lietuvoje buvo apie dvylika tūkstančių. Tą paskelbiau 29-ame "Santaros-Šviesos" suvažiavime 1982, ir 1999 pakartojau Vilniuje išleistas knygos A. Gurevičiaus sąrašai įvade.

1994 vasarą lankydami Lietuvoje du pusdienius pralaidau Lietuvos valstybiniame žydų muziejuje, kelias valandas besikalbėdamas su jo darbuotojais, ilgiausiai su Michailu Erenburgu. Jis tuomet vadovavo muziejaus Žydų gelbėjimo tyrimo ir atminties įamžinimo centrui.

GENIUS PROCUTA

Papasakojęs apie savo tyrinėjimus ir išvadas toje srityje dar pridūriau, kad pasaulinėje populiarioje ir mokslinėje literatūroje yra kalbama tik apie "saujele" ar "labai mažai" žydų gelbėtojų Lietuvoje. Ponas Erenbergas truputį šyptelėjo ir tarė: "Ponas Procuta, Lietuvoje buvo mažiausiai (pabrėždamas pakartojo) mažiausiai dešimt tūkstančių žydus gelbėjusių žmonių". Šį jo teigimą ir kad tame skaičiuje buvo apie 160 dviasiekių, tuoj pat pasižymėjau užrašų knyguteje.

Kad žydų gelbėjimo veikla Lietuvoje ir ypač jos mastas buvo nutylimas arba labai mažinamas pasaulinėje holokausto literatūroje, žinojau seniai, bet nesisukabinau skelbti ir tik Antano Gurevičiaus knygos įvade plačiau apie tai užsiminiau. Apie šį labai nemalonų reiškinį, kiek žinau pirmą kartą viešai Lietuvos spaudoje prabilo minėtas žydų gelbėjimo tyrimo ir atminties įamžinimo centro vedėjas Michailas Erenburgas Dienovidžio savaitraštyje (1994 gruodžio 16, nr. 46, psl. 2). Dienovidis: "Ar tarpautinės žydų organizacijos, besirūpinančios žydų genocido (holokausto) įamžinimu, pastinaudoja ta vertingą Jūsų Centre sukauptą medžiagą?" Erenburgas: "Mes iš tikrųjų turim unikalių faktų, siunčiamė juos į Izraelį, į Niujorką, tačiau viskas kažkur prapuola... (...).originalė, ne mano, G.Pr.). Dienovidis: "Ar tarpautinės organizacijos – Yad Vashem ir Holokausto muziejus-memorialas Vašingtone neparemia Centro finansikai?" Erenburgas: "Jos tik laukia iš mūsų medžiagos, deja, kaip sakiau, viskas dingsta kažkieno stalčiuose".

1997 m. M. Erenburgas ir Viktorija Sakaitė įvadė į Gyvybę ir duoną nešančios rankos (I-mas tomas) gan išsamiai paaiškina "nutylėjimo faktorių".

Gerai argumentuotai ir išmintingai apie "mažai" ar "daug" buvo žydų gelbėtojų Lietuvoje rašo Dalia Kuodytė ir Rimantas Stankevičius Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro veikalė Išgelbėję Pasaulį... Žydų gelbėjimas Lietuvoje 1941-1944 (psl. 23-30). Ten yra keletas sakinių, nors netaikytų specialiai dr. Eidintui, bet panašiai galvojančioms istorikams... "Kas yra mažai ir daug, ką žmogus, gelbėdamas kitą, rizikuoja savo ir artimųjų gyvybe?" Į šį klausimą atsakyt manau, geriau gali filosofas, politologas, psichologas ar sociologas: Ir dar vienas sakinys pastaba istorikui... "Paskubėta padaryti išvadą, nuodugnai neištyrus žydų gelbėjimo padėties Lietuvoje".

Dabar jau yra aiškiai ir dokumentuotai iširta ir užregistruota trys tūkstančiai išgelbėtų žydų Lietuvoje. Bet kuris holokausto specialistas žino, kad vienam žydui išgelbėti, išslapstyti, išmaitinti metams, dvejiems ar daugiau žiauriojo okupacijos reikėjo minimaliai 5-7 žmonių konspiracijos ir didelių pastangų. Padauginkite tris tūkstančius išgelbėtų, išslapstyti ir išmaitinti žydų iš 5, 6 ar 7 ir gausite atsakymą, kiek buvo gelbėtojų Lietuvoje. Manau, kad gana daug.

Baigdamas vis negaliu suprasti, kaip dr. Eidintas priėjo išvadą, kad "nedaugelis" lietuvių gelbėjo žydus. Jei išgelbėtų yra 3,000, tai reiškia, kad gelbėtojų buvo mažiausiai apie 15,000.

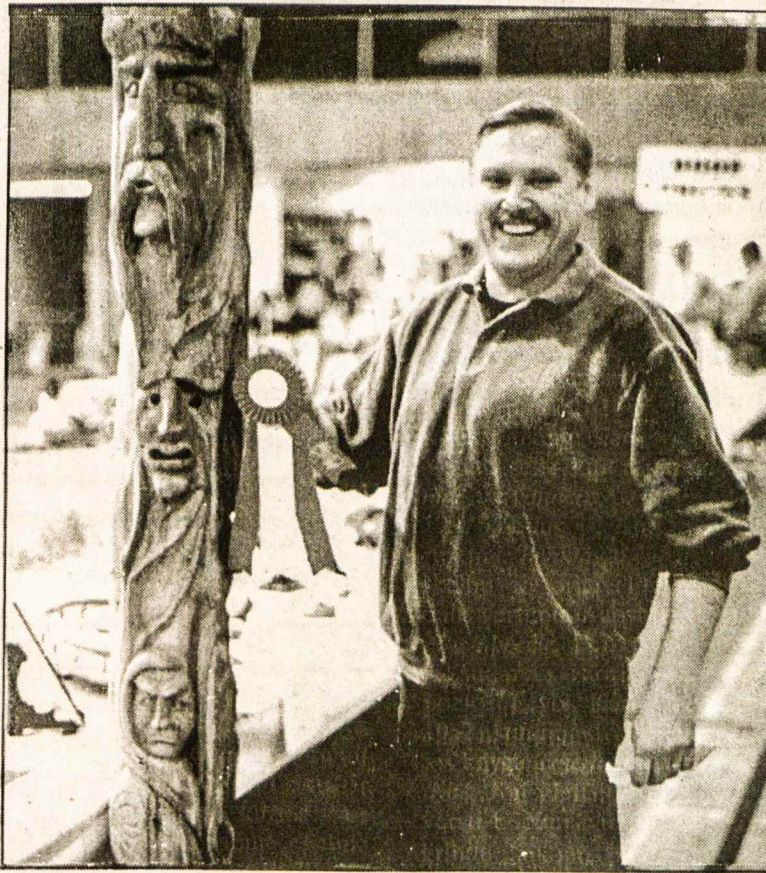
Tėviškės žiburiai•2001.XII.18•Nr.51-52(2702-2703)•psl.7

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

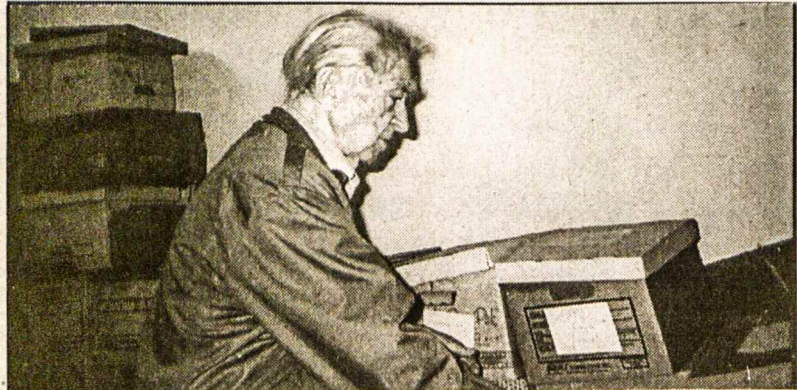
Poetui Justinui Marcinkevičiui Baltijos Asamblėja paskyrė 2001 metų literatūros premiją. Ši premija jam paskirta, pasak jūros komisijos pirmininko Klaipėdos universiteto rektoriaus Stasio Vaitekūno, už jo pastarųjų metų poezijos ir publicistikos kūrinius, bet taip pat buvo prisimintas ir jo 1963 m. vertimas į lietuvių kalbą estų tautinio epo Kalevo sūnus bei jo poetinių dramų pastatymai Latvijos teatruose. Baltijos Asamblėjos šiemetinė meno premija buvo paskirta latvių dailininkui scenografiui Ilmar Blumbergui, mokslo premiją gavo estas, politikos ir istorijos mokslų profesorius Raimo Pulat. Kiekvienas premijos laureatas gaus 5,000 eurų ir bronzinę statulėlę, kurios bus įteiktos gruodžio vidury Taline įvyksiančios sesijos metu. Be šių apdovanojimų Baltijos Asamblėja įsipareigoja išleisti premijos laureatų kūrinius kitose dviejose Baltijos valstybėse. Premijos buvo įsteigtos 1994 metais siekiant skatinti literatūros, meno ir mokslo plėtrą Baltijos valstybėse bei įvertinti svarbiausius pasiekimus. Lietuvos ankstesnieji laureatai – režisierius Eimuntas Nekrošius, poetas Judita Vaičiūnaitė ir Sigitas Geda, baletų šokėjas Mindaugas Baudys, mokslininkai Juozas Kulyš, Rimutė Rimantienė ir Silvestras Gaidžiūnas.

Vilniaus šv. Mikalojaus šventovė š.m. gruodžio 5 d. minėjo reikšmingą sukaktį – šimtą metų, kai šioje šventovėje pradėta melsitis lietuviškai. Ši seniausia Lietuvoje išlikusi katalikų šventovė, manoma, buvo statyta XIV š. pradžioje, DLK Gediminui perkėlus į Vilnių valstybės sostinę. Ją tada aptarnavo greta besikuriantys vienuoliai pranciškonai ir ji buvo skirta į miestą valdovo kvietimu atvykusiems vokiečių pirkliais ir amatininkams. Tai pažymi ir Vidurio Europai būdingas šv. Mikalojaus Miriečio, keliautojų, pirklų, amatininkų, belaisvių ir vaikų globėjo, titulas. Beveik septynis šimtmečius išgyvenusi gotikinė šventovė buvo kelis kartus remontuota ir perstatyta. Jos skliautuose ir altoriuose ryškios XVI š. pradžios vėlyvosios gotikos ir XVIII š. vidurio vėlyvojo baroko formos. Apie 1900 metus atnaujinta Vileišių šeimos lėšomis, ji tapo Vilniaus krašto lietuvių bendruomenės centru, o 1901-1939 metais ji buvo vienintelė Vilniaus katalikų šventovė, kurioje žmonės meldėsi lietuvių kalba. 1930 metais, minint DLK Vytauto 500-ias mirties metines, šventovės šoninio įėjimo nišoje buvo įstatytas skulptoriaus Rapolo Jakimavičiaus sukurta Vytauto Didžiojo – Lietuvos krikštytojo biustas. Sovietmečiu, uždarius Vilniaus arkikatedrą ir šv. Mikalojaus parapiją įsikūrus Vilniaus arkivyskupijos kūrėjai, ji faktiškai atliko prokatedros funkcijas. Ši sukaktis buvo minima Taikomosios dailės muziejuje kultūros vakaru.

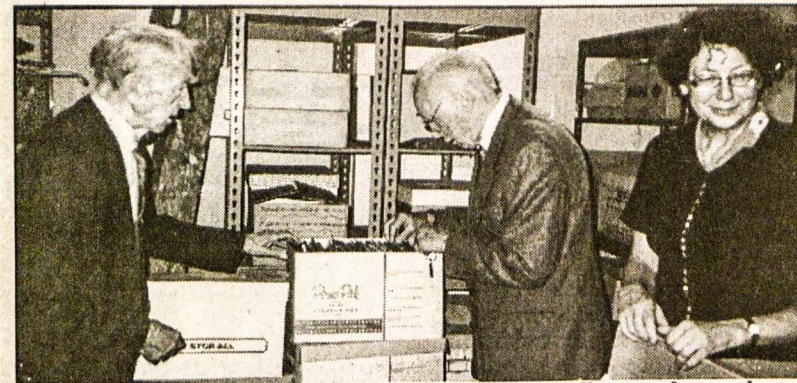
(ELTOS, Lietuvos ryto, BNS, Literatūros ir meno, LGTIC informacija)

GINTARAS REPEČKA, 2001.X.12 Scarboro Malvern Center įvykioje Toronto medžio drožinėtojų (Wood Carvers of Toronto) parodoje laimėjo pirmą vietą – raudoną kaspiną už drožinį "Sapnai". Gintaras neturi meno mokyklos diplomo – jis save kukliai vadina kalviu, nes jau kuris laikas dirba su geležimi. Vienas jo ankstyvesnių darbų buvo paminklas savo mirusiai motinai. Gintaras su savo metalo dirbiniais gražiai pasirodė "Constellation" viešbutyje XI Lietuvių tautinių šokių šventės metu (2000 m.). Lankytojai žavėjosi jo kūrėjais ir kaitais dirbiniais. Gintarą traukė ir medis. Lankydami Lietuvoje, jis Šiauliuose ir Utenoje stebėjo ten dirbančius tautodailininkus, norėdamas iš jų pasimokyti. Iš jų jis gavo ir nuosirdų patarimą: reikia klausytis medžio kalbos. Atrodė, Gintaras ją girdi. Gintaras Repečka yra ir Tautodailės instituto Toronto skyriaus narys. A.Z.

Poetas BERNARDAS BRAZDŽIONIS ruošia Lietuvon išsiųsti Lietuvių dienų žurnalo archyvą

Paskutinis žvilgsnis į siūnčiamus Lietuvon Lietuvių dienų archyvus: buvęs redaktorius BERN. BRAZDŽIONIS, mokslininkė iš Vilniaus DALIA STRIOGAITĖ ir buvęs redakcijos narys JUOZAS KOJELIS

Nuotr. D. Striogaitės

Alfonso Bukonto, poeto, vertėjo, 2000-ųjų metų Jorvingių premijos laureato 60-mečio minėjimą rugsėjo pabaigoje surengė Lietuvos rašytojų sąjungos klubas. Savo kūrybinį kelią A. Bukontas pradėjo 1967 metais eilėraščių rinkiniu Slenkančios kopos. Vėliau sekė kiti rinkiniai: Piešiniai ant vandens, Mėnulio takas, o 1997 metais išleista jo kūrybos rinktinė Penktas metų laikas, kur skelbti jo originalūs eilėraščiai, dalis vertimų ir apybraiža Asimetrijos abėcėlė. Perna buvo išleista jo sudaryta istoriko, teologo ir poeto Levo Karsavino (1882-1952) studijų, straipsnių ir poezijos knyga Todų akimirkoje – amžinybė. Jon įdėti ir A. Bukonto išversti L. Karsavino filosofijos pagrindu laikomi poetiniai tekstai Sonetų vainikai ir Tercinos, kuriuos L. Karsavinas parašė Komijos lagerio mirtininkų palatoje. Perna taip pat išleistas ir po dešimtmečio pertraukos pataisytas antras A. Bukonto Bhagavadgitos vertimas. Ši filosofinė epinė indų poema, žymiausias indų religijos paminklas, vertėjui buvo ilgalaikis gyvenimo palydovas. Jis yra įsitikinęs, kad nieko didingesnio už Bhagavadgitą neišversia. Bet naujų eilėraščių galvoja dar sukurti.

Chackelis Lemchenas (1904-2001), žymus kalbininkas, žodyninkas, vertėjas, apdovanotas Valstybine premija ir Gedimino ordinu, Lietuvos žydų bendruomenės garbės narys, mirė Vilniuje eidamas 98-sius gyvenimo metus. Gimė Papielėje, 1936 metais baigė Vytauto Didžiojo universitetą Humanitarinių mokslų fakultetą; 1924-1941 m. dėstė lietuvių kalbą Ukmergės, Šiaulių ir Kauno gimnazijose, kurį laiką buvo kalbininko J. Jablonskio moksline sekretoriumi, padėjo savo ligotam mokytojui tvarkyti raštus; universitete buvo vienas iš mėshtamiausių prof. J. Jablonskio mokinių, ne kartą buvo nudodomas pavyzdžių kitiems studentams. Vokiečių okupacijos metu C. Lemchenas išgyveno visas Kauno geto baisybes, vaikų naikinime buvo nužudytį abu jo sūneliai, jis buvo išgabentas į Dachau koncentracijos stovyklą, iš kurios buvo amerikiečių išlaisvintas. Grįžęs į Lietuvą netikėtai surado gyvą išlikusią savo žmoną. Visas jo gyvenimas buvo pašvęstas kalbų tyrinėjimui. Kaip lietuvių, jidiš, rusų kalbų žinovas, paruošė visą eilę žodynų, studijinių straipsnių. Paskutinį žodyną C. Lemchenas ruošė būdamas 93 metų amžiaus, jau blogai matydamas ir negaludamas. Kuklus, ramus ir santūrus, nepalaužtas visų išgyventų tragedijų, darbštus mokslininkas ir kilnus žmogus C. Lemchenas paliko kultūrinį paminklą savo moksliniuose darbuose, bet ji taip pat priminė kelerius metus įamžino jo gimimaitis iš Australijos režisierius R. Freedmanas filme Dėdė Chackelis. G.K.

LIETUVOS KANKINIŲ

pavyzdys ir nuopelnai tesuteikia
visiems lietuviams ištvermės
bei ryžto darbuotis

GIMUSIO KRISTAUS

pilnutiniam iškūnijimui
mūsų tautoje!

ANAPILIO

parapijos kunigai:
prel. dr. Pranas Gaida,
prel. Jonas Staškevičius
kun. Vytautas Staškevičius

PARAPIJOS TARYBOS PREZIDIUMAS:

Rimas Paulionis, Vytautas Pečiulis, Julija Tumelytė,
Zita Kružikienė, Gintaras Karasiejus, Sigita Aušrotienė,
Viktoras Narušis, Stasė Bartusevičienė, Jonas Andriulis,
Feliksas Mockus, Regina Celejewska, Antanas Matulaitis

SVEIKINAME

VISUS KANADOS LIETUVIUS, O YPATINGAI
HAMILTONO AUŠROS VARTŲ PARAPIJIEČIUS,
sulaukus džiaugsmingų KALĖDŲ ŠVENČIŲ.
Linkime visiems, kad užgimęs KŪDIKĖLIS
JĖZUS atnešų šviesą ir ramybę į jūsų širdis
bei šeimas. Telaimina jus visus visagalis
Dievas, kurio Sūnaus gimimą švenčiame.

BŪKITE LAIMINGI!

Kun. Juozapas Žukauskas, OFM, Aušros Vartų
parapijos klebonas, diak. Audrius Šarka, OFM

Šventų Kalėdų

proga
sveikinam
visus
londoniečius ir
visus
pažįstamus,
linkėdami
linksmų
švenčių ir

Dievo palaimos Naujaisiais metais –

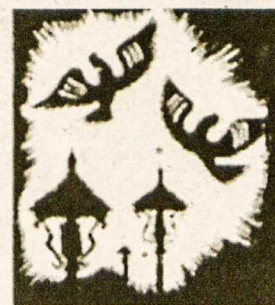
Londono Šiluvos Marijos parapijos
kun. klebonas K. Kaknevičius ir taryba

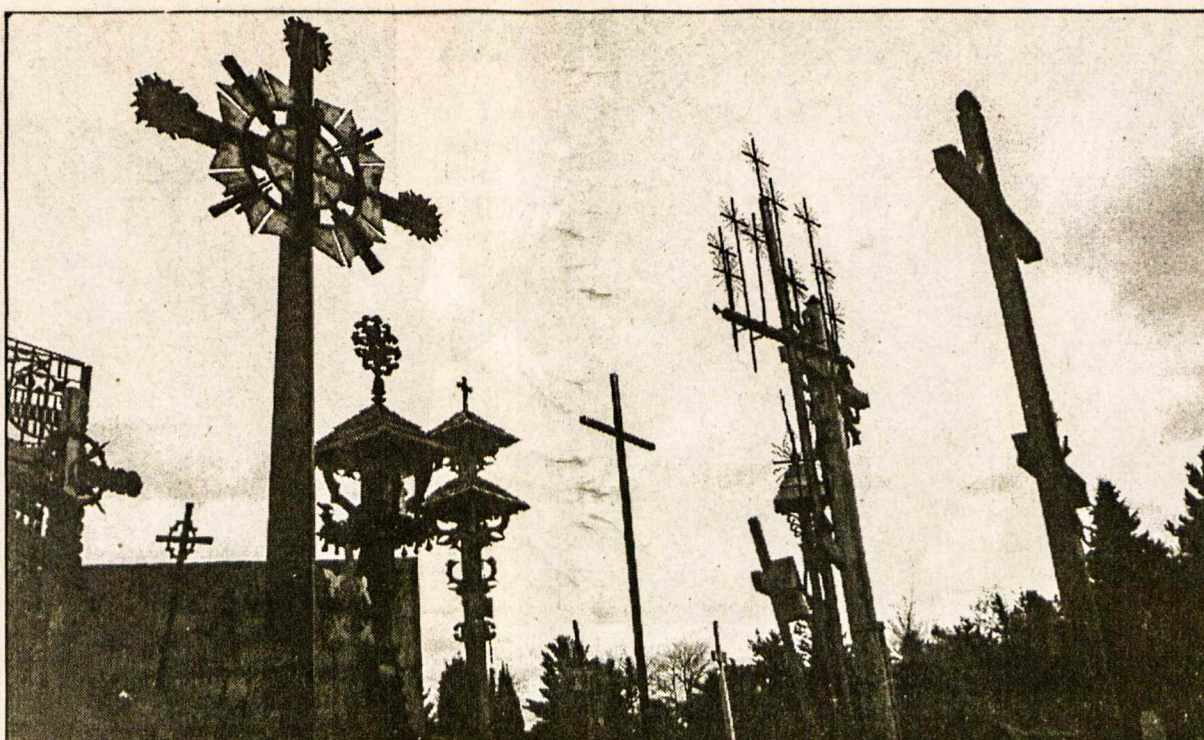
Šv. Kalėdų ir Naujų metų

proga sveikiname
brolius bei seses šaulius ir
visus mielus lietuvius tėvynėje
bei laisvame pasaulyje,
linkėdami daug šventiško
džiaugsmo ir laimės

2002 metais, gražaus ir
sėkmingo šauliško darbo.

HAMILTONO DLK ALGIRDO
ŠAULIŲ KUOPOS VALDYBA

Šv. Jono lietuvių kapinių Mississaugoje kryžiai

Nuotr. A. Rygelio

Didvyriškai žuvęs karininkas

Generalinio štabo majoras VYTAUTAS BULVIČIUS

Dim. plk. lt. E. JAKIMAVIČIUS

Vytautas Bulvičius gimė 1908 m. gegužės 5 d. Vilkaviškio apskr., Keturvalakių vlsč., Kunigiškių km., knygnešio Juozo Bulvičiaus sodyboje. Jis augo 7 vaikų šeimoje. Baigęs gimnaziją įstojo į Lietuvos respublikos prezidento karo mokyklą. Devyniolikmečiui V. Bulvičiui, trečiuoju pagal pažangumą 1927 m. baigusiam karo mokyklą, suteikiamas leitenanto laipsnis. Jis paskiriamas tarnauti į 9-ąją pėstininkų Lietuvos kunigaikščio Vytenio pulką Marijampolėje. Jau 1933 m. V. Bulvičiui suteikiamas kapitono laipsnis.

1937 m. V.B. baigęs Vytauto Didžiojo aukštųjų karininkų kursų generalinio štabo skyrių, perkeltas į Lietuvos kariuomenės generalinį štabą. Taip pat jis dėsto Vytauto Didžiojo universitete karinio parengimo kursą.

V. Bulvičius skleidė karines žinias, rengdamas straipsnius kariuomenei skirtame leidinyje *Mūsų žinynas*. Be to, parašė vertingą knygą, kurioje nagrinėjo valstybės gynimo klausimus. Šią knygą 1939 m. išleido Lietuvos kariuomenės štabo spaudoje ir švietimo skyrius. Knyga *Karinis valstybės gynimas* aktuali ir šandien. Už karinę ir visuomeninę švietimą veiklą majoras V. Bulvičius apdovanotas Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino ketvirtjo laipsnio ordinu, Nepriklausomos Lietuvos medaliu.

Sovietinė okupacija

1940 m. birželio 15 d. sovietams okupavus Lietuvą, pradėta palaipsniui naikinti Lietuvos kariuomenė. Dalis karininkų buvo areštuota, dalis ištremta, beveik visi persikirstyti į kitus dalinius. Prieš karą V. Bulvičius buvo pervesas į Raudonosios armijos 29 šaulių korpuso 179 šaulių pulko štabą, kuriame tarnavo daug buvusių Lietuvos kariuomenės karininkų. Matydami sovietinę "tvarką" ir gerai suprasdami, kad kova už Lietuvos laisvę neišvengiama, šio pulko karininkai lietuviškai ruošėsi sukilimui, ir ne tik jie, bet ir visa Lietuva.

Pagal NKVD pažymas Lietuvoje nuo 1940 m. liepos 1 d. iki 1941 m. birželio 1 d. veikė 75 pogrindžio organizacijos, kuriose buvo sutelkta 36000 kovotojų (LCVA, FR 739, A-1, B-4, L-30).

1940 m. spalio 9 d. Kaune įvyko pasipriešinimo branduolio, vėliau pavadinto Lietuvos aktyvistų frontu (LAF), pasita-

rimas. Iš pradžių LAF'as pasiskirstė į Kauno ir Vilniaus padalinius. Vėliau, 1940 m. lapkričio 17 d., Lietuvos nepaprastasis pasiuntinys ir įgaliotasis ministras Vokietijoje plk. Kazys Škirpa įsteigė LAF'o štabą Berlyne.

Vilniaus LAF'as, kuriam vadovavo šio štabo majoras V. Bulvičius, buvo stiprus karinis centras. V. Bulvičius rėmėsi 179 šaulių korpuse tarnavusiais karininkais ir kareiviais. Į Vilniaus LAF'o štabą mjr. V. Bulvičius įtraukė kapitonus Juozą Kilių, Izidorijų Andriūną, Juozą Sadevičių ir Joną Vabalą, leitenantą Leoną Žemkalnį, advokatą Aleksą Kamantauską ir kt. Tačiau pagrindinis LAF'o darbo krūvis organizuojant sukilimą teko mjr. V. Bulvičiui – kariniai klausimai, ryšiai su užsieniu (LAF'u Berlyne), Laikinosios vyriausybės kandidatų parinkimas, kitų pogrindžio organizacijų subūrimas vieningiems karo veiksmams.

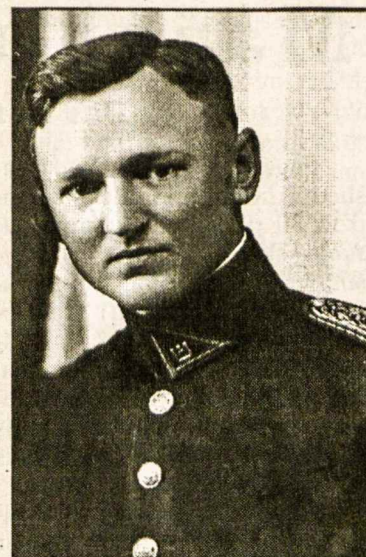
Karo pradžią vokiečiai nukėlė. Lietuvoje augo įtampa. NKVD nujaudė, kas yra LAF'o nariai. 1941 m. birželio pirmoje pusėje prasidėjo masiniai Lietuvos karininkų areštai. 179 šaulių pulke areštuotas 271 karininkas. 1941 m. iš birželio 8 į 9 naktį areštuotas ir mjr. V. Bulvičius.

Kalėjimuose

Štai kaip aprašo NKVD metodų taikymą majoro V. Bulvičiaus bendraįvykis kapitonas Juozas Vabalas: "Ilgą laiką, 4-5 dienas, nedavė duonos. Po to davė labai sūrį sriubą ir persūdytą žuvį. Tai sukeldavo nepakeliamą troškulį, o vandens neduodavo. ... Sėdėjau (tardytų kambaryje) ant kėdės, rankos surištos už nugaros, mušdavo per galvą iki sąmonės netekimo. Užmaudavo ant galvos kibirą ir mušdavo per jį lazda. Kai aš pasakiau: "Rašykite, ką tik norite", mane nuogai išrengė, už manęs pastatė du kareivius, kurie įrėmė į nugarą durtuvus ir vertė duoti prisipažinimo parodymus".

Naudojant tokius metodus, daugelis tardomųjų kalinių pasirašydavo po bet kokiais tardytųjų surašytais parodymais.

Mjr. V. Bulvičius nepalūžo, ištverė kankinimus, patyčias. Ištverė ir pačius skaudžiausius išbandymus – po žiauriausių kankinimų palūžusių savo draugų ir bendražygių akistatą. Gal todėl ir nėra LAF vadovybės byloje pirminių V. Bulvičiaus tardymų protokolų. Tik NKVD Gorkio kalėjime nr. 1 1941 m. spalio 27

Majoras Vytautas Bulvičius

d. (o areštuotas Lietuvoje 1941 m. birželio 8-9 d.) jam surašyta arešto nutartis.

Nuosprendis

Pirmasis apklausos protokolas. Tardė kalėjimo viršininko pavaduotojas saugumo vyr. leitenantas Jefremovas.

Trumpa Vytauto Bulvičiaus nuosprendžio byla. Joje nurodyta, kad jis į Gorkio (dabar Nižnyj Novgorodo) kalėjimą nr. 1 atvyko 1941 m. liepos 15 d. (nr. 23642) išvyko (teisingiau – buvo sušaudytas) – 1941 m. gruodžio 18 d. (nr. 44529). Byloje iš viso tik 28 lapai. Tai formalus apklausos lapas, pirštų atspaudai (net 2 lapai), įvairūs kalėjimo režimo formalumų dokumentai – (7 lapai) ir nuosprendis (iš viso 7 lapai), kameros kortelė nr. 23642. Kortelėje nurodoma, kad V. Bulvičius, atvykęs į Gorkio kalėjimą, turėjo tokį turtą: milinę, kelnės, kario palaidinę (rus. *gimnastiorka*), marškinius, apatines kelnės, kojines, batų, paklodę, šiaudinę pagalvę (1941.VII.9).

Mjr. V. Bulvičiaus nepaprastą ištvermę per kankinimus ir tvirtą nuostatą likti savimi, stiprią nepalaužiamą dvasią iki paskutinės minutės liudija kraupūs bylos puslapiai.

Trečiajame baudžiamosios bylos tome 204A lape Maskvos karinės apygardos karinio tribunolo paruošiamojo nuosprendžio protokolo išrašą skaitome: posėdžiui pirmininkauja 3-iojo rango karinis juristas Siantovič, nariai – 3-iojo rango karinis juristas Zapolskij ir Sladkevič, sekretorė – Slesareva, pranešėjai – 1-jo rango karinis juristas Uljanova ir Zapolskij.

Šio karinio tribunolo 1941 m. lapkričio 26 d. teismo posėdžio protokole užrašytas kaltinamojo V. Bulvičiaus "paskutinis žodis".

(Nukelta į 9-tą psl.)

Kanados lietuvių katalikių moterų draugijos Montrealio skyrius

SVEIKINA VISUS

Šv. Kalėdų

ir Naujų metų

proga

GAILĖS ir JUOZO KRIŠTOLAIČIŲ

šeima sveikina

visus gimines ir draugus

Šv. Kalėdų ir

Naujų metų

proga

Tyro Kalėdų džiaugsmo,
laimės, sveikatos bei
ramybės Naujaisiais metais

linki visiems giminėms,
draugams ir pažįstamiems –

Anelė, Kazimieras Pajaujai ir šeima

Linksmų šv. Kalėdų

ir laimingų Naujų metų

linkime visiems draugams ir pažįstamiems –

Aleksas, Danutė Keršiai,
Linda ir Fredas Gotthans

Linksmų šv. Kalėdų

ir laimingų Naujų metų

linkime giminėms,
draugams ir pažįstamiems –

Konstancija ir Juozas Blekaičiai

Šv. Kalėdų ir Naujų metų

švenčių proga sveikiname
gimines, Toronto dvasiškius,
draugus bei pažįstamus –

Bronė Maziliauskienė
Ina ir Ian Kavanagh

Džiugių

šv. Kalėdų

ir laimingų

2002-ųjų

metų

linkime giminėms,

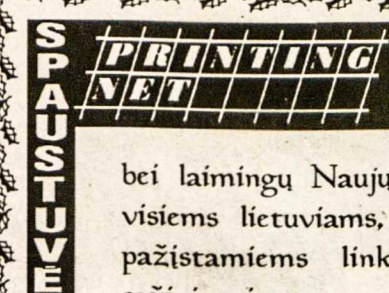
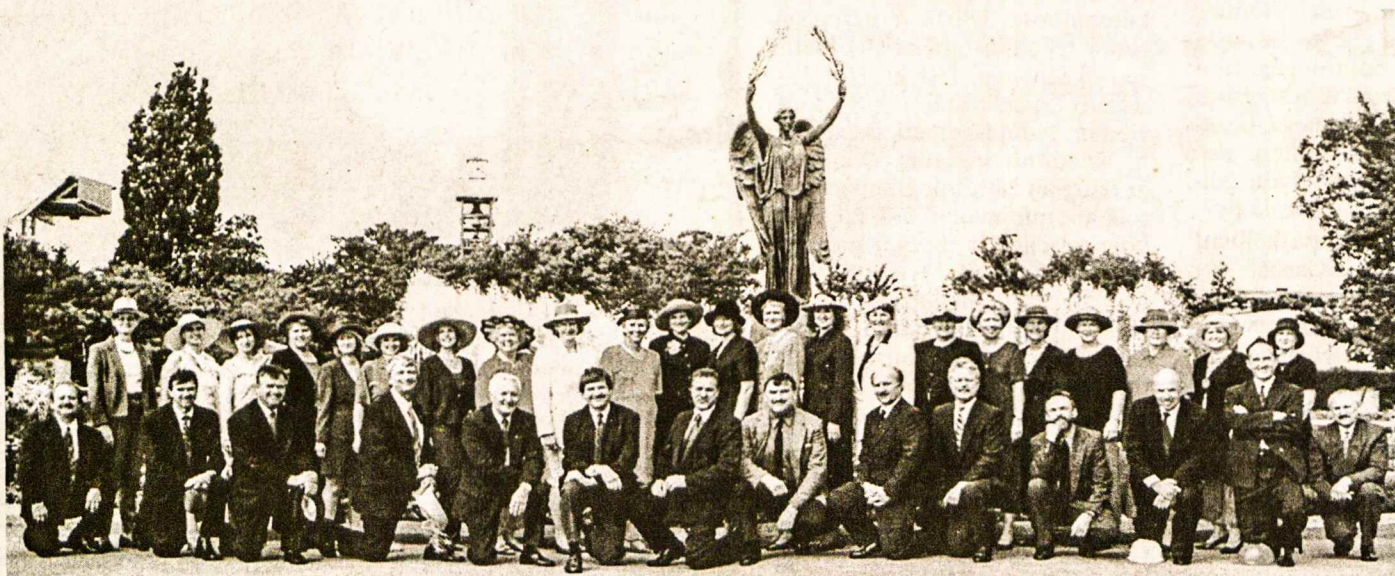
draugams ir sporto klubo

"AUŠRA" nariams

Žiba, Stepas, Alena ir Aras Ignatavičiai,
Birutė Ignatavičienė

Džiugi Angelų giesmė
teaidi Jūsų širdyse per
visus ateinančius metus.

"VOLUNGĖ"

Linksmų šv. Kalėdų

bei laimingų Naujų metų savo klientams,
visiems lietuviams, giminėms, draugams ir
pažįstamiems linki ir toliau pasirošęs
sąžiningai patarnauti –

savininkas Jurgis Kuliešius su šeima
tel. (416) 252-6741
86 Mimico Ave. Toronto, Ont.

Šv. Kalėdų proga
sveikiname
savo gimines, draugus ir pažįstamus,
linkėdami linksmų švenčių ir laimingų
2002-ųjų metų –
Juoza, Rita, Aurelija, Gintaras Karasiejai

Silvija ir Vincas Piečiai
sveikina visus gimines ir draugus
Šv. Kalėdų ir
Naujų metų proga

"Džiaugsmingą naujieną paskelbė dangus"
SVEIKINAME
visus draugus ir pažįstamus
Šv. Kalėdų proga
ir linkime geriausios
sveikatos ir sėkmės
Naujaisiais metais –
Balys ir Salomėja Sakalai,
Algis, Ramūnė, Tomas ir Livija Jonačiai

Anapilio moterų
būrelio valdyba
ŠV. KALĖDŲ
proga sveikina
savo nares bei jų šeimas ir linki daug
laimės 2002-aisiais metais.
Valdyba

Nuoširdūs sveikinimai
bei linkėjimai nariams,
bičiuliams ir pažįstamiems
Šv. Kalėdų ir
Naujų metų proga –
PASALIO LIETUVIŲ INŽINIERIŲ
IR ARCHITEKTŲ SĄJUNGOS VALDYBA
Dėl žinių teiraukitės www.plias.org

Linksmų
Šv. Kalėdų
ir
laimingų
Naujų metų
linkime sesėms bei broliams
šauliams Tėvynėje ir išeivijoje
"Vilniaus" šaulių rinktinės valdyba ir
Toronto VI. Pūtvio šaulių kuopa

Sveikiname
mielus savo gimines, bičiulius ir
pažįstamus, linkėdami malonių
bei džiugių
Kalėdų
ir sėkmingų
Naujų metų
ANGELE ir SIGITAS KAZLAUSKAI

Dalis svečių prelato JONO PETROŠIAUS 50 metų kunigystės ir 80 metų sukakties šventėje Paryžiuje. Šeštąs iš kairės – prel. J. Petrošius, II iš dešinės kardinolas AUDRYS BAKČIS. Nuotr. M. Šmitienės

Tautos patriarcho minėjimas

Marijampolės "senjorų" klubas paminėjo dr. Jono Basanavičiaus 150-ąsias gimimo metines kaip tik lapkričio 21-ąją, kai anuomet tokią pat darganotą dieną sukryžstė būsimasis mūsų tautos patriarchas.

Ant staliuko – padidintos Sukaktuvinko bei jo su žmona Eleonora nuotraukos, rankšluostis su jaustu Himno tekstu, vazonėlėje – senpaulijos žiedų rausvos liepsnelės.

Uždegama žvakė. Visi gieda Lietuvos himną. Ž. Ruočiuviene skaito J. Strielkūno eilėraštį *Aušros* ir *Varpo* kūrejas. J. Basanavičiaus gimnaitė lituanistė P. Paškauskienė dalyvaujanti veda Lietuvai save pakuojusio žmogaus prasmę gyvenimo vingiais. Pirmiausia perteikia ištrauką iš naujagimio krikštynų. Po to Jonukas – stropus kaimo mokyklos pradinukas. Paskui – neeilinių gabumų, itin atsidavęs istorijai bei tautosakai moksleivis Marijampolės gimnazijoje. (Ne veltui šeštadienį čia atidengta jam skirta barelijinė lenta). Labai džiaugiasi, kai joje įvedamos lietuvių kalbos pamokos. Jo pasaulėžiūrą formuoja meilė gamtai, tėviškės kalneliai, mokytojų P. Kriaučiūno ir P. Armino įtaka. Domisi įvairiomis mokslo šakomis. Daug valandų praleidžia bibliotekoje. Nepaprastai mėgsta lotynų, graikų kalbas. Plečia akiratį kelionėmis, pasiekia Ameriką.

Maskvoje studijuoją mediciną, jos žinias gilina Vienoje, Prahoje. Negalėdamas grįžti į Tėvynę, pasirenka Bulgariją. Profesijos neatsisako ir po to, kai dėl tariamą ligos atėjus teroristas į daktarą paleidžia šūvis...

Iš tolo dirba Tėvynę. Rašo aistringus patriotinius straipsnius ypač į savo *Aušrą*. Per šį leidinį telkia kitus šviesuolius. *Aušra* padeda ir sulenkėjusiam V. Kudirkai atsiverti ir dirbti tik Lietuvai.

Amžinybėn taip anksti iškeliavus žmonai Bulgarijoje, daktaras pasijunta labai vienišas.

1905 m. grįžta į Vilnių, kur sušaukiamas Didysis seimas. J. Basanavičiaus visur pilna. Rūpinasi lietuviškos gimnazijos steigimu sostinėje. 1917 m. suburia Lietuvių mokslo draugiją. Kuria Tautos Namų projektą (dabar kalbama tik apie Valdovų rūmus). Pagaliau – pirmininkas tarybos, kuri svetimųjų apsuptyje 1918 m. paskelbia nepriklausomybę. Mirtis išsivedė dr. J. Basanavičių 1926 m. vasario 16-ąją. Simboliška juo labiau, kad tokią dieną užgeso ir žmonos gyvybė. Rasų kapinėse supiltas kapas Ažuolui, kuris savo pavardę liks gyvas ir ateinančioms kartoms.

A. Šepkienė įterpia Juro

Jeronimas Šalčiūnas

Didvyriškai žuvęs karininkas

(Atkelta iš 8-to psl.)

Kaltinamasis Bulvičius

Man pateiktus kaltinimus pripažįstu ir paskutiniame savo žodyje prašau teisną atkreipti dėmesį į tas aplinkybes, kurios mane nukreipė į šią veiklą.

Pirmiausia – tai mano auklėjimas. Trisdešimt metų aš buvau auklėjamas kita dvasia ir negalėjau pasikeisti. Perėjimą tarnauti į Raudonąją armiją aš, kaip Lietuvos kariuomenės karininkas, laikau nenormaliu, automatišku. Jeigu kas nors iš Lietuvos kariuomenės karininkų pats rašydavo raportą pereiti tarnauti į Raudonąją armiją, mūsų aplinkoje buvo laikomas priešu.

Toliau – reikia atsižvelgti į aplinkybes, kurios tada buvo. Dažnai tenka girdėti, kad Lietuvos jaunimas, kuris iki paskutinio kraujo lašo turėjo kovoti už Lietuvą, nieko nedaro. Man gaila klausyti tokių kalbų.

Aš pradėjau šią kovą todėl, kad parodyčiau pasauliui, jog mes kovojame. Mano veikla nebuvo kažkuo ypatinga. Buvau organizacijos (LAF) iniciatorius, perdavinėjau žinias ir ruo-

šiau vietas išmetamiems (iš Vokietijos) ginklams priimti (LYA. BB. 34229/3. L – 204A, 205).

Lapkričio 23-ąją dr. J. Basanavičiaus gimimo jubiliejus minėtas ir miesto muziejuje. Ten veikė įžymiajam tėvyniui skirta parodėlė.

Šiurpi tiesa atsiskleidžia variantas LAF karininkų bylą. Kyla daug klausimų: ar jie matėsi tarpusavyje, ar galėjo laisvai bei teisėtoje ar kameros šnipų pasikalbėti? Turbūt ne. Tik jau po to, (po 1941.XI.28), kai jiems buvo paskelbtas mirties nuosprendis, iš kalėjimo kamerų kortelių matyti, kad lapkričio 28 d. mjr. V. Bulvičius, kapitonas J. Kilius, kapitonas J. Sadzevičius, leitenantas L. Zemkalnis, A. Skripkauskas ir S. Mockaitis buvo nuvesti į vieną kalėjimo kamerą nr. 15/55. matyt, tik tada, po nuosprendžio, jie galėjo tarpusavyje pasikalbėti pasmerkusių, bet nenugalėtųjų kalba.

1941 m. lapkričio 26-28 d.d. Maskvos srities karo tribunolo surengtame teisme V. Bulvičius paskutiniame jam suteiktame žodyje pareiškė, kad Lietuva ginkluosis, ginsis ir vis tiek bus laisva. Baigdamas paskutinę kalbą, jis kvietė savo tautiečius į kovą dėl laisvos Lietuvos.

Mjr. V. Bulvičius, kaip ir kitus septynis jo bendražygius – kapitoną Juozą Sadzevičių, kapitoną Juozą Kilį, leitenantą Leoną Zemkalinį, advokatą Aleksą Kamantauską, mokytoją Antaną Skripkauską, mokytoją Stasį Mockaitį ir geležinkelio tarnautoją Jurgį Guobį nutiesė sušaudyti. Nuosprendis buvo įvykdytas ten pat, Gorkio NKVD kalėjime nr. 1, 1941 m. gruodžio 18 d.

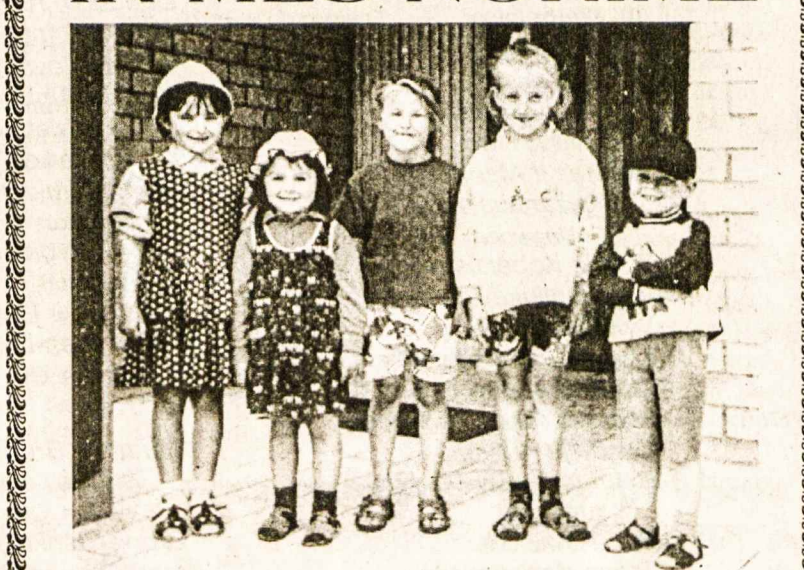
Kodėl nėra majoro V. Bulvičiaus karininko asmens bylos Lietuvos centriname valstybiniame archyve (ten sukaupia didžioji dalis Lietuvos karininkų bylų)? Yra tik pora lapelių apie jo 2-3 dienų stažavimąsi aviacijoje.

Matyt, NKVD-NKGB vadovams nepatiko tvirta V. Bulvičiaus laikysena, nepatiko jo, Lietuvos karininko, visa veikla, jo išleista vertinga, nesenstanti savo teiginiais knyga apie Lietuvos valstybės piliečių karinį rengimą. Norėta ištrinti visus šio tauraus Lietuvos karininko veiklos pėdsakus.

Mjr. V. Bulvičius žuvo pačiame jėgų žydyje, pačioje kario brandoje. Jis buvo perspektyvus karininkas, Lietuvos karinės teorijos pradininkas. Našlė liko jauna žmona – Marija Danevičiūtė-Bulvičienė (1913), dvi jaunutės dukros Dalia (1937) ir Laima (1935). (Abi dukros jau mirusios, Red.)

Red. pastaba. Laima Bulvičiūtė-Kurpienė ilgus metus dirbo Tėviškės žiburių spaustuvių rinkėja, o Dalia Bulvičiūtė – Darbininko spaustuvių JAV-se.

IR MES NORIME

ŠYPSOTIS

Labdaros fondas "PERLAS" Palangoje, Lietuvoje, steigia dantų gydymo kliniką našlaičiams ir Sibiro tremtiniais. Bet tam įvykdyti labai reikalinga Jūsų pagalba. Tad prašome visus padėti pagal savo išgales, nes Lietuvoje našlaičių ir Sibiro tremtinių dabartinė padėtis yra ypatingai sunki.

Adresas: PERLAS CHARITABLE CLINIC
Drs. A. & S. Kazlauskas, 9 Chartwell Road, Oakville, ON L6J 3Z3

PADEKA AUKOTOJAMS IR LINKSMŲ ŠVENČIŲ

Registration No. 1114362-09

Sveikinu
visus Anapilio knygyno
bičiulius ir pirkėjus
Šv. Kalėdų proga.
Linkiu Dievo palaimos
ir geros sveikatos
ateinančiais metais.
V. Aušrotas,
Anapilio knygyno vedėjas

Šv. Kalėdų ir
Naujų metų
proga sveikinu gimines,
draugus ir pažįstamus –
Valentina Balsienė

Lai žvaigždė nuostabi virš Betliejaus
Sieloje šviesųjį džiaugsmą sukelia,
Lai metai atėję naujieji jums į širdį viltim pasibels.
Linksmų Šv. Kalėdų
ir laimingų
Naujų metų linkiu
visiems draugams ir pažįstamiems –
Ada Jagėlienė

Linksmų Šv. Kalėdų
bei laimingų
Naujų metų
linkime giminėms,
draugams ir pažįstamiems –
Teresė ir Jurgis Kiškūnai

Linksmų Šv. Kalėdų
ir laimingų **Naujų metų**
giminėms, draugams ir
pažįstamiems linki –
G. Slabosevičienė ir šeima

Sveikiname
su Šv. Kalėdomis
ir linkime sveikų
bei laimingų
Naujų metų
giminėms, draugams ir
pažįstamiems –
Janina ir Vytautas Svilai

Linksmų
ir
laimingų
švenčių
giminėms, draugams,
pažįstamiems linki –
Dainius ir Asta Vaidilos su šeima,
St. Pete Beach, FL

Montrealio sporto klubas ir krepšinio komanda
"Tauras" su administratorium A. J. Mickumi
švenčių proga SVEIKINA visą jaunimą su ŠV.
KALĖDOM ir linki sveikų NAUJŲ 2002 METŲ.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Santaros šviesos 48-tasis suvažiavimas įvyko rugsėjo 6-9 d. d. Le Monte, IL. Jį įvadiniu žodžiu pradėjo H. Žibas, paprašydamas suvažiavimo dalyvius tylos minute pagerbti ilgametę tokių suvažiavimų rengėją a.a. Iloną Maziliauskienę. Dar prisimintas miręs kultūros sociologas Vytautas Kavolis ir politologas Aleksandras Štomas, šio sąjūdžio žymūnai. Šiame suvažiavime buvo svarstomos politikos, kultūros, istorijos temos ir padarytos socialinių aktualijų apžvalgos. Taipgi nemiršo literatūros, teatro ir muzikos.

Pirmoji paskaita Nepriklausomybės nuotykiui globaliniame kaimo, Paskaitininkas klausė, ką reikia būti suverenia valstybe, kokia globalizacijos reikšmė ir kas yra tas globalinis kaimas, kokią vietą jame gali užimti Lietuva. Lietuvai svarbu išsiugdyti tapatybę, kuri nebūtų priešinga nei Europos sąjungai, nei SAS (NATO). J. Avižienytė kalbėjo apie Nobelio premijos laureatų C. Miłosz, M. Szymborskos ir G. Grasso susitikimą 2000 m. lapkričio 2 d. Vilniuje PLB Lituanistikos katedros doktorantas Ž. Drungila ir A. Veličkaitė ryškino naujausias žmonių bendravimo technikos priemones. Pvz. internetas jungia viso pasaulio žmones. Ta priemonė esanti labai viliojanti, bet turinti ir savo pavojus. Lituanistikos katedros prof. G. Subačius kalbėjo apie Europos bendrinių kalbų istorijos tyrinėjimo problemas. Literatūrologas K. Keblys dalijosi savo surinkta informacija apie knygų leidimą Lietuvoje.

Lietuvos prezidento patarėjas J. Šmulkštys apžvelgė žydų ir lietuvių santykius nuo Tautinio atgimimo pradžios, daug dėmesio skirdamas tautžudystės klausimui, paliečiamas Lietuvos valdžios santykius su Izraelio valstybinėmis ir visuomeninėmis institucijomis. J. Šakytė, gavusi daktarės laipsnį Toronto (Kanada) universitete, supažindino su savo disertacija iš lyginamosios literatūros, remdamasi lietuviška tematika, Lietuvos žydų rašytojų lietuvių kalba I. Mero kūryba. A. Pranckevičius, baigiantis tarptautinės teisės studijas Amerikoje, svarstė, ar verta Lietuvai įstoti į SAS (NATO). Baltijos valstybių likimas nesąs jų pačių rankose. Jau pats siekiamas NATO narystės yra naudingas ir pozityvus dalykas Lietuvai. Ji turinti galimybę atrasti savo europietiško tapatybę. V. Davoliūtė padarė traumos analizę, taikydama jos teoriją lietuvių literatūrai, remdamasi holokausto ir gulago liudininkų atsiminimais. Antropologiją studijuojanti N. Klumbytė svarstė Lietuvos įsijungimo ir Europos sąjungos problemas. Lietuvai esą būtina išmokyti derėtis su šia sąjunga ir akiai nepriimti, kas ateina iš Briuselio. Su pjesių autoriumi, režisieriumi bei aktoriumi K. Naku kalbėjosi aktorė A. Budrytė. Nakas sėkmingai sujungęs lietuviškumą ir amerikietišumą. Jis su Budryte suvaidino keletą ištraukų savo pjesės *When Lithuanian Ruled the World*. Literatūrologas prof. R. Šilbajoris skaitė paskaitą apie vysk. M. Valančių kaip rašytoją, išskeldamas autoriaus apysakoje *Pažangos Juzė* literatūroje retai sutinkamą ištiktukų gausą. Suvažiavimą pasveikino vienas iš Santaros šviesos pradininkų prezidentas Valdas Adamkus.

Brazilija

A. a. Valdas Blažys, 93 metų, mirė rugpjūčio 31 d. Santa Gruzlig ligoninėje. Vėlonis gimė 1907 m. spalio 12 d. Utenoje, penkių vaikų šeimoje. Būdamas 13 metų neteko tėvo, o sulaukęs 19 m. mėgino laimės paieškoti Latvijoje. Ten jos neradęs, 1927 m. išvyko į Braziliją. Darbavosi kavos plantacijose, vėliau prie kelių statybos, traukinių bei tranvaju. 1929 m. persikėlė į Vilą Zelina vietovę, kur buvo pradėjęs kurtis lietuvių telkinys. 1934 m. pasistatydino namus ir vedė Oną Sadauskaite. Išaugino 4-ias dukteris Oną, Lydiją, Armaną ir Sandrą. Čia jis pradėjo vertėsi grūdų pardavinėjimu, vėliau tapo taksistu. Buvo veiklus Vilą Zelina lietuvių telkinio narys. Buvo linksmo būdo, visad pasirėngęs padėti kitiems. Vėlonis palaidotas Vilą Alpina kapinėse. Jo liūdi žmona, keturios dukterys, šeši vaikaičiai ir šeši provaikaičiai. (*Mūsų Lietuva* 2001 m. 10 nr.)

Australija

Melburno lietuvių klube spalio 10 d. Melburno lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos nariai bei svečiai, dalyvaujant Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovui Lietuvoje G. Zemkalniui, buvo susirinkę susipažinti su Valdovų rūmų atstatymo projektu Vilniuje. G. Zemkalnis informavo susirinkusius, kas iki šiol šiuo klausimu yra daroma Lietuvoje. Inžinierių ir architektų sąjungos pirm. architektas J. Žalcauskas apibūdino Žemutinės pilies pastatų istoriją ir padarė pranešimą ir apie lėšų telkimą. Australijoje veikia Valdovų rūmų atstatymo fondas. Kredito kooperatyve "Talka" yra atidaryta sąskaita. Sąjungos pirmininkas per Australijos lietuvių spaudą kviečia prisidėti prie Valdovų rūmų atstatymo, pasiūdojant "Talkos" paslaugomis. Susirinkimo dalyviai buvo pavaišinti šampanu ir turėjo progos išrašo pasigrožėti solistės V. Urmanos dainavimu ("Mūsų pastogė" 2001 m. 45 nr.).

Britanija

Didžiosios Britanijos lietuvių sąjungos (DBLS) centro valdyba spalio 21 d. surengė Lietuvos ambasadoriui J. Paleckiui su žmona Laima atsisveikinimo popietę lietuvių sodyboje. Joje dalyvavo DBLS centro valdybos nariai, kviešti svečiai iš Londono – apie 30 žmonių. Ambasadorius J. Paleckis savo 5-rių metų kadenciją baigia lapkričio pabaigoje ir su žmona Laima grįžta į Lietuvą. Popietėje atsisveikinimo žodį tarė DBLS centro valdybos pirm. V. Gasperienė, padėkodama ambasadoriui už nuosirdų bendradarbiavimą, dalyvavimą Britanijos lietuvių bendruomenės renginiuose, susirinkimuose, jaunimo stovyklose ir už tai, kad Lietuvos ambasados durys visuomet buvo atviros, kiekvienas čia galėjo jaustis kaip namuose. Ambasadoriui buvo įteikta dovanėlė – krikšto grafinė, o jo žmonai Laimai – graži gėlių puokštė. Ambasadorius J. Paleckis savo žodyje patenkė 5-rių metų veiklos apžvalgą, įvertino glaudžius ryšius su Didžiosios Britanijos lietuvių sąjunga bei Britanijos lietuvių bendruomene, išreikšdamas viltį, kad Lietuva taps SAS (NATO) ir Europos sąjungos nare. Buvo pasivažiinta ir pavaiščiota sodybos soduose ("Londono žinios" 2001 m. 11 nr.). J. Andr.

Sveikiname

mielus tautiečius, savo artimuosius, gimines, draugus, pažįstamus, jų šeimas

Kristaus gimimo ir Naujųjų metų

švenčių proga, linkėdami visiems betliejinės šviesos, skaidraus džiaugsmo, gausios Dievo palaimos ir geriausios sėkmės Naujaisiais metais

Marija ir Jurgis Ąstrauskai
V. V. Augėnai
Zosė ir Petras Augaičiai
Albina Augaitienė ir šeima
Birutė Abromaitienė
ir dukra Angelė
Jonas Aukštaitis
Jonas ir Bronė Akelaičiai
Irena ir Antanas Ambraškos,
Phoenix, AZ

Antanas Bumbulis ir dukros
Julius, Pranė Barakauskai
Alfredas Bražys, Gintaras,
Linai, Gailutė ir jų šeimos
Stasė ir Mečys Bušinskai
Marija Borusienė ir vaikai
Danutė, Algimantas ir
Roma su šeima,
Hamilton, Ont.

Jeronimas, Irena Birštonai
su šeima,
Stayner, Ont.
Vytautas Birštonas
Nelė ir Jonas Budriai
Irena Baltakienė ir sūnūs –
Vitas, Algis ir Linas
Kristina ir Adomas Biretos
Elena Bersėnienė ir šeima
Alfonas ir Ona Budininkai,
Hamilton, Ont.

Sofija ir Vytautas Balsevičiai,
Georgetown, Ont.
Elena ir Vytautas Bilevičiai,
Hamilton, Ont.
Danutė ir Adolfas Bajorinai
Vytautas ir Vladė Beniušiai,
Hamilton, Ont.
Angelė Bungardienė,
Hamilton, Ont.
Isabelė ir Petras Baronai,
St. Catharines, Ont.
Lidija ir Vytautas Bušmanai,
Bradford, Ont.
Otonas ir Rasa Berantai

Tefa Ciparienė ir vaikai,
Rodney, Ont.
Petras Čiurlys
L. A. Čepai
Julija Čeplienė
Elena Činčikienė ir
sūnus Jonas
Ona Dementavičienė ir
sūnus Vidas
J. K. Dervaičiai ir
Genovaitė Kudžmaitė,
St. Catharines, Ont.

Birutė ir Petras Daržinskai
Zita Didžbalienė
Adelė Dobienė
Stasys Dūda,
Lietuva

Ona ir Jonas Dirmantai
Martin ir Vida Dirmantaitė-
Groen in't Woud

Lina Einikienė
Aldona ir Mečys Empakeriai

Marija Gečienė
Elena Girėnienė
Marija ir Jonas Gimžauskai,
Hamilton, Ont.
Elena ir Kazys Gudinskai,
Hamilton, Ont.
Zigmas ir Ona Girdauskai
Irena, Povilas Girniai,
Hamilton, Ont.
Bena Gataveckienė ir sūnūs
su šeimomis
Vilma, Kazys ir Paulius
Gapučiai
Martytė Genčiuvienė
Andrius, Kristina, Gintaras ir
Ričardas Gapučiai,
Hudson, Que.
Bronė Galinienė
Jonas ir Bronė Greičiūnai
ir šeima,
Newmarket, Ont.

Kostas ir Eugenija Gapučiai,
Bothwell, Ont.
Juozas Grybulis
Paulina ir Ignas Geniai,
Sault Ste. Marie, Ont.
Anastazija Gaidelienė
Emma Gudinskienė,
Simcoe, Ont.

Irena Ignaitienė
Jūratė ir Mark Ignatavičiai,
Wasaga Beach, Ont.
Monika Jasionytė
Vanda Jasinevičienė
Petras ir Zuzana Jonikai
Hamilton, Ont.
Nelė ir Martynas Jonušaičiai,
Oakville, Ont.

Stasys, Marija ir Dana
Jokubaičiai
Alina, Inocentas Jurcevičiai
ir dukros – Rimanta,
Grazina, Judita su
šeimomis
Stasys Janavičius
ir dukra Kristina
Martytė Janeliūnienė
Ona Juodišienė
Eugenijus ir Regina
Jasinskai,
Dundas, Ont.
Dalia ir Vaclovas Jurevičiai

Bronius, Elena Kišonai
Elena ir Stasys Kuzmickai
Pajauta ir Algis Kaziliai
Ona ir Jonas Kirvaičiai
Mėta ir Edvardas
Kazakevičiai
Antanas Kazanavičius
Jonas Karaliūnas,
St. Catharines, Ont.
Ona ir Vladas Keziai,
Ancaster, Ont.

Povilas Kanopa ir Evelina
Daugilienė,
Hamilton, Ont.
Aldona ir Jonas Kutkos,
Welland, Ont.
Adolfas Kanapka,
Wasaga Beach, Ont.

Petras ir Teklė Kareckai
ir sūnūs – Jonas ir Stasys,
Hamilton, Ont.

Genė ir Eugenijus
Kuchalskai
Stasys Kneitas,
Oshawa, Ont.
J. V. Kėžinaičiai,
Hamilton, Ont.

Viktoras ir Marija
Kryžanauskai,
Collingwood, Ont.
Teofilė Kobelskienė
Irena Kalukevičienė
Valė Kecorienė
Liusė ir Vincas Kolyčiai
Alė Kerberienė
Vacys ir Adelė Karauskai
Eugenija Kripienė
Raimundas ir Rūta Kličiai
su šeima
Ottawa, Ont.

Birutė Kazlauskaitė

Ona Linčiauskienė,
Hamilton, Ont.
Birutė, Jonas Lukšiai
ir šeima,
Tillsonburg, Ont.
Valerija Léverienė

Alfonas Marcis
ir dukra Milda
Feliksas Mockus ir
vaikai – Jonas, Vytautas
ir Lina su vyru
Liuda ir Zigmantas Mockai,
Rodney, Ont.
Vytautas Montvilas

Juozas ir Stella Miškiniai,
Niagara Falls, Ont.

Janė ir Zenonas Mažonai
Stasys Matulionis,
Brantford, Ont.
Marija ir Brian Mikelėnas-
McLoughlin

Irena ir Jonas Nacevičiai
O. V. Naruševičiai,
West Lorne, Ont.
Viktoras ir Rita Navickai
su šeima,
Arnprior, Ont.
Elena ir Raimundas Namikai
ir sūnūs – Simonas
ir Juozapas
Bronius Navalinskas

Liudas, Salomėja ir
Romas Olekai

Anelė Puterienė
Valentinas Poškaitis
Stasys Paketuras ir
Danutė Raščiuviene,
West Lorne, Ont.
Marija Pranaitienė
Ramtė, Jeronimas Pleiniai,
Albina ir Alfonsas Pilpavičiai,
Hamilton, Ont.

Stefanija ir Antanas Petraičiai
Irena ir Antanas Patašiai
Monika Povilaitienė
Stasys ir Janina Poška
Algis ir Kazė Poviloniai
Teresė, Jonas Povilauskai
ir šeima,
Hamilton, Ont.

Vladas ir Levutė Pevcevičiai
Ona ir Petras Polgrimai,
St. Catharines, Ont.
Regina ir sūnus Juozas
Piečiai, Que.
Verdun, Que.
P. N. Puidokai
Dalia, Genutis, Eglė Procutos
Vida ir Vytautas Poška
Bronė ir Vytautas Palilioniai
Aldona ir Mečys Pranevičiai

Alvina ir Vladas Ramanauskai
Jonas Rugys
O. L. Rimkai
Danguolė Radzevičienė
Aldona Ranonienė
Juozas Rovas
Marta ir Albinas Radžiūnai
Birutė ir Matas-Zigas
Romeikos
Albina Rimkienė,
Hamilton, Ont.
Martytė Rybienė,
Hamilton, Ont.
Eleonora ir Leonas Rudaičiai
Rita ir Jean-Louis Renaud,
Ottawa, Ont.

Danutė ir Bronius
Staškevičiai,
Verdun, Que.
Bronė Stankaitienė
Liuda Stulginskienė
Teklė ir Adolfas Sekonai,
Wasaga Beach, Ont.

Zuzana, Juozas ir Ramunė
Stravinskai
Viktoras Skukauskas
ir duklė Danutė
Nijolė Šimkienė ir sūnūs
Janina, Juozas Šarūnai,
St. Catharines, Ont.
Juozas Staškevičius
Regina ir Vladas Simonaičiai
Olga ir Jonas Statkevičiai,
Rodney, Ont.
Vincas Sakas, sūnus Marius
ir duklė Yolanda,
Hamilton, Ont.
Vanda, Petras Šidlauskai,
Hamilton, Ont.

A. G. Skaisčiai,
Grimsby, Ont.
Sofija ir Juozas Sendžikai,
St. Catharines, Ont.
Jadzė ir Jonas Stanaičiai,
Hamilton, Ont.
Skrebūnų šeima
Hilda Simanavičienė
Grazina Strimaitienė
E. H. Stepaičiai
Marija Šiūlienė
Hamilton, Ont.
Rimas ir Lisa Šiūliai
su šeima,
Hamilton, Ont.
Eleonora Šiškuviene
Teresė, Vladas Šleniai

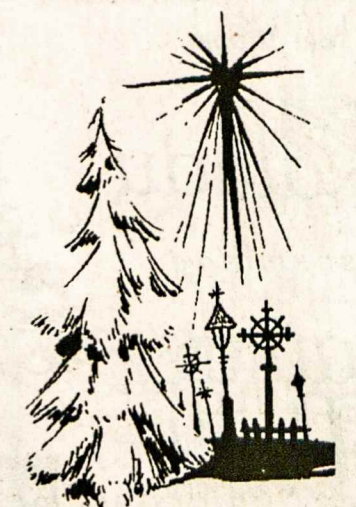
G. B. Trinkų šeima
Birutė ir Bronius Tamošiūnai
Gerda ir Albinas Tarvydai
Ona ir Vytautas Taseckai
Magdalena Tarvydienė
Teodora Žadeikytė-
Tamulienė
Joliet, IL

Stasys, Anelė Urbonavičiai,
Hamilton, Ont.

Marija ir Juozas Vaseriai
Martytė Vaitkienė,
Joana Valiukienė
Aldona ir Vladas Vaitoniai
Dr. Aleksas ir Aldona
Valadkos
Petronėlė ir Jonas Vėgeliai,
Oakville, Ont.
Stasys Valickis,
Collingwood, Ont.
Antanas ir Ona Vasiai,
Parma, OH
Elena Vyšniauskienė,
Dutton, Ont.
Vytautas Vaidotas
J. ir R. Vaitkevičiai
Irena Vibrienė
Edvardas Valeška
Janė Vingilienė

Juozas Žadeikis
Kristina Žutautienė ir sūnūs
Bronė Žibienė
Margarita ir Justinas
Zubrickai
Juzė Žulienė
Irena ir Anicetas Zalagėnai
P. Žibūnas
Aldona Zarembaitė
Antanas, Stasė ir sūnus
Aleksas Zimnickai
Marija ir Juozas Zažeckai,
Cambridge, Ont.
Irena ir Algis Žemaičiai
Marija Žymantienė ir dukra
Danutė su šeima
Irena ir Petras Žubai,
Hamilton, Ont.

E. P. Žuliai

Hamiltono lietuvių pensininkų klubas "AŽUOLAS"

SVEIKINA visus pensininkus čia ir visur su
šv. Kalėdomis ir su 2002-taisiais metais.
Linki visiems nuotaikingų Kalėdų švenčių ir
ažuolinės sveikatos ateinančiais metais.

Klubo valdyba

Linksmų Kalėdų švenčių ir sėkmės Naujaisiais metais

visiems giminėms ir pažįstamiems
Kanadoje, Amerikoje, Suvalkų
trikampyje ir Lietuvoje –

Vytautas ir Irena Pečiuliai
Edvardas, Rimas, Vilija ir Virginija

ŠV. KALĖDŲ

ir Naujų 2002 metų

proga sveikiname gimines,
draugus, pažįstamus ir
linkime Dievo palaimos bei
tyro džiaugsmo –

Irena ir Petras Lukoševičiai

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų bei sėkmingų Naujų metų

linkime savo giminėms,
draugams ir
pažįstamiems –

N. Carolina A. J. Vaškevičiai, R. P. Stankai
ir šeima

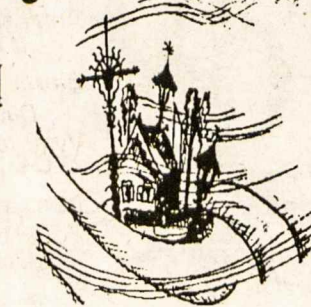
šv. Kalėdų

ir NAUJŲ METŲ

proga sveikiname visus
savo gimines, draugus
ir pažįstamus –

Ona ir Juozas Gataveckai

Sveikiname su šv. Kalėdomis

visus gimines, draugus ir
pacientus, linkėdami
linksmų bei sėkmingų

Naujų metų

Dr. Eimutis ir Rita Birgiolai su šeima

ŠV. KALĖDŲ

ir
Naujų metų
proga

sveikiname mielus gimines, draugus ir
pažįstamus, linkėdami kalėdinio
džiaugsmo ir didžios sėkmės bei Dievo
palaimos Naujaisiais metais –

Algis, Viltė, Daina, Aurelia,
Paulius, Algis ir Vanesa Valiuliai

Dvasinės kelionės viršūnėje Naujas prelatas – kunigas Leonardas Musteikis Floridoje

Šių metų birželio 30 d. po-
piežius Jonas Paulius II, tarp-
ninkaujant Panevėžio vysk. Juo-
zui Preikšui, pakėlė į prelatus
kun. Leonardą Musteikį.

Kaip ir daugelis antrosios –
"dypukų" bangos išėvių, Leo-
nardas išgyveno visokius vargus,
skausmus, nedalią, bet ir blaš-
komas neprarado ryšių su savo
bendruomene ir įvairiopa jai
vadovavo.

Gimė jis 1911 m. rugpjūčio
16 d. Laučiūniskėse, Salako
valsčiuje, Zarasų apskrityje, ma-
žažemio valstiečio šeimoje. Va-
saromis drauge su tėvu dirbo
visus ūkio darbus. Mokėsi Sala-
ko pradžios mokykloje, Zarasų
gimnazijoje, Kauno kunigų se-
minarijoje ir Vytauto Didžiojo
universitete. Išventintas kunigu
1938 m. birželio 11 d.

Vikaro ar klebono pareigos
jam buvo skirtos Duokiškyje,
Južintuose, Kiburiuose, Duseto-
se, Ramygaloje, Šeduvoje. So-
vietinės okupacijos metu jis bu-
vo įkalintas Zarasų kalėjime ir
tik per plauką išliko gyvas, kai,
sušaudžius ketelį kalinių, parti-
zanų būviai iš lauko išgąsdino
žudikus ir jie išbėgiojo, o ku-

nigas išliko gyvas. 1944 m. vasa-
rą jis drauge su per 120 pabėgė-
lių trijuose kuteriuose buvo vo-
kiečių pagautas Baltijos jūroje,
pakeliui į Švediją, ir įkalintas
Rygos kalėjime. Po kelių dienų
jis su kitais vyrais buvo priskir-
tas tvirtinti apkasus prie Sigul-
dos, Estijos pasienyje.

Sovietinės Rusijos kariau-
nai artėjant, pirmąją progą jis
su kitais tėvynainiais paspruko į
Lietuvą, vėliau atsidūrė Vokie-
tijoje. Bavarijoje vietinis vokie-
čių vyskupas jį paskyrė rūpintis
priverstinio darbo lietuviams
Bambergo mieste, o Kempteno
stovykloje jis ėjo gimnazijos ka-
peliono pareigas. Lietuviai ligo-
niai džiaugėsi jo pagalba, kai jis
buvo paskirtas Šv. Juozapo ligo-
ninės kapelionu.

Atvykęs į JAV, jis buvo pri-
glaustas Šv. Antano lietuvių pa-
rapijoje Omahoje, vadovaujant
kun. Juozui Jusevičiui, o po to
keliolika metų ėjo klebono pa-
reigas Šv. Pauliaus ir Šv. Ignaco
parapijose. Tuo metu jis vėl
studijavo Creighton universite-
te, kur gavo bakalaurą, o vėliau
magistro (MA in education)
laipsnius.

Lietuviškųjų odisėjų keliais

ANTANINA GARMUTĖ

Senovės mitų istorijoje apie
argonautus tironas Pelėjas lie-
pia Jasonui vykti į tolimąją Kol-
chidą ir parvežti iš ten aukso vil-
ną. Neįvykdomą užduotį – sunė-
šioti geležinės karpės lietuvių
liaudies pasakoje buvo gavusi ir
Eglė – žalčių karalienė. Šiems
herojams vienaip ar kitaip tiks-
lus pasiekti padėjo burtininkai
ar kitokie geradėjai. Bet kas gi
padėjo XX-jo amžiaus lietuviš-
kųjų odisėjų herojams? Nublok-
štiems į Sibiro tolius? Nepa-
lūžti. Išverti. Sugrįžti gimti-
nėn. Skirtingi, nors ir kažkuo
panašūs, lietuviškųjų prievartos
keliauninkų keliai.

Mėgstanti bendrauti su
žmonėmis mano tremties bičiū-
lė Albina, kurios vienuoliškasis
vardas sesuo Margarita paakino
aplankyti gražiam Kauno pa-
kraštyje gyvenantį jdomaus liki-
mo žmogų.

– Mums susipažinti ir nere-
kia, – pasakė žvalių akių mote-
riškė, pakilusi nuo pagalvės. –
Atsimenu tave dar iš tų laikų,
kaip po Atgimimo mitingus
lankstėme...

Erdvus, šviesus ir jauskus
ponios Eugenijos kambarys. Iš
portreto nuo sienos žvelgia pa-
laimintasis Jurgis Matulaitis. O
kitapus – dviejų jos brolių Jac-
kevičių, tolimose šalyse pasili-
kusių, anapiliniai kryžiai.

– Jau viena pasilikau, – tę-
sia Eugenija. – O užaugome 11
vaikų – 7 broliai ir 4 seserys.
Dambaukos kaime, Marijampo-
lės apskrityje. Ramiai, gražiai
gyvenome. Košmarai prasidėjo
po 1940 m. okupacijos. Išblaškė
visus kaip paukščius audroje po
pasaulį...

Eugenija talpiaisiais žodžiais
apibūdina savo odisėjas:

– Dešimt metų Uchtos lage-
riuose – prie Uralo, "žemės ga-
lo". Visus atbuva. Dirbau žemės
ūkyje, naftos gavyboje, miš-
kus kirtau. Nuo bado mirties iš-
gelbėjo sesers Izabelės Šleibienės
siuntiniai. Moraliai padėjo
malda. Ir palaimintojo Jurgio

Matulaičio užtarimas. Mano
močiutė buvo Jo sesuo. Sibiras
atėmė viską, tik protą paliko.
Gebėjimą mąstyti.

– O kaip sugrįžote į Lie-
tuvą?

– Grįžau, bet Lietuvos nera-
dau. Visi išblaškyti. Nei regist-
ruoja, nei reikalinga kam esu.
"Liaudies priešas". Todėl nuva-
žiavau į tuometinį Leningradą
pas pažįstamus. Ten išdirbau 10
metų medicinos seserimi. Į Va-
kūrų pasaulį 1972 m. atsiėmė
broliai. 1970 m. Leningrade lan-
kėsi JAV prezidentas Niksonas.
Tuo pasinaudojęs brolis atsiun-
dė iškvietimą į Čikagą. Buvaus
išėjusi į pensiją. Nesitikėjau, kad
išeis, bet pavyko. Net graudu
pasidaro prisiminus, kad Le-
ningrade kagėbistai buvo žmo-
niškesni nei Lietuvos. Vienas iš
jų užuominomis pasakė, jog no-
ri, kad pasaulis žinotų, kad ir jie
– žmonės...

– Kaip sekėsi Vakarų pa-
saulyje?

– Dešimt metų Čikagoje,
dešimt metų – Miami Beach,
Floridoje. Dalyvavau krikščio-
nių demokratų veikloje. Bet ne
visi suprato. Skaudžiausia, jog
kartais jausdavaisi "balta var-
na". Gyvenimą apkartindavo
įtarinėjimai: šnipė, jei Sibiro
tremtinė Amerikon pateko...
Panašus likimas buvo ir Elenos
Juciūtės, mano bičiulės, para-
šiusios knygą *Pėdos mirties zo-
noje*. Palaidojau ją Bostone. O
aš 1995 m. į Lietuvą sugrįžau.
Lygiai po 50 metų tremties.

Jautrių giminačių globoje
saulėlydžio metą sutinka Euge-
nija Keresevičienė. Du maži
berniukai-darželinukai Aleksiu-
kas ir Oskaras atbėga į močiutės
kambarį pažaišti, ir, kas be ko,
gyvenimo išminties pasisemti.
Juk ir Biblijoje kalbama apie
tai, jog žmogaus išorei nykstant,
senstant, mūsų siela tobulėja,
gyvenimo patirtis plečiasi.

– Visa viltis – gražus jauni-
mas. Iš gerų šaknų geri medžiai
išauga, – kalba Eugenija. – Kad
tik paskui neišsilakstytų po pa-
saulį: gana jau mums, lietu-
viams, tų odisėjų!..

Nuoširdžiai sveikiname
gimines, draugus ir pažįstamus su
Kalėdomis ir linkime laimingų
bei sėkmingų Naujųjų metų –

Pranas, Elena Krilavičiai, sūnus
Romas, duktė Dana su šeimomis
Keswick, Ont.

Sveikiname
su šv. Kalėdomis ir
Naujais metais
visus gimines, draugus
ir pažįstamus –

A. V. Dubickai

Monsinjonas
LEONARDAS MUSTEIKIS

Minėtina, jog visą gyvenimą
jis dalyvavo bei vadovavo pava-
sarininkų, ateitininkų ir skautų
veikloje.

Šių metų lapkričio 11 d. jis
buvo pagerbtas jo devyniasde-
šimt metų sukakties ir į prelatus
pakėlimo proga. Išskilmės įvyko
Šv. Teresės parapijos šventovėje
bei salėje Sunny Hills lietuvių
apgyvenamoje vietovėje, Flori-
dos valstijoje. Buvo perskaityti
sveikinimai raštu iš JAV prezi-
dento George W. Bush bei jo
žmonos Lauros, išėvių vysk.
Pauliaus A. Baltakio, arkivysku-
po Elden Francis Curtis, mons.
James Amos ir kt. Meninėje
programoje dainavo vietos "An-
trosios jaunystės" choras, vado-
vaujamas muzikės Genovaitės
Beleckienės. Lietuvišką dvasią
gaivino harmonizuotos liaudies
dainos.

Iškilmes suorganizavo mons.
Francis Szczykutowicz su para-
pijiečiais.

A. Lingaila

Visus parapijiečius,
Prisikėlimo parapijos ir vienuolyno
geradarius bei rėmėjus,
visus apylinkės lietuvius

su šv. Kalėdomis ir
Naujaisiais metais sveikina

TĖVAI PRANCIŠKONAI

Augustinas Simanavičius, OF
Eugenijus Jurgutis, OFM Liudas Januška, OFM
Pijus Šarpanickas, OFM kun. Edis Putrimas
brolis Petras Šarka, OFM

PRISIKĖLIMO PARAPIJA TORONTE

Šv. Kalėdų
ir Naujų metų
proga

sveikiname savo gimines,
draugus ir pažįstamus.
Linkime linksmų švenčių ir
laimingų 2002 metų.

Pranas Ročys, dukra Rita

KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGOS KRAŠTO VALDYBA

linki visiems KLJS vardu BERNARDO BRAZDŽIONIO žodžiais
linksmų ŠVENTŲ KALĖDŲ ir laimingų NAUJŲJŲ METŲ!

"Nors šalta aplinkui, ir ledas ir gruodas,
Bet žemėj gyvenimas baltas, ne juodas
Visiems, kas aplanko, visiems, kas pažįsta
Kalėdose žmogui užgimusį Kristų!"

2001 m. Kanados lietuvių jaunimo sąjungos krašto valdyba: (iš k.) J. Puodžiukaitė, D. Karka,
V. Ruslys, D. Sonda, D. Batraks, T. Chornomaz, K. Petrauskaitė, už jos – G. Neimanas ir A. Jonušonis

Toronto teatras "AITVARAS"

sveikina visus rėmėjus ir
teatro mėgėjus

šv. Kalėdų proga

ir linki daug laimės

naujais 2002-aisiais metais

Aitvariečiai

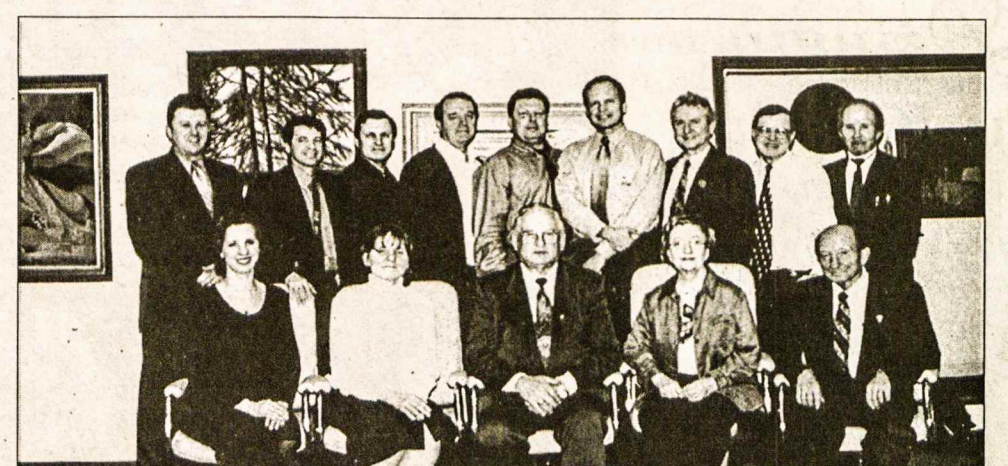
TORONTO LIETUVIŲ NAMAI

nuoširdžiai sveikina savo narius ir visus lietuvius

linkėdami linksmų šv. Kalėdų

ir sėkmingų

Naujųjų metų –

Toronto Lietuvių Namų valdyba, revizijos komisija ir
Slaugos namų komitetas

Prie Rūpintojėlio B. ir V. Jurkėnų atžalos su kaimynėmis

Sveikinu

mielus draugus ir pažįstamus, linkiu
jaukių Kalėdų švenčių
bei laimingų, sveikų
Naujų metų –

Alina Kšivickienė,
Dundas, Ont.

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų

Naujų metų
visiems giminėms,
draugams ir
pažįstamiems linki –

Julija, Jonas,
Rūta ir Linas Kamaičiai,
Ona, Algimantas, Algis, Gedas,
Kristina Dziemionai

Sveikinam

su šv. Kalėdomis

visus gimines, draugus ir
pacientus, linkėdami
sveikų bei sėkmingų

Naujų metų –

Dr. Stasys ir Aldona Dubickai

Tebūnie jums geras šitas rytas,
Kai širdis Dievo Kūdikiai
džiaugsmą giedos,
Tebūnie jums geras šitas rytas,
ir diena, ir metai nuo pradžios.

Linksmų šv. Kalėdų ir
laimingų 2002 metų
Jums linki –

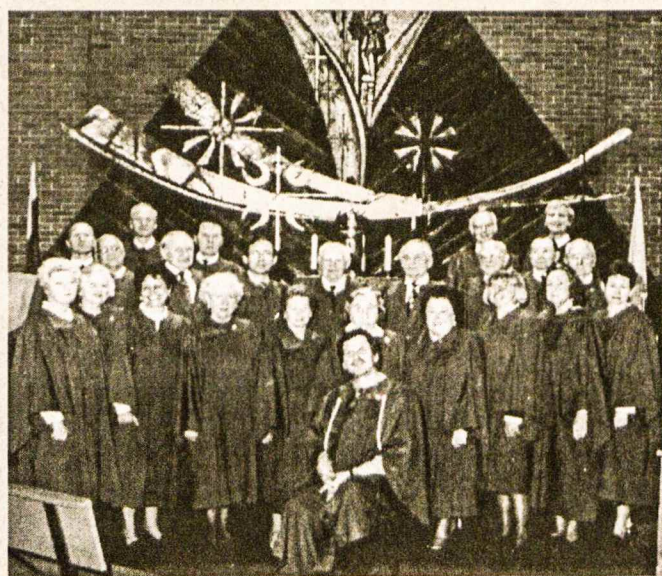
Anapilio jaunimo choras "ANGELIUKAI" ir jų tėveliai

Džiugių šv. Kalėdų

ir laimingų bei
pilnų geros
nuotaikos

Naujų metų

linki visiems
lietuviams bei
parapijiečiams –

Lietuvos kankinių parapijos choras

Rūpintojėlis šeimos sodyboje

"Visiems, žuvusiems už Laisvę ir negrįžusiems iš tremties"

IRENA JANINA
VAICEKAUSKAITĖ

Praūžus karų audroms, iš Lietuvos pasitraukus okupantams, po kelių dešimčių nesimato metų, Viešpats leido ir vėl susitikti su geru vaikystės – mokslo draugu Valerijonu Jurkėnu ir jo žmona Bronislava. Sėdime rausvai šiltomis rudens spalvomis nutviekstame kambaryje, o skaudūs prisiminimai plaukia ir plaukia... Apie šiuos tauriai kukliu lietuvių tremtinių dvasines – fizines kančias ir norėčiau nors glaustai papasakoti Tėviškės žiburių skaitytojams.

Be Laisvės, saulės ir dainų

Bronislava Dūdaitė-Jurkėnienė gimė 1924 m. vasario 2 d. Anykščių rajone, Mogylų kaime. Trejų metų neteko tėvo. Mama, likusi našlė, vargo su dviem vaikais. Bronytės krikštaitė dėdė paėmė auginti mergaitę. Būdamas šešerių metų pradėjo ganyti avis. Gražios gamtos prieglobstyje ir prabėgo piemenaitės, vėliau mokinių, vaikystė.

Čia ir gimė svajonė būti mokytoja. Pasiiekti tikslą jai padėjo krikštaitė. Pirmieji Bronislavos mokytojavimo metai nepastebimai pralėkė Stebeikių pradž. m-kloje, Vadoklių valsė., Panevėžio rajone. Vėliau buvo paskirta Stumbriškių pradž. m-klos vedėja Pušaloto valsė.

Deja, sovietų okupacija su-trukdė jaunai mokytojai savo kilnius idėjas paskleisti mokinuose. 1946 m. rugpjūčio 18 d. mokytoja Bronislava Dūdaitė buvo KGB suimta už emblemų siuvimą partizanams bei ryšius su jais. Kupiškio kalėjime buvo žiauriai kankinama: "... mušė, lupo nagus, išmušė dantis, keičė... Jei per tardymą nusilpti, nuvelka į kitą kambarį, apipila vandeniu, atgaivina ir vėl kankina. Dieną įvilkdavo į ankštųjį karcerį..."

Prieš teismą Bronislavą iš-vežė į Panevėžio kalėjimą. Karo tribunolo buvo nuteista 10 metų lagerio ir 5 metų tremties. 1947 m. gegužės 5 d. iš Vilniaus, persiuntimo punkto Lukiškių kalėjime, užkaltauose vagonuose, kalinėms giedant "Marija, Marija" buvo išvežta į Sibirą. Mokytoja B. Dūdaitės kančių kelias nuvin-giavo per Jają (Kemerovo sr.), Kazachstaną, Karagandą ir Čiurbainurą-Dolinką...

Sunkus, žeminantis, alinan-tis sveikatą darbas, įvairių gyvių atakos bei nužmogėjusių lagerio prižiūrėtojų elgesys nepalaužė tvirtos valios bei švelnios, poe-tiškos sielos lietuvaite. Ji netgi lageryje surasdavo laiko savo iš-gyvenimų blyksnius įpinti į eiles. Todėl neretai švelniai skamban-

čiu šaltinėliu iš širdies gelmių iš-trykdavo nerimas dėl pavergtos Tėvynės bei ilgesys tėviškės, ar-timųjų:

Jau pasiilgau ir pilkų arimų,
Ir net lietingų rudens naktų.
Širdis nerimsta ir nerimo
Be Laisvės, saulės ir dainų.

Eil. "Broliui",
Čiurbainuro lag., 1950 m.

Vergo darbas, valant Sibiro pūgų užneštus kelius, krinant didžiausius girios medžiams nuo silpnų bei gležnų moterų rankų, traukiant kaip iš pragaro karštas, raudonai degančias plytas, kraunant jas į "tačkes", šta-beliuojant ir vežant jas šaltyje, regis, amžiams staigiančios pūgos užmigdyt Sibiro pusnyčių pataluos... Tačiau ir čia ne vien tik karštos maldos, bet ir gaivinimasis eilėmis padėjo įveikti lagerio sunkumus,

Dienos sunkios kaip kalnai
granito

Slegia širdį ir žeidžia jausmus.
Gaivinuos Tėviškės sapnais,
vos įmigus,

Ir tik ten surandu aš Tėvynę,
savus.

Eil. "Tėviški"

Pagaliau 1955 m. gegužės mėn., praėjusi kančių kelius Si-bire, mokytoja Bronislava Dūdaitė išėjo į laisvę. 1955 m. birželio 17 d. iškėlė jo bendro likimo vyro Valerijono Jurkėno, o 1956 m. kovo mėn. su vyru sugrįžo į Lietuvą pas motiną Sedeikių k., Anykščių raj.

Bronislava džiaugėsi, kad surado gyvą motiną, kurią slau-gė kaimynai, nes ją dar prieš teismą iškankintą ir leisgyvę raudonieji budeliai paleido iš kalėjimo. "Kai grįžusi iš tre-mties ploviau jai nugarą, – pasakoja Bronislava, – mačiau di-džiulius randus, bet dar dides-nius randus budeliai paliko mū-šio širdyse ir sielose. Kas nebuvo patekęs į čekistų rankas ir trem-tį, tas negali net įsivaizduoti, ko-kius pragarus mes praėjome".

Dirbti mokytoja Bronislava negalėjo net pasvajoti: ji dirbo ir buhalterė, ir kasininke, ir kad-rų inspektore ir kt. Dėl to tvirtos valios moteris nedejuoja. Tik retsykiais šmestelėjęs šešėlis akys ir be žodžių byloja apie skaudžius pergyvenimus be Laisvės, saulės ir dainų.

Žemėje pragarą praėjęs

Valerijonas Jurkėnas gimė

2000 metų

Du tūkstančiai metų
Nuo Kristaus gimimo,
Du tūkstančiai metų
Žmonijos Vilties.

Du tūkstančiai metų
Skausmingo laukimo,
Kad Kristus nužengs
Ir mums ranką išties.

Du tūkstančiai metų...
O kraujas vis liejas
Ir siekiam taikos
Ugnimi ir kardu.

Brūzgynuose džiuglių
Ir žemėj Bethelijaus
Ir ginančių Kristų,
Ir Kristaus vardų...

O Kristus nužengs,
Kai iš molo tvirtovės
Šioj žemėj neliks
Net akmens ant akmens.

Tada tik supras
Ir nežmonės ir žmonės
Kas liudijo Kristų
Per amžius gyvens!

Vytautas Cinauskas

1925 m. kovo 23 d. Zarasų kraš-te. Mokėsi Imbrado prad. m-kloje. Vėliau, baigęs mokslus Panevėžio prekybos m-kloje, sugrįžo pas tėvus, kurie turėjo 18 ha ūkį Knipiškių k., Imbrado valsė. Šiame valsčiuje Valerijonas pradėjo dirbti raštininku. Tai buvo žiaurios ir klastingos okupacijos metai. Už antifašistinę veiklą, o gal už dainuoką Viens raudonas kaip šėtonas, kitas rudas kaip šuva Valerijonas buvo vokiečių suimtas. Po metų, atlikęs bausmę, išvežtas į Vokietiją darbams.

Cia ir atsivėrė vartai į pra-garo karalystę. Anglų ir ameri-kečių lėktuvų antskrydžiai būvę tokie galingi ir tikslūs, kad net vokiečių pasididžiavimas – nai-kintuvai "meseršmitai" negalėjo apginti siaubingai bombarduo-jamų miestų. Po tokių šurpių antskrydžių, pašauktieji į Rei-cho tarnybą buvo vežami gelbėti po griuvėsiais likusio žmonių turto. Kareiviai – prižiūrėtojai būvę labai žiaurūs ir pikti. Jei pastebėdavę įsikūtant į kišenę kad ir menkiausią daiktėlį, čia pat nušaudavę.

1944 m. rudenį, sąjunginin-kų antskrydžiams padažnėjus, Reicho tarnybos vyrai buvo ap-rengti vokiškomis uniformomis ir išvežti į Jugoslaviją valyti oro uostų bei dirbti kitų juodų dar-bų. Čia, suįžulėjus jugoslavų par-tizanams, nuo jų kulkosvaidžių krušos vos išlikęs gyvas. Tik buvo persauta koja, kuri ištino ir pa-sidarė sunki kaip kaladė.

Vieną rytą, kai buvo dingusi sargyba ir nebesimatė nė vieno kareivio, atėjo jugoslaviai ir Va-lerijoną su draugais attempė į belaisvių stovyklą, kurioje buvo ir vokiečių, ir rusų, ir prancūzų, ir lenkų ir kt. tautybių jaunų vy-rų. Draugai lenkai kvietė Va-le-rijoną važiuoti kartu su jais į Lenkiją. Jisai svajojęs kaip gali-ma greičiau sugrįžti į Lietuvą pas savus.

Kai susidarė gal dvidešimt lietuvių, visi buvo perduoti rusų ambasada. Vienąakt Valerijonas pajutęs, kad kažkas baksno-ja koja į šoną. Praplėšęs akis pamatęs tris juodais puspalčiais, kurių vienas tepasakė "Kelkis, einam".

Nuo čia ir prasidėjusi ne-laukta pažintis su nužmogėju-siomis pragaro būtybėmis. V. Jurkėnas prisimena: "Tardyda-vo ir mušdavo naktimis. Įsibėgė-jęs budelis kaip trenks į pas-makrę, galva vos nesulenda į sieną. O siena dygi, gruoblėta, gal specialiai tokia padaryta. Po kelių tokių "seansų" galva pasi-daro kaip gyva žaizda, aptekusi krauju, o tardytojas vis reikalau-ja "prisipažinti", ką esu pada-ręs, ar išdavęs, nors aš nieko nepadariau ir nieko neišdaviau, o dar pats nuo vokiečių nukentė-jau. Bet netiki. Tardo pasi-keisdami. O vienas jaunas tar-dytojas mane stačiai mėsinėjo. Budelis daug mane rankoves atsisaitojęs, kad net kraujas tykšta į visas puses, pririšęs už rankų pakabina ir laiko ištisas valandas..."

Po teismo nuosprendžio (dešimt metų lagerio ir penkeri tremties). V. Jurkėną išvežė į Rumuniją. Po kelių savaičių į Odesą. Iš ten į Dniepropetrovs-ką. Dar po kelių savaičių atsidū-rė Kemerove. Lageryje atsinau-jino kojos žaizda. Paguldė į ligo-ninę. Vėliau buvo atvežtas į Karagandą. Čia dirbo įvairius da-bus statybose ir šachtose.

(Nukelta į 13-tą psl.)

KANADOS LIETUVIŲ MUZIEJAUS-ARCHYVO ir BIBLIOTEKOS VALDYBA

sveikina visus su šv. Kalėdom ir kviečia apsilankyti!

Palaimintų šv. Kalėdų,
sėkmingų, sveikų
Naujų metų
linkime giminėms, draugams
ir pažįstamiems Lietuvoje
bei išvyčioje –

Prima, Bronius Sapliai

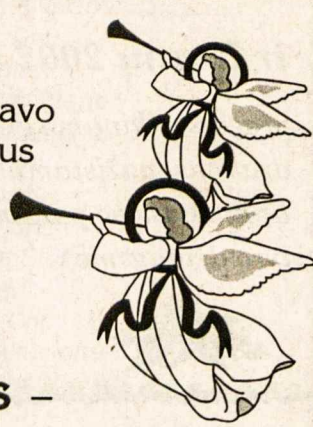
Sveikinu

sūnus Edį ir Algį bei savo
mielus vaikaičius, draugus
ir pažįstamus su

šv. Kalėdomis,
linkėdama daug laimės
ir sėkmės

Naujaisiais metais –

Onutė Adomauskienė,
Hamilton, Ont.

Džiugių šv. Kalėdų
ir sėkmingų
Naujų metų

visiems klientams ir
pažįstamiems linki –

ED. KONDRATAS ir šeima

Šv. Kalėdų ir
Naujų metų
proga

nuoširdžiai sveikiname
draugus, gimines,
pažįstamus

Jonas Stankus, Loretta ir Vida Stankutės

Džiugių
šventų Kalėdų

ir laimingų bei pilnų
geros nuotaikos

Naujų metų

linki visiems giminėms,
draugams bei pacientams –

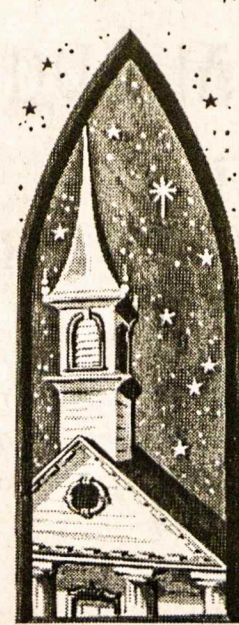
dr. Gina J. Ginčauskaitė,
optometristė

Linksmų
šv. Kalėdų
ir laimingų
Naujų metų
2002 metų

linkiu visiems
giminėms, draugams
ir pažįstamiems –

Elizabeth Strodonskienė

Linksmų
ir
laimingų
švenčių

linkime giminėms, draugams bei
pažįstamiems Kanadoje ir Lietuvoje –

Teresė, Juozas Andrukaičiai
ir Juozas Kalmatavičius

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ

ir laimingų bei sėkmingų

Naujų metų

linkime visiems savo giminėms, draugams ir pažįstamiems –

Aldona, Algirdas Vaičiūnai

Visus gimines, draugus ir pažįstamus sveikiname

KALĖDŲ švenčių proga

ir linkime laimingų

2002 metų –

Juzefa Valiulienė
Vida, Vidas, Julija, Gintaras ir Audrius Valiuliai

Šv. Kalėdų ir Naujų metų

proga sveikiname gimines, draugus ir pažįstamus, linkėdami daug laimės ir tyro džiaugsmo –

Emilija, Alfonsas Kybartai
Hamilton, Ont.

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų 2002 metų

linkime giminėms, draugams ir pažįstamiems –

Jurgis Jurgutis,
Hamilton, Ont.

Nuoširdžiai sveikiname

gimines, draugus ir pažįstamus su šv. Kalėdomis ir linkime laimingų bei sėkmingų Naujų metų –

Jonas ir Alma, Kęstutis, Danius ir Ramunė, Birutė ir Frank (Marcoccia), Jurgis ir Susie su šeima Jurėnai

SVEIKINAME

visus draugus, pažįstamus ir gimines su

šv. Kalėdom ir Naujais metais.

Linkime daug sveikatos ir laimės –

Stasė Bulkienė ir vaikai – Algis, Vitas, Regina ir jų šeimos

Astra Travel & Services Inc.

1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus) vakarus
Ontario, Canada, M6P 1A7

Nuoširdžiai sveikiname

Jūs visus su šv. Kalėdom ir Naujais metais, dėkojame už praėjusius, laimės, brangieji!

Visada Jūsų Astra Tatarsky ir šeima

KLB Hamiltono apylinkės valdyba sveikina visus lietuvius su šv. Kalėdomis ir Naujais metais

Tegul pro šalį dienos neprabėga,
Tegul ilgesnės būna už metus.
Te nepavargsta Jūsų rankos,
Kai džiaugsmą nešat į namus.

Tegul šv. Kalėdos Jums džiaugsmu žydi,
Tegul Naujieji metai Jums neša laimę!

J. Vainos įsteigtas etnografinis muziejus Punske. (Iš k.): Punsko valsčiaus tarybos pirm. J. VALINČIS, Punsko valsčiaus viršaitis V. LIŠKAUSKAS (buvęs lietuvių kandidatas į Lenkijos seimą 2001 m.) ir muziejaus steigėjas J. VAINA

Spaudos balsai

Lenkijos kariai Lietuvoje

Lenkų kareivių internavimas Lietuvoje 1939-1940 metais

Lenkų karinis-istorinis žurnalas *Przegląd-Historyczno Wojskowy* š.m. trečioje laidoje rašo: "Didesni lenkų kariuomenės daliniai pradėjo žengti per Lietuvos sieną nuo 1939 metų rugsėjo 19-tos dienos. Tuo būdu Lietuvos teritorijoje atsirado apie 14,000 kariškių ir karinio pobūdžio organizacijų narių. Jų dalis prasiskverbė į Prancūziją bei Didžiąją Britaniją, dalis grįžo į Lenkijos teritoriją, likusieji atsidūrė internavimo stovyklose ir 1940 m. juos, ypač karininkus, perėmė sovietų NKVD.

Lietuviai lenkų atžvilgiu elgėsi net per daug taktiškai. Internuodami, kaip taisyklė, ėmė tiktai, ką lenkų kareiviai patys, arba savo viršininkų įsakyti, atiduodavo. Kaip taisyklė, nebuvo kratų nei apžiūrinių. Tai pvz. rodo mažas lietuvių perimtas pistoletų skaičius (iš viso 27), kurių internuojami lenkai karininkai neatiduodavo. Lietuviai, kurie stovyklose lenkus kontroliuodavo, palikdavo jiems daug laisvės. Dauguma uoliai naudojosi galimybe gauti atostogas ir leidimus išeiti dažnai be jokių dokumentų duodami tik "garbės žodį", kad grįš. Taip pat lietuvių visuomenė aktyviai internuotus rėmė, teikdama jiems materialinę ir dvasinę paramą, priimdami juos savo namuose, jiems pagėsus, dažnai duodavo prieglobstį bei padėdavo pereiti sieną".

Toliau tame pačiame straipsnyje rašoma, kad sovietams 1940 m. okupavus Lietuvą, jos internavimo stovyklose buvo likę 4376 lenkai kariškiai. Jie buvo išvežti į Sov. Sąjungą, kur su jais buvo elgiama kaip su karo belaisviais arba politikaliniais.

Verta paminėti, kad Lietuvoje internuotiems lenkams karininkams pavyko išvengti Katy-
nų žudynių, kurios įvyko prieš juos atvežant į Sov. Sąjungą.

Pavojus Kuršių nerijai?

Maskvos savaitraštis *Obščaja Gazeta* š.m. spalio 3 d. laidoje rašo: "Vilniaus oficialūs asmenys yra susirūpinę dėl galimos Rusijos naftos gavybos Baltijos jūroje. Ši tema nuolat iškyla. Naftos gavyba gresia unikaliai Kuršių

nerijai katastrofa. Eilinė susirūpinimo priežastis – "Lukoil" vadovybės posėdis išvykos į Baltijos pajūrį metu. Buvo nuspręsta, kad šalutinė bendrovės struktūra "Lukoil-Kaliningrad-morneft" artimiausiu metu užsiims pakraščio pagrindinių įrengimų statyba, be kurių neįmanoma panaudoti Rusijos jūros telkinio, pavadinto kodu D-6.

Lietuvos užsienio reikalų min. Antanas Valionis, komentodamas pranešimą, kad "Lukoil" ligi 2003 metų ruošiasi investuoti į šį projektą 120 milijonų dolerių, pasakė, jog kol prasidės darbai šioje "labai jautrioje ir unikaliaje vietoje" Lietuva reikalauja pilnos informacijos. Tikrai, pagal Helsinkio konvenciją Rusija privalo informuoti kaimyninius kraštus apie bet kokius gamtos apsaugos Baltijoje pakeitimus, o telkinys D-6 yra netoli Lietuvos sienos ir tik 20 kilometrų nuo Kuršių nerijos, kuri yra įrašyta į UNESCO pasaulinį saugotino palikimo sąrašą. (...) Užsienio žinybos vadovs priminė, kad Rusijos seimas ligi šiol neratifikavo sienos su Lietuva sutarties ir teisiškai ligi galo neįforminti pasienio rajonai formaliai jokiai šaliai nepriklauso. Taigi negalima ten pradėti kokius nors darbus".

Savaitraštis šį straipsnį pavadino: "Bus nafta ar jos nebus – dar neaišku, bet Lietuva jau protestuoja".

Pradėjus pakrantėje statyti pagrindinius įrengimus, protestuoti gali būti per vėlu.

Vokiečiai apie privatizaciją

Vokietijos mėnesinis žurnalas *Ost-West-Contact* š.m. lapkričio laidoje rašo: "Privatizacija, Lietuvos valdžios manymu, užima svarbią ekonomikoje vietą. Kaip Lietuvos ūkio ministerija informuoja, antras privatizacijos proceso tarpsnis bus baigtas 2002 m. pabaigoje. Privatus sektoriaus krašto vidaus produkto bruto dalis kol kas siekia 72%. Iš privatizavimo gautos pajamos nuo 1996 m. ligi 2001 m. liepos mėn. siekė ligi 4.1 bilijono litų, o 2000 metais – 9.1% bendro vidaus produkto. (...) Į privatizavimui skirtų ūkinių vienetų sąrašą įjungiami vis daugiau valdžiai ir savivaldy-

Knygų rėškla "SAMOGITIA" meniškai įrašo knygas bei žurnalus

A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

OVER A CENTURY OF SERVICE

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Rūpintojėlis šeimos sodyboje

(Atkelta iš 12-to psl.)

Kai su žmona grįžo į Lietuvą ir apsisistoję jos tėviškėje, Anykščių raj., čia darbo nebuvo. Išsikėlė į Ukmergę. Vėliau dirbo darbų vykdytoju Akmenėje, Joniškėje, Pasvalyje, Kybartuose, Lazdijuose. Pagaliau 1973 m. apsigyveno Prienuose.

B. ir V. Jurkėnai užaugino tris vaikus: Danguolę, Kęstutį ir Gintautą. Visi išsilavinę ir įsigiję profesijas. Valerijonas Jurkėnas yra Lietuvos krikščionių demokratų partijos Prienų kuopos pirmininkas.

V. Jurkėno tėvų ir sesers likimas

1944 m., artėjant rusų armijai prie Lietuvos, žmonės, pirmos okupacijos metais patyrę daug nuoskaudų, neteisėbės, pažeminimų, kalėjimų bei tremimų siaubą, bėgdami nuo sasių rusų, traukėsi į Vokietiją. Valerijono mama Ona Jurkėnienė, vidinio balso raginama, ryžtingai pareiškė: "Vaziuosim pas Valiuką!" Ir Valiuko tėvai su seserimi Jone sėdo į vežimą ir patraukė Vokietijos link. Žemaitijos keliuose tėvas išlipo iš vežimo, norėdamas iš paskos važiuojančiai šeimai padėti pataisyti vežimo ratą. Staiga prasi-
dėjo šaudymas, ir tėvas paliko atskirtas nuo žmonos ir dukters Lietuvoje.

Tuo tarpu Ona Jurkėnienė su dukra Jone pateko į amerikiečių zoną ir po kurio laiko, per didelius vargus, persikėlė

gyventi į Kanadą. Čia Jonė Jurkėnaitė sutiko gerą žmogų Juozą Sakalauską ir sukūrė gražią, darnią šeimą. Užaugino ir išmoksino keturis vaikus. Gyvena Hamiltone.

Atkūrus Lietuvoje nepriklausomybę, Valerijonas buvo nuvykęs į Kanadą ir susitiko su sesute Jone. Deja, motinos gyvos neberado. Ji, besiligėdama sūnaus ir vyro, atgule amžinam poilsui svetingoje Kanados žemėje. Tik tėvui teko laimėti pasimatyti su sūnumi, pagyventi drauge Lietuvoje ir, jo globojamam, iškeliauti į Amžinybę.

Išsipildžiusi svajonė

Bronislava Jurkėnienė Prienų "Žiburio" gimnazijos 12 kl. mokinė Agnei Vasiliauskaitei, užrašiusiai jos prisiminimus, prisipažino, jog visą gyvenimą svajojusi, jei turėtų nuosavą namą, jo kieme būtinai pasistatytų kryžių.

Nuvingiovo ilgas, kupinas vargo ir kančių kelias, nuplaukė tamsūs, širdį slegiantys debesys debesėliai. Nepaprastai darbšti Jurkėnų šeima su Viešpaties palaima pasistatė Prienuose namą, prie kurio 1997 m. liepos 16 d., liaudies skulptoriaus Algimanto Sakalausko išdrožtas ir 100-mečio prelato Jono Palukaičio pašventintas,

*Mūs kančias ir vargus
Ant pečių užsikėlęs,
Rymo gaudžiai kantrus
Rūpintojėlis.*

Bronislava ir Valerijonas Jurkėnai prie Rūpintojėlio

Šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga

GIMUSIO KŪDIKĖLIO palaimos ranka telaimina visus geros valios lietuvius, nesvarbu kur jie būtų, o ypatingai Lietuvoje, kad jiems duotų tvirtybės ir jėgų atlaikyti šiuos sunkius bandymų laikus. Tikėkime šviesesne Lietuvos ateitimi.

KANADOS LIETUVIŲ FONDO TARYBA:

pirm. Gražina Ignaitytė, vald. pirm. Algis Nausėdas, K. Deksnys, A. Kaminskas, P. Kuras, A. Pabedinskas, S. Prakapas, Danguolė Sher, V. Jonušonienė, I. Sungailienė, J. Kuliešius, L. Zubrickas, S. Piečaitienė, I. Ross, M. Stanevičius, R. Žilinskienė, L. Baziliauskas – administratorius

Nuoširdžiai sveikiname
mielus savo narius bei visus
lietuvius, gyvenančius
arti ir toli,

Šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga

ir linkime laimės, sveikatos,
Dievo palaimos visuose
lietuviško ir asmeniško
darbo baruose.

Lietuvių kredito kooperatyvo "Talka" valdyba, komitetai ir tarnautojai

Į Lietuvos Karo akademijos koplyčios atidarymo pirmąsias Mišias eina Lietuvos kariuomenės vadovai: gen. mjr. J. Kronkaitis (kariuomenės vadas), krašto apsaugos ministeris L. Linkevičius, einantis Karo akademijos viršininko pareigas plk. ltn. A. Dudavičius. Nuotr. K. Dijoko

Lietuvos Karo akademijos koplyčioje pirmąsias šv. Mišias aukojo kardinolas A. J. Bačkis. Giedojo Karo akademijos choras (vadovas V. Verseckas)

Sveikiname visus savo gimines, draugus, pažįstamus

šv. Kalėdų

proga ir linkime laimingų 2002 metų –

Alina, Kazys Žilvyčiai
Mount Hope, Ont.

Šv. Kalėdų ir Naujų metų

proga sveikiname visus pažįstamus ir bendradarbius

Vytas Kulnys, R. M. Douglas ir dukros – Kassandra ir Sabrina

Džiugių šv. Kalėdų bei laimingų Naujų metų

linkime giminėms, draugams ir pažįstamiems –

Česė, Antanas Pažerūnai ir šeima

Šv. Kalėdų švenčių

proga sveikiname visus savo gimines, draugus, pažįstamus ir linkime džiugių bei laimingų NAUJŲ METŲ –

Danutė, Petras ir Raminta Petrauskai, Anastazija Petkevičienė

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų bei sėkmingų Naujų metų linkime giminėms, draugams ir pažįstamiems –

Jonas ir Elena Bukšaičiai, Rasa ir Neil Wilkinson

Koplyčia Karo akademijoje

Š.m. spalio 19 d. Lietuvos Karo akademijoje pašventinta nauja šv. Anzelmo koplyčia. Ji įrengta tarp dviejų Karo akademijos pastatų. Koplyčios įrengimu, jos architektūrinio sprendimo rūpinosi Lietuvos kariuomenės vyriausiasis kapelionas kanaaninkas Juozas Gražulis.

Pro išsiričiusias kariūnų gretas į pirmąsias šv. Mišias, Karo akademijos viršininko pulkininko leitenanto A. Dudavičiaus lydimi, ėjo Lietuvos krašto apsaugos ministeris Linas Linkevičius, viceministeris Jonas Gečas, Lietuvos kariuomenės vadas generolas majoras Jonas Algirdas Kronkaitis, Lietuvos lauko kariuomenės vadas pulkininkas Valdas Tutkus ir kiti svečiai.

Pirmąsias šv. Mišias naujoje koplyčioje aukojo Jo Eminencija Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis, Lietuvos kariuomenės vyriausiasis kapelionas kanaaninkas Juozas Gražulis ir Karo akademijos kapelionas Vytautas Langas. Šv. Mišioms patarnavo kariūnai, giedojo Alytaus šv. Kazimiero parapijos solistė Rima Vaickelionytė. Šv. Mišiose skambėjo Karo akademijos choro giedamos giesmės. Choriui dirigavo vadovas Vytautas Verseckas.

Po šv. Mišių svečiai, kariūnų tėveliai ir kariūnai apžiūrėjo naujai pašventintą Karo akademijos šv. Anzelmo koplyčią, kariūnų paruoštą foto parodą. Tėveliai, o ypač mamytės, ilgai

Rinkliava lenkiškoms mokykloms

Lenkijos laikraščiuose vėl pasirodė tokie skelbimai: "Lenkijos humanitarinė akcija (LHA) padeda vaikams keturiolikoje Lietuvos lenkiškų mokyklų. Pinigų trūksta viskam. Deja, ir maistui". Šį kartą pagalbą šauksmą vaizduoja geltonplaukė mergaitė, stovinti žalioje pievoje, kurioje ganosi baltas arklys.

Jau kelinti metai LHA renka lėšas Lietuvos lenkiškoms mokykloms. Tačiau į pernai pasirinktą vajuos formą atkreipė dėmesį kai kurie Lietuvos laikraščiai. Priminsiu, kad praeitais metais, kaip ir šiemet, daugumos Lenkijos miestų gatvėse pasirodė panašūs plakatai, o televizijoje – reklaminiai filmai, kuriuose virpančiais balsais vaikai deklamuoja *Pono Tado* įžangą. Vienas kadras buvo filmuotas Aušros Vartų koplyčioje. Čia prie Mergelės Marijos paveiklo suklupę vaikai lenkiškai šaukėsi Dievo Motinos pagalbos.

Lietuvos švietimo ministerijos atstovas kritikavo LHA pasirinktą reklaminių vajuos formą ir turinį. Jis sakė, kad nors Lietuvoje ir trūksta pinigų švietimui, niekas čia neskirsto mokyklų į rusiškas, lenkiškas ar lietuviškas, kad lenkiškų mokyklų išlaikymui skiriama daugiau lėšų negu lietuviškų mokyklų; mokiniai aprūpinami nemokamais vadovėliais.

Niekas negali paneigti, kad Lietuvos mokykloms trūksta lėšų viskam, net ir maistui. Taip pat niekas negali paneigti, kad Lenkijos mokykloms jų irgi trūksta viskam: mokytojų, remontams ir pan. Maža to, artimiausiu laiku bus uždaryta dauguma kaimo mokyklų, tarp jų kelios lietuviškos. Taip bus pasielgta todėl, kad valstybė neturi pinigų. Neminint to, kad Lenkijoje trūksta lėšų vaikų maitinimui, reikia pasakyti, jog labai nedaug mokinių nemokamai valgo. Pavyzdžiui, pernai Punsko valsčiuje buvo maitinami tik Smalėnų mokyklą lankę lenkų vaikai.

2001 m. spalio 13 d. Pranciškus JONAS PETROŠIUS švenčiantį savo 80 m. gimtadienį ir 50 metų kunigystės jubiliejų. Nuotr. M. Šmitienės

klausinėjo Lietuvos kariuomenės ir Karo akademijos vadovus apie kariūnų gyvenimą, mokslą, jų laisvalaikį. Vyko įdomi diskusija – pokalbis, malonus kariškių ir svečių bendravimas. Dim. plk. ltn. Eugenijus Jakimavičius

LHA atstovė buvo nustebusi, kad lietuviams nepatinka plakatai ir kitos vaizdinės priemonės, naudojamos renkant pinigų lenkiškoms mokykloms. LHA pirmininkė tvirtino, kad ši akcija neturėjo politinių motyvų. Tačiau tuo pačiu metu LHA Interneto puslapyje buvo galima perskaityti, kad Lietuvos lenkiškose mokyklose viešpatuoja skurdas ir (...) kai kurie Lietuvos valdžių politiniai veiksmų (lenkiškų mokyklų uždarinėjimas, lenkų kalbos egzaminų panaikinimas) gali būti veiksmingi nutautinant lenkų mažumą.

Neabejojama, kad LHA tikslai yra gražūs ir kilnūs – padėti neturintiems, alkaniesiems, vargstantiems žmonėms, tik ar pasirinkta pati geriausia formulė? Kaip suprasti žodžius, kad Lietuvos lenkiškose mokyklose trūksta "pinigų viskam, de- ja, ir maistui"? Ar tai reiškia, kad tik lenkiškų mokyklų mokiniai kenčia alkį, o lietuviškose yra visko per akis? O gal taip, kad Lietuvoje lėšos vaikų maitinimui skirstomos pagal tautybę: lietuviai gauna jų daugiau, o lenkai mažiau?

Niekas negali paneigti, kad Lietuvos mokykloms trūksta lėšų viskam, net ir maistui. Taip pat niekas negali paneigti, kad Lenkijos mokykloms jų irgi trūksta viskam: mokytojų, remontams ir pan. Maža to, artimiausiu laiku bus uždaryta dauguma kaimo mokyklų, tarp jų kelios lietuviškos. Taip bus pasielgta todėl, kad valstybė neturi pinigų. Neminint to, kad Lenkijoje trūksta lėšų vaikų maitinimui, reikia pasakyti, jog labai nedaug mokinių nemokamai valgo. Pavyzdžiui, pernai Punsko valsčiuje buvo maitinami tik Smalėnų mokyklą lankę lenkų vaikai.

Taigi teiginys Lenkijos lietuviškoms mokykloms trūksta pinigų viskam, ir maistui, ir mokyklų išlaikymui, nemeluojama.

Įdomu, kaip reaguotų į tokius skelbimus Lenkijos diplomatinės tarnybos Lietuvoje, jeigu Lietuvos laikraščiuose pasirodytų tokie skelbimai? Ž.M.

Toronto Maironio mokyklos darželinukai su savo mokytojais. Iš k.: Avija Batūraitė, tikybės mokyt. Irena Simonavičienė, Nora Jančiukaitė, Vida Valiulienė, Janina Dzemonienė

Kristaus gimimo bei Naujų metų

proga siunčiame savo bičiuliams anapus Atlanto nuoširdžiausius sveikinimus, linkėdami

2002 m. visų svajonių išsipildymo –

Helga, Jūratė, Kazys Baronai, Vokietija

Linksmų Kalėdų švenčių

ir sėkmės Naujuosiuose metuose visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems Kanadoje, Amerikoje ir Lietuvoje linki –

inž. Vladas ir Luciana Kukoračiai
AESTORIUM CONSULTING

Maironio Mokykla

Linksmų Švenčių Kalėdų!

LAIMĖS ir SĖKMĖS

nuoširdžiai linkime mieliems kooperatyvo nariams ir visiems tautiečiams

Šv. Kalėdų ir Naujų metų proga –

Toronto Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas

ŠV. KALĖDŲ ir Naujų metų proga

Lietuvių Evangelikų
Liuteronų Išganytojo
parapijos klebonas,
taryba, moterų
draugija ir organizacijos nuoširdžiai
sveikina visus parapijiečius, rėmėjus
bei visą lietuvių bendruomenę.

Gimimo Išganytojo šviesa tešviečia
jūsų gyvenimo kelyje!

Sveikiname

visus Išganytojo parapijos
parapijiečius, rėmėjus,
bičiulius bei visus lietuvius
Jėzaus Kristaus
gimimo proga.

Kalėdų šventės teatneša
tyro džiaugsmo ir
Naujieji metai
stiprybės bei vilties
tikėjime –

Kunigas Algimantas ir Rūta Žilinskai
Uršulė Bleizgienė

Sveikiname

visus gimines, draugus ir tautiečius
su Šv. Kalėdom
ir linkime daug laimės
Naujais 2002-siais metais

Marija ir Lionginas Paškai, Burlington, Ont.

Kalėdų ir Naujų metų

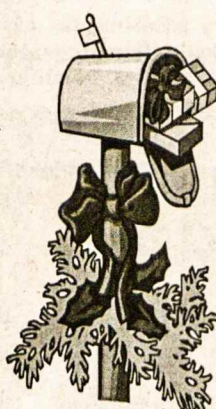
švenčių proga gimines,
draugus ir pažįstamus

Kanadoje bei Amerikoje sveikina –

Andrius Petrašiūnas,
London, Ont.

CHORAS "DAINA"

SVEIKINA
visus lietuvius su
Šv. Kalėdomis
ir linki džiugių,
sveikatos pilnų
Naujų metų

Visiems
lietuviams linkime

džiugių ŠV. KALĖDŲ
ir laimingų NAUJŲ METŲ –

The J. B. MARLATT Funeral Home, (1985 Ltd.)

615 Main St. E.
Hamilton, Ontario
Tel. 528-6303

195 King St. W.
Dundas, Ontario
Tel. 627-7452

Alan Macdonald – Manager Christopher Franklin – Manager

Politinės veiklos veteranas

Amerikos lietuvių tarybos 61-sis suvažiavimas Čikagoje

EDVARDAS ŠULAITIS

Naujai į kraštą atvykusieji mūsų tautiečiai turbūt mažai žino apie Amerikos lietuvių tarybą (ALTA), kuri jau daugiau kaip 60 metų dirba politinio pobūdžio darbą.

Šios senos organizacijos atstovai lapkričio 10 d. Balzeko lietuvių muziejuje buvo susirinkę į savo 61-į suvažiavimą, svarstė, ar ši organizacija, kuri anksčiau buvo žinoma kaip Lietuvos laisvinimo veiksnys, nėra atgavusi.

ALTA buvo įsteigta 1940 m., kai Lietuva okupavo rusų armija. Tuomet keturios Amerikos lietuvių organizacijos ryžosi įsteigti vieną, kuris rūpintųsi Lietuvos reikalų kėlimu. Šiuo metu ALTOje yra 14 organizacijų ar sambūrių.

Vieni iš didžiausių šios organizacijos veikėjų buvo trijų lietuviškų laikraščių redaktoriai: Leonardas Šimutis, Pijus Grišaitis, Mykolas Vaidyla. Prie jų prisijungė ir tais laikais gana aktyvus, Amerikos politikoje žinomas vyras Pranas Olis, kuris atstovavo Amerikos lietuvių tautinei sąjungai.

Atvažiavus į Ameriką naujiems ateiviams 1949-50 m., ALTA jau buvo gana aktyviai pasireikšusi. Nors naujai atvykusieji prie jos nelabai greitai pritaipė, nes gana daug iš jų jungėsi į Lietuvos bendruomenę arba rėmė iš Vokietijos atsivertę VLIKą. Dažnai tarp šių organizacijų kildavo net kivirčai.

ALTA neigiamą prasmę "išpopuliarino" buvęs jos reikalų vedėjas, rašytojas Albinas Morkus (1921-1967), kuris 1963 m. grįžo į Lietuvą ir ten išspausdino propagandinių knygų. Jose tamsiomis spalvomis pavaizdavo ne tik šios organizacijos, bet ir bendrą Amerikos lietuvių gy-

venimą. Tačiau tokios knygos *Vaduotojai iš arti, Taip man atrodo* bei kitos netiesiogiai Lietuvoje gyvenančiam skaitytojui davė žinių apie Amerikos lietuvių rūpesčius, stengiantis Lietuvą išvaduoti iš raudonųjų priespaudos.

Naujos užduotys

Kadangi Lietuva dabar yra laisva ir jos vaduoti nebereikia, ALTA nusprendė persiorientuoti į kitą veiklos lauką. Ta tema buvo surengtas simpoziumas apie organizacijos ateitį ir jos tikslus lapkričio 10 d.

Pradinį žodį tarė dabartinis ALTos pirm. advokatas Saulius Kuprys. Tą klausimą nagrinėjo dr. Jonas Valaitis, Petras Bučas, studentas iš Lietuvos Simonas Girdzijauskas, Pranas Jurskus.

Jų visų kalbose buvo panašų minčių – reikia keisti veiklos pobūdį, dirbti kartu su Lietuvių bendruomene, kurios Politinių reikalų taryba irgi darbuojasi toje pačioje srityje, net Vašingtone turi tą patį atstovą – buvusį diplomata, Amerikos ambasados Vilniuje darbuotoją Algirdą Rimą. Ne vienas išitarė, kad reikia sudaryti bendrą komisiją su Lietuvių bendruomene, kad būtų galima koordinuoti šią veiklą. Esą reikia į darbą įtraukti ir jaunimą, net ir naujai į Ameriką atvykusiuosius, kurie irgi galėtų talkinti. Šiuo klausimu prasarė ne tik minėtieji, bet ir klausytojai – Pranė Šlutiėnė, Pranas Povilaitis. Iš Lietuvos atvykęs tautietis, spaudos bendradarbis Stasys Ignatavičius kvietė sudaryti forumą kartu su naujai į Ameriką atvykusiais tautiečiais ir šį klausimą gerai išgildinti.

Panašiai kalbėjo ir minėtas Simonas Girdzijauskas IV-jo kurso politinių mokslų studen-

tas George Mason universitete Fairfax, Virginijoje, ir dirbantis Joint Baltic American National Committee, Inc. raštinėje Vašingtone (šiam komitete lietuviams atstovauja ALTA). Su šiuo jaunu vyru ilgėliau teko išsikalbėti ir sužinoti apie jo lietuvišką, pozityvų nusiteikimą bei veiklą.

Lapkričio 10 d. buvo diskutuojamas ir baltiečių įstojimas į ŠAS (NATO) klausimas. Jis vyko anglų kalba, nes čia buvo pranešėjų latvių ir estų. Lietuviams čia atstovavo JAV LB Krašto tarybos pirm. advokatė Regina Narušienė ir A. Rimas.

Iš išdėtininko pranešimo paaiškėjo, kad per metus ALTA turėjo daugiau kaip 60,000 dol. išlaidų. Iš jų 4,000 – ŠAS vajui, 2,000 – seimo nario A. Kubiliaus viešnagai, 3,000 – ambasadoriaus V. Ušacko priėmimui. Daugiausia – 22,500 dol. skirta – IBANC (bendros baltiečių organizacijos) išlaikymui.

Kita suvažiavimo programa

Pradedant šį 61-į suvažiavimą, maldą sukalbėjo kun. Jaukus Kelpšas. Susirinkusius sveikino Lietuvos gen. konsulato darbuotoja Čikagoje Lina Skerstonaitė ir garbės konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza. Kelių lietuviškų organizacijų vardu sveikinimo žodį tarė detroitietis Jonas Urbonas. Juozas Polikaitis perskaitė JAV LB Krašto valdybos pirm. Algimanto Gečio sveikinimą.

Sveikintojų tarpe buvo ir Algis Regis (Mažosios Lietuvos rezistencinio sąjūdžio), Mykolas Abarius (Šaulių sąjungos), Pranas Povilaitis (perskaitė Tautos fondo pirm. Jurgio Valaičio laišką, kuriame jis trumpai suminėjo ALTos istoriją, tikslus ir per 61 metus nuveiktus darbus).

ALTos pirm. Saulius Kuprys davė atskaitinį pranešimą apie svarbiausius metų laikotarpyje atliktus darbus.

Taip pat atskaitas davė ir ižd. Jeronimas Gaizutis, ALTos fondo – Matilda Marcinkienė, ižd. globėjų – Juozas Bagdžius. Čikagos lietuvių tarybos (taip vadinasi ALTos Čikagos skyrius) pirm. Evelina Ožienė ir organizacijos iždą įnešė 1,000 dol. Buvo ir daugiau kalbėtojų.

Smagu buvo matyti ir vieną, kitą jauną veidą. Dar jaunas yra ir pats dabartinis ALTos pirm. Saulius Kuprys, neseniai atėjęs į šią pareigybę. Jeigu būtų galima įtraukti į šį vienatį daugiau jaunesnės kartos žmonių, jo ateitis būtų užtikrinta.

• Būki tylus, ir žmonės many, kad esi filosofas (Lotynų posakis).

Jeronimas Šalčiūnas

Šventiniai sveikinimai
visiems lietuviams

Kalėdų ir
Naujų metų proga

Lietuvių spaustuė
TIME PRESS
sav. V. A. J. B. Danaičiai
82 Queen Elizabeth Blvd.
Tel. 416 252-4659

S V E I K I N A M E

visus lietuvius su
šv. Kalėdomis ir
Naujaisiais metais

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

PARAMA

Diskutuojant Amerikos lietuvių tarybos ateities klausimą (iš k.): Petras Bučas, dr. Jonas Valaitis, Simonas Girdzijauskas, Pranas Jurskus
Nuotr. Ed. Šulaičio

Studentas iš Lietuvos SIMONAS GIRDZIJAIUSKAS, dirbantis baltiečių komitete Vašingtone, kalba ALTos suvažiavime Čikagoje. Šalia jo – pirm. Saulius Kuprys
Nuotr. Ed. Šulaičio

Linksmų ŠV. KALĖDŲ

ir laimingų bei sėkmingų
NAUJŲ METŲ

linkime visiems savo giminėms,
draugams ir pažįstamiems –

Antanas ir Ona Baltrūnai

SVEIKINAME

gimines, draugus,
pažįstamus ir visus lietuvius

šv. Kalėdų proga

ir linkime laimingų Naujųjų Metų –

Adolfas Sagevičius, sūnus Jonas,
dukra Kristina ir Stewart Webb su šeima

Hamiltono
ateitininkų
Stulginskio
kuopos nariai
sveikina

visus ateitininkus ir
prijaučiančius su

šv. Kalėdom.

Linki džiaugsmingų, nuotaikingų ir prasmingų
2002-ųjų metų. Garbė Kristuje.

S V E I K I N A M E

visus lietuvius su
šv. Kalėdomis ir
Naujaisiais metais

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

PARAMA

2001 m. valdyba: sėdi – R. Urbonavičiūtė (sekr.), A. Šileika (pirm.); stovi – A. Saplys (narys), L. Balaišis (ižd.), K. Draudvila (vicepirm.)

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING &
APPLIANCES

Skambinti
R. Jareckui
Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328
(Nemokamai atvažiuoju į kainoti)

Didelės šventės - gausios vagystės

K. BARONAS

Prieš Kristaus gimimo šventę kiekvienas Vokietijos miestas ir miestelis ruošia mugę. Prie sustatytų stalų ar įrengtų palapinių vaizbūnai parduoda meduolius, cukrinę vatą, įvairius žaislus, rankdarbius, paveikslus, drožinius, užkandą, kurią vokiečiai „nuplauna“ geru alumi ar *Glühwein* – karštu vynu. Toks vynas geriamas tik žiemos metu. Skamba kalėdinės giesmės, kurių melodijos liejasi kartu su minių klegesiu, vaizbūnų savo prekių garsinimu bei vėl skirtinga prie karšelių muzika. Žmonių spūstis. Ja naudojami kišeniniai. Savo pranešimais spaudoje policija iš anksto įspėjo saugotis kišeninių, kadangi pvz. iš Rytų Europos į mugę atvyksta „specialistai“, kurie labai gražiai ir lengvai ištraukia iš kišenių pinigines, nutraukia moterims rankinukus ne tik su pinigais, bet ir svarbiais dokumentais.

Miuncheno policijos pranešimu, alaus mugėje (*Oktoberfest*) įvyko 700 vagysčių. Daugiausia tą „darbą“ atlieka tėvų lydimi ir gerai apmokyti vaikai. Sūnus ar duktė žirkliu nukerpa moteriško rankinuko dirželį, perduoda jį sūnui, o motina tuo tarpu „rūpinasi“ nukentėjusia. Policija žino tų vaikų vagysčių „plonybes“. Vien tik iš Miuncheno į gražino i Slovakiją, Rumuniją (daugiausia čigonai) 12 motinų ir vyresnio amžiaus jaunuolių. (Čigonikai gerai pažįstami ir Romos senamiestyje. Pats mačiau, kaip jie nutraukė rankinuką, uždengdami jį laikraščiu).

Grįžtu į prieškarinį laikotarpį, i mano gimtąjį Gedimino miestą. Nepaslapstis, kad Vilniaus senamiestyje veikė vagysčių mokykla. Kalbėta, kad jų du atstovai buvo pakviesti į Europos vagių suvažiavimą Paryžiuje. Vienam jų buvo skirta net vieta prezidiume. Iki posėdžio pradžios buvo likę tik 10 min., bet vilniečių atstovų nesimatė. Po kelių minučių suvažiavimo pirmininkas nori patikrinti laiką. Deja, ant jo rankos laikrodžio nėra! „Gerbiameji kolegos, pradedame suvažiavimą. Vilniaus atstovai jau atvyko!“ Humoras ar tikrovė?

O kad vagių mokykla veikia Bulgarijoje, patvirtino Miuncheno SŽ dienraštis. Keletą mė-

nesių vaikai joje mokomi vagystės „amato“, negabūs pašalinami, tinginiai gauna diržą. Po to jie siunčiami su tėvais į užsienį. Elgetaujant, jie kiekvieną dieną turi atnešti „mokytojiui“ nustatytą pinigų sumą. Nesurinkusiems – vėl diržas, nenutraukusiems rankinuko – dvigubas diržas. Vokietijoje tokie vaikai tuo pat paimami policijos globon (nepilnamečiai nebūdžiami kalėjimu) ir siunčiami į specialius vaikams skirtus namus. Tėvai baudžiami kalėjimu. Jie džiaugiasi patekę į kalėjimą, gauna gerą vokišką maistą, šiltą pastogę, švarią lovą.

Miestai turi daug vargo su vyresnės kartos elgetom. Dauguma jų taip pat atvykę iš Rytų Europos. Policijai juos išvarius iš vieno miesto (Mannerheimo), jie po kelių dienų atsiranda Heidelberge, darydami gėdą garsiam turistiniam miestui.

Lankydami Vilnių prie arkikatedros pagrindinių ar zakristijos durų, kiekvieną dieną mačiau ant ratukų vežimėlio sėdintį palyginti jauną vyrą, kuris ant rankų laikė pintinę išmaldą. Staiga, du gražiai apsirengę ir augaloti vyrai iš pintinės paėmė visus pinigus ir, netarę nė pusės žodžio, nuėjo į Gedimino prospektą. Elgeta net nemylėjo. Panašus vaizdas – prie Aušros Vartų. Raudonu veidu barzdotas vyras iš jaunos taip pat raudonveidės moters susėmė centus ar net litus (mano žmona visuomet mesdavo litą), vėl nuo kitos vyresnio amžiaus moters taip pat visą išmaldą. Visi nuėjo į geležinkelio stoties pusę. Taigi kaip ir Vokietijoje, Italijoje, Ispanijoje ar Lietuvoje daugelio žmonių grimasas (ne veidas!), tiek styrančių kairėje, tiek – dešinėje. Nes daugelis jų atėjo į politiką ne vedami meilės Tėvynei, bet tam, kad galėtų papildyti savo politinį ar materialinį bagažą.

Eidama 60 metų vėžio liga mirė žymi Vokietijos socialdemokratų partijos veikėja Regina Hildebrand. Ją operavo garsus Vokietijoje vėžio ligų specialistas prof. dr. Valteris Jonaitis-Jonaitis. Spėjama, kad politike, kaip ir buvusio kancl. H. Kohl žmona, pati paprašė iš Šveicarijos kanciai baigti tablečių, nes savanoriška mirtis Šveicarijoje yra legali. Kiekvienais metais krūtų vėžio liga Vokietijoje sušerą 40,000 moterų, kurių 19,000 miršta. Katalikų tikėjimas savanorišką mirtį atmata.

Suvalkų krašto išeivijos sambūrio rudens šokiuose Toronto Lietuvių Namuose meninę programą atliko „Angeliukų“ vienetas, vadovaujamas N. Benotienės. Vienetą pralinksmino savo humoru V. Balyta

Reformų šaukiantis Lietuvos vaizdas

Profesoriaus laiškas iš Vilniaus. Jame reiškia nuomonė apie Rainių tragediją ir holokaustą. Keliamas klausimas, kodėl Vilniuje tebestovi paminklas parvežusiam iš Maskvos Stalino saulę ir kodėl gimnazija tebėra vadinama vardu tos, kuri parašė poemą Stalinui

IGNAS MEDZIUKAS

„Laikas bėga šuoliais į priekį. Kartais, atrodo nespėji plėsti kalendoriaus lapelių. Tačiau nėra pasaulyje jėgos, kuri laiko tėkmę sustabdytų nors akimirksniai. Viskas Dievo rankose. Todėl dažnai, skaitydamas Bernardo Bradzdonio poeziją, randu nuostabias eilutes: 'Dulkė Dievo rankoj, / Žeme, tu esi. / Dulkės mūsų dienos. / Dulkės mes visai'.

Štai kodėl aš neskačiuoju kalendoriaus dienų, nesidairau atgal į nueitą kelią, nes neturiu tam laiko. O reikėtų bent metmenimis nužymėti savo žingsnius. Tuomet galėčiau aprašyti daugelio žmonių grimasas (ne veidą!), tiek styrančių kairėje, tiek – dešinėje. Nes daugelis jų atėjo į politiką ne vedami meilės Tėvynei, bet tam, kad galėtų papildyti savo politinį ar materialinį bagažą.

Labai teisingai atsakė Izraelio valdžios pareigūnai Lietuvai, kai mūsų prokuratūra pareikalavo išduoti kagebistą N. Dušanskį. Jie pasakė: „Visų pirma jūs apsilaukite patys, nes pas jus net valdžioje sėdi būrys tų, kurie trėmė ir kankino lietuvių tautą“.

„Aš nežinau, ar jums teko skaityti 2000 m. išleistą knygą *Rainių tragedija*. Joje parašyta,

kad NKVD-NKGB Telšių apskritys skyriaus operatyvinis įgaliotinis Nachman Dušanskis pasirašė nutarimą suimti penkis ir tardė dvyliką kankindamas tuos, kurie po to Rainiuose buvo nužudyti. NKVD valstybės saugumo valdybos III skyriaus viršininkas Danil Švarcman tardė tris, taip pat tuos, kurie buvo subadyti Rainiuose. Tokiam fone a.a. Lileikio parašas yra tik nedidelis nusikaltimas, kurį čia paminėti ar kiti panašūs sadistai įvykdė. Apie tai aš daug galėčiau parašyti, tačiau dabar ne tie laikai: dabar svarbu holokaustas ir, kaip vienas istorikas rašė – kalti visi tie, kurie tuo metu gyveno Lietuvoje. Kalti todėl, kad neprotestavo ir nesaukė balsu. Taigi 'kaltas' ir aš. Tačiau, jei tai mano 'kaltė', tai kodėl Vilniaus centre ant didžiulio pjedestalo stovi paminklas vienam iš tų, kurie iš Maskvos 1940 m. parvežė mums Stalino saulę. Kodėl pati garbinama Vilniaus gimnazija vadinasi poetės, parvežusios ne tik Stalino saulę, bet ir sukūrusios 'nemirtingą' poemą apie Stalimą? Šie Lietuvos didvyriai Petras Cvirka ir Salomėja Neris, o buvo ir Antanas Venclova ir kiti. Dabar daugelis intelektualų stengiasi nutrinti nuo jų praeities blogio 'žymenis', nes jiems 1940 m. Stalino saulė švietė taip pat skaisčiai nei Dievo duota saulė danguje.

Ir visa tai lieka jau ilgam, nes politinį pokerį dešinėje 'pralošė' galutinai. Ir kas jau Lietuvoje beateitų į valdžią, įstatymų leidybos nebus. Konservatoriai taip pat 'pralošė', o krikščionys demokratai bylinėjasi tarpusavyje dėl pavadinimo. Vietoje reikalingos vienybės – tarmymasis po teismus. Kas tai –

Dievo apdovanoti Čepėnai

ALFREDAS GUŠČIUS

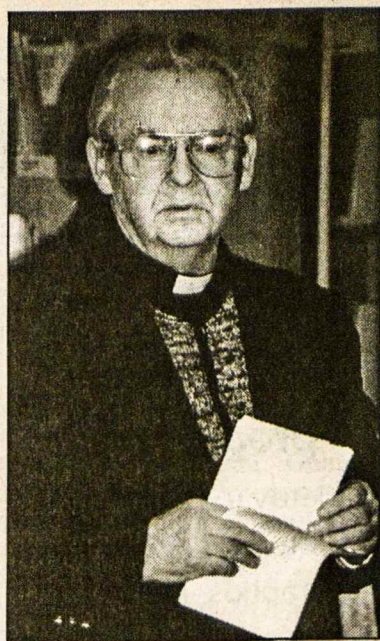
Ateina laikas ir iš užmaršties ūko išnyra įžymių asmenybių vardai. Taip atsitiko ir su kunigu, filosofijos daktaru Juozapu Čepėnu (1880-1976). Prie jo gimimo 120-ųjų gimimo metinių proga dr. Aldona Vasiliauskienė Panevėžyje surengė konferenciją, o šiemet pasirodė jos sudaryta knyga *Filosofijos daktaras kunigas Juozapas Čepėnas* (leidykla „Regnum fondas“, Vilnius, 2001).

Knygos aptarimas įvyko Pasvalio Mariaus Katiliškio bibliotekoje. Šis miestas pasirinktas todėl, kad Juozapas Čepėnas čia daug metų kunigavo, čia ir mirė (palaidotas Daugailiuose). Tikriausiai ne vienas vyres-

nės kartos pasvališkis, tą dieną atvykęs į Šv. M. Marijos Rožančinės atlaides, (šv. Mišias aukojo altarišta Boleslovas Babrauskas ir kunigo Juozapo Čepėno sūnėnas Juozas Čepėnas, atvykęs iš Kauno Šv. Antano parapijos). Tikintieji išklaušė puikų jo sūnėno pamokslą, kuris pasižymėjo giliu turiniu, vaizdingais palyginimais, sklandžiu stiliumi.

Dievas gausiai apdovanojo talentais Čepėnus, iš kurių bene labiausiai yra pagarsėjęs istorikas Pranas, istorinių veikalo autorius...

Knygos aptarime dalyvavo dar vienas kunigo Juozapo Čepėno sūnėnas – Povilas, atvykęs iš Kauno su žmona Elena.

Kunigo dr. Juozapo Čepėno sūnėnas kun. Juozas Čepėnas

Su renginio organizatoriais ir svečiais supažindino bibliotekos direktorė Danguolė Abazoriuvienė, pirmajam žodį suteikusi Pasvalio Šv. Jono Krikštytojo šventovės klebonui monsinjorui Jonui Balčiūnui. Jis pažymėjo, kad didžiausia kunigo Juozapo Čepėno atlikta misija gyvenime buvo kunigystė, kurios šventą vėliavą jis per visus negandas išlaikė aukštai iškėlęs. Sūnėnas kunigas Juozas perskaitė porą savo dėdės atsiminimų ištraukų (apie pagalbą Lietuvos tarnautojams, atsidūrusiems sovietinės valdžios nemalonoje, apie pamokslus parapijiečiams, idant jie neprisidėtų prie skriaudų žydams, apie Pasvalio istoriją). Juozapas Čepėnas turėjo ryškų beletristo talentą, labai gyvai charakterizavo žmones, sugebėjo gilintis į sielos gelmes, apibendrinti istorinius įvykius. Į analizę ir apibendrinimus jis buvo linkęs nuo pat jaunumės. Jo intelektualinius sugebėjimus liudija Vokietijoje parašyta disertacija *Fiodoro Dostoevskio asmenybės ir jo veikalo psichologinė analizė*.

Nors plačiai visuomenei kunigas Juozapas Čepėnas, kaip sakytą, nebuvo plačiai žinomas, tačiau atidesnė akis jau seniau buvo pastebėjusi neeilinius jo ir kaip dvasininko, ir kaip moksline gabumus. Tokia pastabą akį turėjo biržietis kunigas Bronius Strazdas, dar gyvas būdamas (mirė 1998 m.) raginęs Mariaus Katiliškio bibliotekos darbuotoją Bronę Lapinskaitę rinkti medžiagą apie iškilų kunigą ir „nepražiopsoti jo jubiliejaus“. Raginimui buvo mieliai paklusta ir dabar bibliotekos vestibiulyje veikia graži jo veikalo, nuotraukų paroda.

Kunigo Juozapo Čepėno rankraštinių palikimų susidomėjo ir Vilniaus universiteto biblioteka. Jo atstovė Aliucija Orentaitė sakė esanti labai dėkinga kunigui Feliksui Blynui, perdavusiam universitetui Juozapo Čepėno atsiminimų masinraštį. Vėliau ji surado jo laiškus Juozui Tumui-Vaižgantui, Antanui Dambraskui-Jakštui. Kaip buvo ieškomas ir pradėtas saugoti Juozapo Čepėno rankraštinius palikimus, Aliucija Orentaitė aiškina straipsnyje, esančiame toje knygoje.

Daktarės Aldonos Vasiliauskienės prenešimai visada būna įdomūs, emociingi, tačiau ji nesitenkina gražiais žodžiais. Taip buvo ir šįsyk Pasvalyje. Po pranešimo ji iš polietileninio krepšio ištraukė krūvą dovanų: laikraščius *Voruta*, *Draugas*, atvirukų su šventais atvaizdais, savo ankstesniųjų knygų, tarp jų ir knygą apie iškilų salezietį jaunuolį Petrą Perkumą, kurio dvasinio vadovo – šventojo Dominiško Savijaus – portretas kabavo Pasvalio šventovėje. Visa tai ji padovanojo Mariaus Katiliškio bibliotekos skaitytojams... O vertingiausia leidinių – savo naują knygą apie Praną Dovydaitį – ji padovanojo kunigui Juozui Čepėnui, kadangi jis padėjo finansškai leidžiant knygą apie jo dėdę. „Jūsų dėka, – sakė ji, – skaitytojai galės įsigyti mano monografiją apie Praną Dovydaitį gerokai pigiau“. Gražus dvasinių ir piniginių dalykų susipynimas...

• Kas Dievą pašalina, tas užsidedgia saulę, kad toliau žingsniuotų su žibureliu. (J. Ratzinger)

Kalėdų dvasia

Gerry Loughheed Jr.

Jacques Farand

Don Arrowsmith

Bill McLaughlin

Gerry Loughheed Sr.

Marguerite Loughheed

Catherine Coe

Tandra Berard

Geoffrey Loughheed

Colette Blais Loughheed

Gerry Ballantyne

Lynn Cadieux

Maurice St. Germain

Craig Henry

Taikos palaima –
Vilties geris –
Meilės dvasia –
"Jėgu tai būna dovanos Jums
Kalėdų švenčių metu"

The Loughheed Family & Staff

Sudbury

"People Caring for People"

Ontario

Sveikiname

gimines, draugus ir
pažįstamus sulaukus
šv. Kalėdų ir
2002 Naujų metų

bei linkime sveikatos ir
Dievo palaimos –

Adelė, Danutė, Raimundas Stulgai

Mieli gimines, draugai
ir pažįstami

Šv. Kalėdų

šventės teatneša tyro
džiaugsmo ir Naujieji
metai stiprybės,
sveikatos ir vilties –

Irena Punkrienė
Vilija, Edvardas, Andrėja,
Monika ir Andriukas Punkriai
Elona, Ričardas, Danielė,
Mykolas-Algirdas, Simona Punkriai
Kazimiera Arlauskienė, FL
Aldona ir Andrius Ollai, FL

Matininkas
TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.P.
ONTARIO LAND SURVEYOR

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

E-mail: tom.senkus@sympatico.ca

Sveikiname

draugus ir pažįstamus

šv. Kalėdų ir

Naujų metų progą –

Bakšų šeima

Sveikina

visus gimines ir draugus su

Šv. Kalėdom

ir ateinančiais

2002 metais

Petras Butėnas
Orilla, Ont.

Savaitė Lietuvoje

Centristų suvažiavimas

Lapkričio 24 d. Vilniuje įvyko Centro sąjungos suvažiavimas, kuriame pareiškta, jog ji ketina išlikti partija, drauge veikianti su Centro dešiniomis politinėmis partijomis. Artimiausiais partneriais ji kviečia būti Lietuvos liberalų partiją ir Moderniųjų krikščionių demokratų sąjungą, skelbia LGTIC.

Centro sąjungos pirmininku perrinktas seimo narys, profesorius Kęstutis Glaveckas. Jo buvo vienintelė kandidatūra, iš 208 delegatų, 21 buvo prieš. Išrinkti keturi pirmininko pavaduotojai – Gintaras Šileikis, Vidas Mikalauskas, Regimantas Šiupaila ir Algis Čaplikas. Partija ketina dalyvauti artėjančiuose savivaldybių ir prezidento rinkimuose.

Valstybės tarnybos reforma

Lapkričio 27 d. seimui buvo pateikta Valstybės tarnybos įstatymo naujai suredaguotas projektas. Kaip rašo LGTIS, priėmus šį dokumentą, būtų sudarytos sąlygos suformuoti profesionalių valstybės tarnautojų korpusą, kuris užtikrintų valstybės institucijų ir savivaldybių darbo tęstinumą, politinį neutralumą, viešumą, aukštą teikiamų paslaugų kokybę bei atsakomybę už savo priimtus sprendimus.

Tikimasi, kad naujas įstatymas leis įgyvendinti skaidrią ir visiems suprantamą valstybės tarnautojų darbo apmokėjimo sistemą, panaikinant atlyginimų disparporcijas ir nepagrįstai didesles iškeitines kompensacijas. Įstatymo projekte siūloma įvesti naujas kvalifikacines klases (I, II ir III), pagal kurias būtų mokami atitinkami priedai, kurie paskatintų tarnautojus siekti aukštesnių pareigų ir kelti savo kvalifikaciją.

Nauji ambasadoriai

Prof. Alfonsas Eidintas, buvęs Lietuvos ambasadorius JAV, Meksikai ir Kanadai, prezidento Valdo Adamkaus gruodžio 13 d. įsakymu paskirtas nepaprastuoju ir įgaliotuoju ambasadoriumi Izraelyje. Kaip skelbia LGTIC, ambasadoriui jau įteikti skiriamieji raštai, ir jis pareigas pradės eiti nuo 2002 m. sausio 2 d. Po paskyrimo Kanadoje prof. Eidintas buvo ambasadorius ypatingiems pavedimams prie Užsienio reikalų ministerijos. Gruodžio 12 d. Ukrainos prezidentui Leonidui Kučmai skiriamuosius raštus įteikė ir darbą pradėjo naujasis Lietuvos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Viktoras Baublys. Prezidento ir ambasadoriaus pokalbyje Lietuvos ir Ukrainos santykiai buvo teigiamai įvertinti, aptartos tolesnės bendradarbiavimo galimybės.

• Beturtis juokiasi dažniau ir nuoširdžiau nei turtingas (Seneka)

Atkuriamos santaupos

LGTIC žiniomis, ministerių kabinetas gruodžio 5 d. pritarė vyriausybės nutarimo projektui “Dėl laisvo disponavimo atkurtomis santaupomis pradžios datos nustatymo”. Jame numatyta, jog laisvai disponuoti atkurtomis santaupomis nuo sausio 11 d. galės visiškos negalios invalidai, pirmos grupės invalidai bei šeimos, auginančios vaiką invalidą, arba slaugytojai, slaugantys namuose visišką invalidą, taip pat pirmos grupės invalidą nuo vaikystės. Šiai pirmajai gyventojų grupei taip pat priklausos asmenys, sulaukę 85 ir daugiau metų, reabilituoti politiniai kaliniai ir tremtiniai, geto kaliniai, asmenys nukentėję nuo sausio 11-13 d.d. vykdytos agresijos ir po to buvusių įvykių bei kiti asmenys, nukentėję kovose už Lietuvos laisvę. Gyventojų santaupos bus atkuriamos išimtiniais atvejais, dėl indėlininko mirties (po 1998 m. sausio 1 d.) dėl gaisro ar kitos stichinės nelaimės. Gyventojų santaupoms atkurti 2002 m. iš Privatizavimo fondo bus skirta apie 41 mln. litų. Vyriausybė pripažino netekusių galios 1999 m. gruodį priimtą nutarimą, dvejiems metams sustabdžiusį atkurtų rublinių indėlių grąžinimą.

Susitikio su Lenkijos URM

Gruodžio 1 d. Druskininkuose susitiko Lietuvos ir Lenkijos užsienio reikalų ministrai Antanas Valionis ir Włodzimierz Cimoszewicz. Šalia kitų klausimų, apimančių Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimą, jie aptarė lietuviškų bei lenkiškų pavardžių rašybą, praneša LGTIC. Kalbėdami apie dvišalius santykius, ministrai aptarė Lietuvos ir Lenkijos pasienio užkardų, Kultūros namų Punske statybos klausimus, taip pat žemės grąžinimą Vilniaus krašte, pavardžių rašymo sutarties pasirašymo galimybę.

Gruodžio mėnesį Vilniuje įvyksiančiame vidaus reikalų ministerių ir žinovų susitikime bus aptariamasi sutarties detalės. Vilniuje rugsėjo mėnesį vykusiose derybose nebuvo susitarta dėl etninių lietuvių ir lenkų mažumų vardų ir pavardžių rašybos. Lietuvos derybų pozicijoje buvo pasiūlyta rašyti vardus ir pavardes lotyniškais rašmenimis, tačiau be diakritinių ženklų, Lenkija derybose laikėsi pozicijos, kad tautinių mažumų vardai ir pavardės turi būti rašomos originalo kalba.

Susitikime Lenkijos ministeris informavo, kad Lenkijos įsipareigojimai dėl Kultūros namų Punske bus vykdomi, atsižvelgiant į biudžeto galimybes. Numatyta, kad Lietuvos ir Lenkijos vyriausybių bendradarbiavimo taryba turėtų susitikti Varšuvoje 2002 m. sausio pabaigoje. RSJ

A+A

ALEKSUI PAULIONIUI palikus šį pasaulį,

jo sūnų RIMĄ, parapijos choro pirmininką, su šeima, bei visus artimuosius netekties valandoje nuoširdžiai užjaučiame –

Lietuvos kankinių parapijos choras

NEPAMIRŠTAMAM ILGŲ METŲ BIČIULIUI a.a. JONUI ADOMONIUI,

baigusiam žemės kelionę ir iškeliavusiam Anapus, skaudžiai paliestas netekimo jausmo, giliai užjaučių dukrą ir sūnų su šeimomis ir kartu lieku liūdesyje prislėgtas –

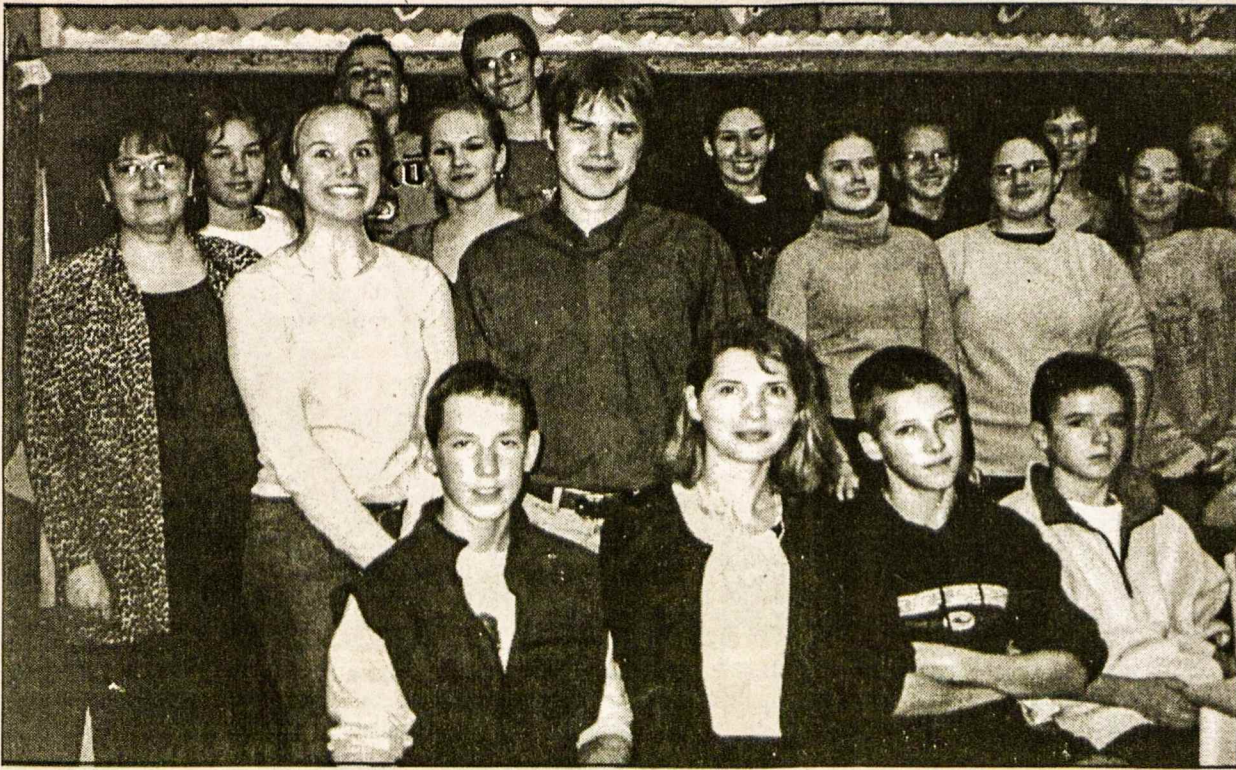
Stasys Dalius

ROCK OF EUROPE INC. GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA

(416) 232-1250

83 SIX POINT ROAD
(1 PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

Buvęs “Ąžuoliuko” choro narys Darius Braziliūnas (stovi viduryje) su Toronto Aukštesniųjų lituanistinių kursų moksleiviais ir jų vedėja NIJOLE BENOTIENE (sėdi 1 eilės viduryje)

Konferencija teisėsaugos klausimais

2001 m. lapkričio 17 d. grupė Marijampolės sąjūdiečių vaizdingos Dzūkijos keliais nusukbėjo į Vilnių. Ten miesto savivaldybės salėje įvyko Lietuvos Sąjūdžio konferencija *Teisėsauga ir teisingumas Lietuvoje*.

Sveikinimo žodį tarė savivaldybės atstovas A. Čiučelis. Įžanginę kalbą pasakė Sąjūdžio tarybos pirm. R. Kupčinskas. Jis išskėlė mūsų gyvenimą trukdančius faktus: Tai – labai įsišaknijusi korupcija. Teisėsaugos struktūros stokoja teisingumo. Pasitaiko nemažai nesąžiningų pareigūnų. Strasburge pralaimėtos kelios svarbios bylos.

Seimo narys prof. V. Landsbergis ragino nepasiduoti pasyvumui, sąžiningai atlikti kiekvieną pavestąjį darbą, nepraeiti pro blogybes. Neretai teismai savo metodika piktina besikreipiančius: pasigendama paprasčiausio pareiagingumo. Dažnai

nutraukiamos ar dingsta svarbios bylos. Apeinami kolaboravimo faktai, neužtikrinamas teisingumas.

Dėmesingai išklausytas Kovo 11-osios akto signatarės teisininkės Z. Sličkytės pranešimas *Okupacijos ir genocido aukų teisinis statusas*. Pranešėja vardijo dėl šio statuso priimtus aktus. Deja, jų dar nelabai laikomasi. Palietė svarbius teisinius atvejus, kurių daugelis patyrusiųjų genocidą nežino ir dėl to dera mai negali pasiekti savo teisių pripažinimo.

Buvęs Lietuvos VRM vicemin. teisininkas J. Gaudutis kalbėjo tema *Šiuolaikinės korupcijos metodai ir antikorupcinės kovos formos*. Klausimą *Kodėl Lietuvos teismai praranda pasitikėjimą visuomenėje* nagrinėjęs buvęs LR seimo narys prof. V. Vilimas sakė, kad valstybingumo piktybinis auglys korupcija kartais apraizgo net kai kuriuos

A+A

ALEKSUI PAULIONIUI

iškeliavus amžinybėn, jo žmonai VERUTEI, sūnams – RIMANTUI su šeima ir VYTAUTUI bei visiems giminėms ir artimiesiems reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdimė –

Janušonių, Balsų ir Batūrų šeimos

MYLIMAM SENELIUI

A+A

POVILUI LUKAVIČIUI

iškeliavus amžinybėn, nuoširdžiai užjaučiame DAINĄ ŠABLINSKAITĘ –

Anapilio jaunimo choras “Angeliukai”

A+A

POVILUI LUKAVIČIUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame velionies marčią mokytoją VIRGINIJĄ LUKAVIČIENĘ, sūnų tautinių šokių mokytoją ALMĮ, kitus šeimos narius bei visus gimines –

Hamiltono Vysk. M. Valančiaus mokykla

P A D Ė K A

A+A

VIKTORIJA STAŠKŪNIENĖ

mirė 2001 m. spalio 20 d.

Nuoširdžiai dėkojame Londono Šiluvos Marijos parapijos klebonui kun. K. Kaknevičiui už maldas laidotuvių koplyčioje, gedulines šv. Mišias, palydėjimą į Šv. Jo no lietuvių kapines Mississaugaioje ir velionės lankymą namuose bei ligoninėje.

Dėkojame už atsisveikinimo žodžius – A. Švilpai KLB Londono apylinkės ir A. Petrašiūnui parapijos vardu. Esame dėkingi “Pašvaistės” chorui, vargonininkui A. Petrašiūnui, jn., už giedojimą per gedulines šv. Mišias ir solo – Mirgai Bendoraitienei.

Ačiū karsto nešėjams, visiems pareiškusiems užuojautą žodžiu bei raštu, už gėles ir užprašytas Mišias. Nuoširdi padėka Jums visiems, taip gausiai dalyvavusiems laidotuvėse ir palydint Viktoriją į amžino poilsio vietą.

Liūdintys – vyras Viktoras,
duktė Kristina su šeima

Tėviškės žiburiai•2001.XII.18•Nr.50-52(2702-2703)•psl.17

SKAITYTOJAI PASISAKO

SLAUGOS NAMAI

Galima pasidžiaugti, kad lietuvių slaugos namai Toronte galų gale pastatyti ir kad vyksta vidaus įrengimo darbai. Tokiai plataus masto įstaigai reikėtų ir tinkamo pavadinimo. Pradžioje buvo parinktas pavadinimas “Pastogė”. Jo buvo atsisakyta, nes pastogė būna skirta žvirbliams ar kitiems paukšteliams. Jis netinka slaugos namams, kuriuose gyvena žmonės. Atsirado kitas pavadinimas – “Labdara”. Tai irgi nėra tinkamas pavadinimas. Juk slaugos namuose gyvenantieji turės mokėti tūkstantines sumas. Tai jokia labdara. Be to, tai jau veikiančios organizacijos pavadinimas. Slaugos namams reikia tinkamesnio pavadinimo.

Skaitytojas,
Toronto, Ont.

LINKĖJIMAI

Siunčiu \$55 čekį *Tėviškės žiburių* rėmėjo prenumeratą už 2002-siuos metus.

Šių dienų pasaulio sutemose *Tėviškės žiburių* žvaigždutė tegu šviečia ne tik čia Kanadoje, bet ir viso pasaulio lietuviams, nešdama meilę, šviesą ir vienybę mūsų tėvynės džiaugsmui.

Emilija Karosienė,
Edmonton, Alberta

“NORILSKO VYČIAI”

MIELIEJI,

Šių metų (2001) kovo pradžioje gavau knygą *Norilsko vyčiai*. Joje – parašytas himnas a.a. kun. Česlovo Kavaliausko. Kai paimu į rankas, skaitant rieda ašaros. Ją man perdavė vilnietė moteris. Atvertus viršelį, viduje labai gražiai prikljuotas mažas straipsnelis *Širdies paguoda iš Tėviškės žiburių*. Tai supratau, kad toji moteris irgi gauna TŽ. Viena Antašavoje gyvenusi med. sesuo važinėdavo į Kupiškio polikliniką dirbti. Ji buvo nuvažiavusi į

Vilnių, ir moteris paprašiusi ją surasti mane ir perduoti tą knygą. Ji poliklinikoje pradėjo klausinėti, kaip mane surasti. Atsiliepė med. sesuo iš mūsų kaimo. Labai norėčiau, kad ji man parašytų. Padėkočiau jai laišku ir per *Tėviškės žiburius*. Med. seselė, kuri man atvežė tą knygą, liepos mėn. pasitraukė iš gyvenimo, palikusi tris nedidelius vaikelius. Labai gaila vaikelių bei jos. Tokio likimo žmonių daugėja. Skaudu. Mano adresas: Bronė Rugininė, Svidenių km., Kupiškio raj. B. Rugininė, Svideniai

ŽODIS IŠ ARGENTINOS

Sveikinu Jūsų visą *Tėviškės žiburių* redakciją už įdomius ir išsamius straipsnius apie dabartinę Lietuvą, apie mūsų išėviją, mūsų lietuvišką kultūrą, tradiciją. Perskaitęs Jūsų laikraštį (nors ir pavėluotai čia Argentinoje) gauni pilną vaizdą apie dabartinę mūsų padėtį.

Kun. Augustinas Steigvilas,
Laiko redaktorius

IŠ UTENOS

MIELI TAUTIEČIAI, Utenos mokytojų ansamblui “Levidra” dar ilgai neišblės Toronto XI-sios tautinių šokių šventės prisiminimai, lietuvių bendruomenės nuosirdumas, supratimas.

Tad sveikiname visus Toronto lietuvius su šv. Kalėdom, Naujaisiais metais ir linkime:

metams – gražiausios prasmės, darbams – negežtančios ugnies, kūrėjai – neblėstančios minties, širdžiai – dangiškos šilumos.

Kartu norime padėkoti Kana dos lietuvių bendruomenės labdaros fondui už paramą – 500 dolerių, kurie mums buvo labai reikalingi mokytojų visuomeninės organizacijos veiklai.

Laima Kulakauskienė,
ansamblio “Levidra” vadovė

MIRTIES PRANEŠIMAS

A+A

GERDA KULBOKAITĖ- BALTRUŠIŪNIENĖ

mirė 2001 m. liepos 14 d. Windsore, Ont. A.a. Vytauto Baltrušičiaus našlė (m. 1998), dukra a.a. Juozo (m. 1979) ir Augustės Kulbokų (Ruthven, Ont.). Liko dukros Lorna (Windsor, Ont.) Virga (Hamilton, Ont.), sūnus Rimvydas ir žmona Stephanie (Fenwick, Ont.), vaikaičiai – Benjamin ir Nicholas.

Mūsų brangi motina visada liks mūsų širdyse –
Vaikai

A+A

DANUTEI VAINUTIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jos vyrą VYTAUTĄ, dukras – IRENĄ ir DIANĄ, žentus – EDVARDĄ ir ROBERTĄ, taip pat vaikaičius bei provaikaičius. Mes kartu su Jumis liūdimė.

KLB Sault Ste. Marie apylinkės valdybos nariai –
Marija Duobienė Ignas Genys
Antanina Vanagienė Vaclovas Goldbergas
Kazimieras Slyžys

J. B. MARLATT

The J.B. Marlatt Funeral Homes
(1985) Limited

J.B. Marlatt laidotuvių namai jau daug metų teikia aukštos kokybės paslaugas erdviuose patalpose.

Mes jaučiamės naudingi galėdami ir toliau teikti paslaugas Hamiltono lietuvių bendruomenei.

615 Main Street East
Hamilton 528-6303

195 King Street West
Dundas 627-7452

Andrew W. Swan
Direktorius

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 1.25%	Asmeninės paskolas nuo 5.00%
180-364 d. term. ind. 1.25%	Sutarties paskolas nuo 5.00%
1 metų term. indėlius 1.30%	Nekiln. turto paskolas: nuo 5.00%
2 metų term. indėlius 2.00%	Su nekeičiamu nuosimčiu 3.60%
3 metų term. indėlius 2.50%	1 metų 3.60%
4 metų term. indėlius 3.40%	2 metų 4.30%
5 metų term. indėlius 3.40%	3 metų 4.75%
1 metų GIC-mėn. palūk. 1.30%	4 metų 5.55%
1 metų GIC-met. palūk. 1.55%	5 metų 5.75%
2 metų GIC-met. palūk. 2.25%	
3 metų GIC-met. palūk. 2.75%	
4 metų GIC-met. palūk. 3.30%	
5 metų GIC-met. palūk. 3.65%	
RRSP, RRRIF ir OHOSP	
"Variable" 1.25%	Su keičiamu nuosimčiu 1, 2, 3 metų 4.00%
RRSP ir RRRIF 1 m. term. ind. 1.80%	
RRSP ir RRRIF 2 m. term. ind. 2.50%	
RRSP ir RRRIF 3 m. term. ind. 3.00%	
RRSP ir RRRIF 4 m. term. ind. 3.50%	
RRSP ir RRRIF 5 m. term. ind. 3.90%	
Taupomąją sąskaitą iki 1.00%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 1.20%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 1.25%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Nėmame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai **"INTERAC-PLUS"** kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BURNHAMTHORPE-PORTER RAIL 6 didelių kambarys, "gallow", dvigubas, "ardotas", geras išlaikymas, ateli ir kiti. Prašo \$329,900.
BLOOR-SWIMINGTON kambarys, 2 butų, "ardotas", pajamos \$23,000, \$194,900.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI
bet kurio laiku per 24 valandas
tel. 416-769-1616

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937, faksas 416 769-1524.

RUBY REAL ESTATE LTD.
REAL ESTATE BROKER
27 John Street, Toronto

JUMS TIK KAINUOS
MLS 3 1/2%
iš viso
+ GST
Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

ADVOKATAS
VICTOR RUDINSKAS
Tel. 416 240-0594

27 John Street, Toronto,
Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence Ave. W.
ir Weston Road)

Astra Travel & Services Inc.
1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7
LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:

* Keliones į Lietuvą * Keliones į šilto krašto * Draudą * Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) * Dokumentų vertimą * Išskvėtimų sutvarkymą ir išsiuntimą * Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems * Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas.

Tel: 416 538-1748 1-866-566-1366 (nemokamas) FAX: 416 538-4390

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.
Skambinti tel. 416 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KLF kapitalas daugiau kaip 3,0 milijonai – tai Kanados lietuvių įnašas! Kasmet gaunamas pelnas (daugiau kaip \$100,000) skirstomas lietuvių išlaikymui Kanadoje (KLB, kultūrinėms bei jaunimo organizacijoms, studentams) ir paramai Lietuvai (vaikų prieglaudoms, tremtinių reikalingam, jaunimui).
Atsiminkime ir remkime Kanados lietuvių fondą per savo auka bei testamentus.
Išduodami pakvitavimai dėl valstybinių pajamų mokesčių.

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvą!
REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Nuotraukoje dalis suvažiavimo dalyvių. Sėdi iš k.: M. Leknickas, Sig. Krašauskas, M. Gudinskas, R. Dirvonis, A. Bielskus. Stovi iš k.: V. Apanavičius, J. Vodopalas, V. Brasauskas, A. Nagevičius, A. Gudėnas, A. Čygas, V. Nasvytis, L. Balaišis, R. Miečius, K. Deksnys, Hamiltono "Kovo" atstovas, ir E. Krikščūnas

SPORTAS

"Aušros" žinios Žinios iš Lietuvos

– Treniruotės vėl prasidės 2002 sausio m. 14 d. įprasta tvarka.

– Prisikėlimo šventovės prieangyje, knygų sekcijoje, yra padėta medinė dėžė, į kurią prašo įmesti *Ultramarat, Dominion* ir *A&P* maisto krautuvių pakvitavimus (cash receipts). Šios krautuvių paremia klubą "Aušra" finansiškai pagal surinktų pakvitavimų sumas. Inf.

Futbolas salėje

Čikagos *Lituanicos* veteranų komanda 2001 m. lapkričio 27 d. prasidėjusiose salės futbolo varžybose 6-1 pasekmę įveikė "Grden-White" komandą. Lietuviai taip pat kovojo ir gruodžio 2 d. sužaisdami lygiomis (5-5) su "Outlanders" futbolininkais. Pačioje rungtynių pabaigoje išlyginamąjį įvartį lietuviams laimėjo Ramdas Siniakovas. Iš viso šiose pirmenybėse žaidžia 12 komandų, tad kiekviena iš jų rungtyniaus 11 kartų iki 2002 m. sausio 29 d. Varžomasi Willa Park, IL, *Odeum* patalpose. E.Š.

Susirinko pasidžiaugti

Metams baigiantis, "Willowbrook Ballroom" patalpose, Willow Springs, IL, Čikagos LFK *Lituanicos* valdybos, revizijos komisijos nariai ir žymesnieji talkininkai susirinko į šventinį susitikimą pasidžiaugti geru praėjusių metų derliumi, aukštais rezultatais, iškovotais klubo futbolininkų. Apie tai papasakojo klubo pirmosios klubo komandos treneris Gediminas Jarmalavičius, iškėlęs mūsiškių futbolininkų pastangas siekiant aukštų vietų geriausioje Čikagos ir apylinkių futbolo komandų tarpe ne vien tik salės, bet ir lauko pirmenybėse.

Kalbėjo ir jo talkininkai, o taip pat ir kitų komandų vadovai Gediminas Bielskus ir Albertas Glavinskas. Pastarasis yra ilgametis klubo pirmosios klubo finansinė padėtinė. Mat patekęs į *major* grupę, išlaidos dvigubai padidėjo. Tačiau visi galvojo, kad reikia daugiau dirbti ir stengtis, norint lietuvių vardui tinkamai atstovauti amerikiečių ir kitataučių tarpe. E.Š.

Nauja vadovybė
ŠALFAS-gos metiniame dar-

Toronto Maironio mokyklos mokiniai ruošia tradicinius moliūgus (iš k.): Vytautas Dzemionas, Andrius Valiulis, Dainius Ramanauskas

DR. STASYS DUBICKAS
DANTŲ GYDYTOJAS
398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")
(905) 333-5553
TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE – 2373 BLOOR ST. W.

buotojų suvažiavime 2001 m. lapkričio 17 d. Klyvlande išrinkta sekančių trejų metų kadencijai vadovybė. Ji pakeičia jau nuo 1991 m. besidarbuojančią torontieškę centro valdybą. Balsavimui pristatyti du kandidatų sąrašai iš Toronto bei Čikagos sporto darbuotojų. Pastarasis sąrašas, 44 prie 41 balsų užtikrino Čikagai laimėjimą. Naujoji centro valdyba: Rimantas Dirvonis, Vaclovas Kleiza, Aleksas Lauraitis, dr. Donatas Siliūnas, Vytautas Ambutas, Vytautas Vaitkus ir Algirdas Bielskus (klyvlandiškis).

Sąjungos garbės teismas: Kazimieras Deksnys (Hamiltonas), Rimantas Miečius (Torontas) ir Vytautas Brasauskas (Baltimorė). Revizijos komisija: Linas Balaišis, Eugenijus Krikščūnas ir Arūnas Čygas (torontieškiai).

Skautų veikla

• Toronto "Šatrijos" ir "Rambynų" tuntu surengtos skautų-čių Kūčios praeitą sekmadienį, gruodžio 16 Priskėlimo parapijos salen sutraukė nemažą būrį jaunimo bei tėvelių. Vyko draugovių pasirodymai, Kalėdų senelis pradžiuojo mažuosius dovanėlėmis; laužant plotkeles išreikšti šventiniai linkėjimai, pasivažiinta tradiciniais valgiais, giesmėmis prisiminta Kristaus gimimo šventė.

Kanados lietuvių fondo valdybos posėdis įvyko š.m. gruodžio 10 d. Priskėlimo parapijos posėdžių kambaryje. Dalyvavo vicepirmininkas L. Zubrickas, išd. A. Pabedinskas, sek. Dangulė Sher, narys J. Kuliešius, S. Piečaitienė (KLB atstovė), Br. Saplys (revizorius) ir administratorius L. Baziliauskas.

Vicepirmininkas L. Zubrickas kalbėjo apie gruodžio 3 d. įvykusio KLB tarybos posėdžio rezultatus. Iždininkas A. Pabedinskas pateikė valdybai išlaidų ataskaitą ir paminėjo, kad šiuo metu dėl nepastovios finansinės padėties darosi vis sudėtingiau ir sunkiau nuspręsti investicijų kryptį ir pelningumą. Šie klausimai buvo taip pat svarstomi KLF tarybos posėdyje.

Posėdyje nutarta paaukoti po \$1,000 Slausos namams ir ŠALFAS-gos leidžiamam leidiniui, švenčiant 50-metį. Taip pat \$100 paremtas Toronto Maironio mokyklos leidinys "Aukštinė girlianda". Sekretorė D. Sher pateikė valdybai gautą korespondenciją bei padėkos laiškus. Ypač graži padėka gauta iš Vilniaus "Lietuvių Namų" už jiems paskirtą \$1,000 paramą. Posėdžio metu buvo apsvaistyta eilė einamųjų reikalų, jų tarpe skelbimų paruošimas kitų metų paramos ir stipendijų dalinimui. Kitas valdybos posėdis įvyks 2002 m. sausio 22 d. Priskėlimo parapijos posėdžių kambaryje.

Danguolė Baltrušytė-Sher
KLF sekretorė

HOMELIFE
HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais. Patarnauju lietuvių visuomeni 14 metų

PRINTING
PAUŠTUVĖ
Atliekame visus paruošimus ir spausdinimo darbus. Prielamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
PARAMA
AKTYVAI per 126 milijonus dolerių

MOKAME	IMAME
1.25% už 30-89 d. term. indėlius	už asmenines paskolas nuo.....5.00%
1.25% už 90-179 d. term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su - nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)
1.30% už 1 m. term. indėlius	1 metų.....3.60%
2.00% už 2 m. term. indėlius	2 metų.....4.30%
2.50% už 3 m. term. indėlius	3 metų.....4.75%
3.00% už 4 m. term. indėlius	4 metų.....5.55%
3.40% už 5 m. term. indėlius	5 metų.....5.75%
1.30% už 1 m. GIC mėn. palūk.	- su keičiamu nuosimčiu.....4.00%
1.55% už 1 m. GIC invest. pažym.	
2.25% už 2 m. GIC invest. pažym.	
2.75% už 3 m. GIC invest. pažym.	
3.30% už 4 m. GIC invest. pažym.	
3.65% už 5 m. GIC invest. pažym.	
1.25% už RRSP ind. (var. rate)	
1.80% už RRSP 1 m. term. ind.	
2.50% už RRSP 2 m. term. ind.	
3.00% už RRSP 3 m. term. ind.	
3.50% už RRSP 4 m. term. ind.	
3.90% už RRSP 5 m. term. ind.	
1.25% už OHOSP (variable rate)	
1.00% kasd. palūkanų čekių sąsk.	
1.60% už JAV dolerių 1 metų GIC	
1.25% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.	

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

GAŠKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELEŠ
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETUI
GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKETI GAŠKAITAS
Elektroninis paštas: parama@total.net

KITOS PASLAUGOS
KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR GVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERBIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?
PARDUODAME LIETUVIŠKŲ BANKŲ PROGINĖS MONETAS

KASOS VALANDOS:
Pirmad., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:
1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St. W., Etobicoke ON M8X 1C8 Telefonas: 416 207-9239

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.net

ROYAL LEPAGE

Lina Kuliavienė
Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

ALGIS ir STEFA MEDELIAI
MEDELIS CONSULTING
ir QUEEN-SYRENA TRAVEL vardu
sveikina savo draugus, klientus ir pažįstamus
šv. Kalėdų ir Naujųjų 2002 metų
proga. Linkim daug laimės, sveikatos
ir Dievo palaimos.
Kviečiame pasinaudoti mūsų paslaugomis

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ŪRO LINIJOMIS!

Turime naujas rudens ir žiemos kainas. Užsisakykite jau dabar savo Kalėdinę arba Naujametinę kelionę į Lietuvą!

Pasieškokite, nesvarbu kur, Jums tinkamiausią datą ir geriausią kainą ir tada skambinkite man asmeniškai – ir nuo tos "geriausios" kainos gausite nuolaidą!

Turiu bilietų su nemokamai pakeičiama arba su atvira grįžimo data!
Turiu bilietų, galiojančių vienerius metus!

Jeį žiemą skrendate atostogų į šiltojus kraštus – pas mane pirkite už geresnę kainą. Jūsų pasirinktoji vietovė turi išparduodamų laisvų vietų – aš jas Jums gausiu! Teiraukitės!

Toronto įstaigoje būnu trečiadieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, tik paskambinkit – sutvarkysiu! Bilietus pristatau X-PRESS paštu.

ALGIS @ MEDELIS
133 Roncesvalles Ave.
TORONTO, Ont. M6R 2L2
Tel. 416 531-4800

ALGIS ir STEFA MEDELIAI @ MEDELIS CONSULTING
45 Forest Heights Street, WHITEBY, Ont. L1R 1T7 Tel. 1-905-666-9086

Visos paslaugos atskleidžiant giminės iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą.
JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius.

Atstovaujam telefoninių ryšių firmą **RapidTel.**
Minutė į Lietuvą – 41 c bet kurio laiku.
+ Planas A: Ontario – 5 c, Kanada – 9 c, US – 10 c,
arba + Planas I: Kanada ir US – 7.5 c.

Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su **ALGIU MEDELIU**

TORONTONT

Anapilio žinios

– Gruodžio 17, pirmadienį, palaidotas Aleksas Paulionis, 84 m. amžiaus, mūsų parapijos tarybos pirmininko Rimo Paulionio tėvelis.

– Adventinis susikaupimas Lietuvos kankinių šventovėje bus gruodžio 22 ir 23 d.d. Susikaupimą ves Londono kleb. kun. K. Kaknevičius. Susikaupimo tvarka: gruodžio 22, šeštadienį, 11 v.r. Mišios su pamokslu (Anapilio autobusėlis tą dieną maldininkus paims nuo Islington požeminių traukinių stoties 10.30 v.r. ir parvės atgal po pamaldų); gruodžio 23, sekmadienį – pamokslai Mišių metu. Išpažinčių bus klausoma abidvi dienas prieš ir po pamaldų.

– Adventinis susikaupimas Delhi Šv. Kazimiero šventovėje bus gruodžio 22, šeštadienį, 3 v.p.p. Susikaupimą ves Londono kleb. kun. K. Kaknevičius. Išpažinčių bus klausoma prieš ir po Mišių.

– Adventinis susikaupimas Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje bus gruodžio 23, sekmadienį, 2 v.p.p. Susikaupimą ves Londono kleb. kun. K. Kaknevičius. Išpažinčių bus klausoma prieš ir po Mišių.

– Lietuvos kankinių šventovėje Kūčių naktį apie 11 v., prieš Bernelių Mišias, bus religinis koncertas. Programoje Jono Govėdo vadovaujamas Lietuvos kankinių šventovės choras, smuikininkė Audronė Šarpytė, čelstistė Daniela Kepowich, solistė Slava Žiemelytė ir solistas Rimas Paulionis.

– Kalėdų ir Naujųjų metų švenčių Mišių tvarka:

Lietuvos kankinių šventovėje: Kalėdų Mišios – gruodžio 24, Kūčių naktį, 12 val., o gruodžio 25, Kalėdų dieną, 9.30 v.r. ir 11 v.r.; Naujųjų metų Mišios – sausio 1, antradienį, 11 v.r.

Delhi Šv. Kazimiero šventovėje: Kalėdų Mišios – gruodžio 24, Kūčių dieną, 3 v.p.p.; Naujųjų metų Mišios – sausio 1, antradienį, 3 v.p.p.

Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje: Kalėdų Mišios – gruodžio 25, Kalėdų dieną, 2 v.p.p.; Naujųjų metų Mišios – gruodžio 31, pirmadienį, 1 v.p.p.

– Sekmadieninės Mišios švenčių metu visose trijose vietovėse bus įprasta tvarka.

– Sutvirtinimo sakramento pasiruošimui registracija tebevyksta klebonijoje. Pasiruošimui pamokos prasidės po Naujųjų metų.

– Pirmosios Komunijos pasiruošimui pamokos vyks sekmadieniais po 9.30 v.r. Mišių klebonijoje.

– “Anapilio” sporto klubas praneša, kad sporto užsiėmimai po švenčių prasidės sausio 8 ir 9 d.d.

– Anapilio knygyne galima įsigyti dabar jau Lietuvoje išleistą Vytenio Nemunėlio knygėlę *Meškiukas rudnisiukas*. Taipgi galima įsigyti Nijolės Gaškaitės-Zemaitienės knygą *Dabar ir visados*, kalėdinių atviručių, kalėdinių vaisinių pyragų ir Kūčių plotkelių.

– Mišios gruodžio 23, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Juozą ir Aleksandrą Valeškas; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 2 v.p.p. už a.a. Antaną Samuolį; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje gruodžio 22, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Mariją ir Juozą Sivilus.

Muziejaus-archyvo žinios

– Kanados lietuvių muziejaus-archyvo lankymo valandos švenčių metu: sekmadienį, gruodžio 23: 12 – 6 v.p.p.; pirmadienį, gruodžio 24: 1 – 5 v.p.p.; sekmadienį, gruodžio 30: 10.30 – 11 v.r. ir 12 – 6 v.p.p.; pirmadienį, gruodžio 31: 12 – 5 v.p.p.

– Muziejaus išlaikymui aukoj: \$100 – Albinas Lajukas, Sylvija Piečaitienė, Monika Vaškevičienė; \$75 – H. Butkevičius.

Slaugos namų žinios

– Slaugos namų statybai a. a. S. Paulionienės iš Čikagos atminimui \$50 aukoj L. Balsienė (6,133.70); a. a. R. Bražukienės atminimui \$200(1,150) – V. Žukauskas; a. a. A. Vaitkevičienės atminimui \$100 – A. S. Hrajinik (300); L. V. Balaišiai – \$300(600), G. Bifūnienė \$100(280), V. Paulionis – \$300(840), J. Pacevičienė – \$500(1,095), S. Cipiliuskas – \$200(1,000), P. I. Žemaičiai – \$100(1,620), P. Basys – \$100(740), J. J. Šarūnai – \$500(3,200), A. P. Kaziliai – \$500, LN moterų būrelis – \$490(10,747.05), O. Skėrius – \$1,000(5,500).

– Slaugos namų komitetas dėkoja visiems aukotojams už nuodirdų dosnumą ir paramą Slaugos namams. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog – Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON, M6P 1A6.

– IŠNUOMOJAMAS vienas nedidelis kambarys su baldais. Skambinti tel. 416 762-1569.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Praeitą sekmadienį per 10.30 v.r. Mišias giedojo “retkartinis” choras su muzikine palyda, kurią sudarė J. Danaitienė, Ž. Janeliūnienė, T. Pabrėža ir I. Pivorūtė.

– Bernelių Mišios Kūčių vakarą bus 10 val. su trumpu muzikos koncertu prieš Mišias.

– Kalėdaiciai (plotkelės) dalinamos zakristijoje sekmadieniais, o kitu laiku parapijos raštinėje.

– Pradedant gruodžio 23 d. sekmadienį Mišių tvarka bus: 8 v.r., 9.15 v.r., 10.30 v.r. ir 12 v.d. – Parapijos maldos būrelis renkasi maldai pirmadieniais 6 v.r. ir kviečia visus šioje maldos valandoje dalyvauti. Trečiadieniais nuo 7.30 iki 9 v.v. norima suburti maldos grupę angliškai kalbantiems. Daugiau žinių apie tai galima gauti pas Liudmilą tel. 416 767-2301, Stasę tel. 416 233-8316 ar Ireną tel. 416 537-8804.

– Sutvirtinimo sakramentui pasiruošimas prasidės sausio mėnesio pradžioje. Jaunuolius, gimusius 1989 ir anksčiau, prašom registruotis parapijos raštinėje. Sutvirtinimo sakramentą suteiks vysk. P. Baltakis, OFM, 2002 m. gegužės 12 d.

– Gruodžio 13 d. palaidotas a.a. Mykolas Mikštas, 78 m. Kanadoje giminių neturėjo. Gruodžio 15 d. palaidota a.a. Aniceta Lukošienė, 81 m. Paliko dukrą Ireną su šeima.

– Parapijos choras po bandymo pakeisti repetitijų laiką vėl repetuoja ketvirtadieniais, 7 v.v.

– Dar neatsiėmusius ateinančių metų parapijos aukų vokelių, prašome juos pasiimti sekmadieniais po Mišių.

– Ši sekmadienį, Kanados vyskupų pagedavimu, bus daroma rinkliava Pasaulio jaunimo dienų reikalams. Jaunimo dienos Toronto vyks liepos mėnesio pabaigoje. Šios rinkliavos vokai buvo prisięti prie biuletenių praėjusį sekmadienį.

– Mišios sekmadienį, gruodžio 23: 8 v.r. už Ročių ir Gečių šeimų mirusius; 9.15 v.r. už a.a. Sofiją Olekienę; 10.30 v.r. už Kiaupų šeimą mirusius, už a.a. Albina Styrienę (5 metinės) ir už a.a. Juozą Raškauską; 12 v.d. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Išganytojo parapijos žinios

– Sekmadienį, gruodžio 23, 12.15 v.d. IV Advento jaunimo pamaldos su Kalėdų eglute, kurios metu atvyks Moterų draugijos pakuviestas Kalėdų senelis. Po to Moterų draugijos vaisės.

– Kūčių pamaldos su Šv. Komunija įvyks gruodžio 24 d., 6 v.v. Pamokslą pasakys diak. Liudas Miliauskas, kuris šį pavasarį baigs Concordia Liuteronų seminariją, Fort Wayne, Indiana ir šią vasarą bus išvėntintas kunigu Lietuvoje. Diak. Liudas taip pat sakys pamokslą pamaldose gruodžio 30 d.

– Kalėdų dieną pamaldų nebus.

– Parapija metams parems kun. Virginijų Kelertą, Sudargo ir Šakių parapijų kleboną. Kūčių vakaro pamaldose bus išdalinti specialūs vokeliai norintiems laisva auka prisidėti prie šio meilės darbo.

Lietuvių Namų žinios

– Gruodžio 16 d., Lietuvių Namų svetainėje pietavo 220 svečių. Prancėšų padarė ir su svečiais supažindino LN valdybos narys T. Stanulis. Svečių knygoje pasirašė N. Strumskienė iš Kauno.

– LN valdyba nuosirdžiai dėkoja LN moterų būreliui už puikiai suorganizuotą kalėdinę vakaronę, skanų maistą, gražiai papuoštą salę ir gerą nuotaiką.

– 2002 metų sausio 26 d. “Labdaros” Slaugos namų vajaus komitetas Lietuvių Namuose rengia iškilmingą pokylį. Meninėje programoje įžymaus solisto iš Lietuvos V. Juozapaitio koncertas. Solistui akompanuos taip pat garsus pianistas iš Lietuvos Povilas Jaraminas. Bilietų kaina – \$100 (už pusę sumos gausite mokesčių pakvitavimus). Bilietus galima užsisakyti pas J. Vingelienę tel. 416 233-8108 arba sekmadieniais Lietuvių Namuose. Vakaro tikslas – sutelkti lėšų Slaugos namams.

– Lietuvių Namų sekmadienį popiečių metu galima ne tik skaniai papiepti, bet ir pasiklaityti naujais žiniomis iš Lietuvos bei pasaulio (populiariausių Lietuvos dienraščių informacija), taip pat apie LN Slaugos namus, statybos eigą, registracijos klausimus ir pan. Kviečiame pietų į Lietuvių Namus.

– Kalėdinius pietus su vynu rengia “Vilniaus Manor” gyventojai Kalėdų dieną, 2 v.p.p. Dėl bilietų skambinti tel. 416 767-5518, 416 762-1777 ar 416 768-1777 iki gruodžio 23 d. Bilieto kaina – \$25.

– PARDUODU elektrinį vežimėlį (scoter), geros kokybės, mažai naudotas, pigia kaina. Skambinti Rūtai tel. 416 604-1799.

TORONTO TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ “ATŽALYNAS”

maloniai kviečia Jus dalyvauti

IŠKILMINGAME 30 METŲ VEIKLOS

SUKAKTUVINIAME POBŪVYJE

2002 m. vasario 2, šeštadienį, 6.30 v.v.

Toronto Lietuvių Namų didžiojoje salėje, 1573 Bloor Street West

Vakaro programoje

KARŠTA VAKARIENĖ SU VYNU ♦ VEIKS BARAS ♦ ŠOKIAMS GROS “STARLIGHT” ORKESTRAS

Bilieto kaina – \$25 (papiginta kaina atžalyniečiams – \$15). Norintys užsisakyti bilietus prašomi skambinti Birutei Batraks tel. 905 271-1640 Mississaugoje arba E. Pamataičiui tel. 905 521-4618 Hamiltone

NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS ANAPILYJE

su orkestru “Major Music”

gruodžio 31, pirmadienį, nuo 7 valandos vakaro

- * Šilta vakarienė su vynu 7.30 v.v. (punktualiai)
- * Šalti užkandžiai po 12 valandos nakties
- * Nemokamas baras * Šampanas, puikiai išpuošta salė

Stalus rezervuoti sekmadieniais po pamaldų Anapilyje ir vakarais pas Reginą Celejewską tel. 416 231-8832.

Visus dalyvauti maloniai kviečia –

Anapilio parapijos tarybos administracinė sekcija

Naujų metų
SUTIKIMAS
Toronto Prisikėlimo parapijos salėje, 3 Resurrection Rd.
gruodžio 31, pirmadienį, nuo 6.30 v.v.
VAKARO PROGRAMOJE:
6.30 v.v. – Šv. Mišios; 7 v.v. – kokteiliai; 8 v.v. – šilta vakarienė su vynu; 11.30 v.v. – šalti užkandžiai.
ŠAMPANAS * ŠOKIAMS – ORKESTRAS * YPATINGAI GRAŽIAI IŠPUOŠTA SALĖ
Bilietus rezervuoti pas J. VINGELIENĘ, tel. 416 233-8108 ar sekmadieniais po Mišių.
Rengia – Prisikėlimo parapijos statybos vajaus komitetas

Naujų Metų
SUTIKIMAS
TORONTO LIETUVIŲ NAMUOSE
gruodžio 31, pirmadienį, 7 val. vakaro
Vytauto Didžiojo menėje
* Šilta vakarienė su vynu * Šalti užkandžiai
* Naujųjų metų sutikimas su šampanu
* Šokiams gros geras orkestras “Mandrivka”
* Veiks baras * Stalai numeruoti
* Vietos rezervuojamos iš anksto
Bilietai parduodami LN raštinėje, skambinant tel. 416 532-3311, arba sekmadienio popietėse. Kaina – \$75.
Toronto Lietuvių Namų valdyba ir visuomeninės veiklos komitetas

ŠI KALĖDINĖ TŽ LAIDA
yra paskutinė šiais metais. TŽ redakcija ir administracija bus uždaryta gruodžio 24 – 28 d.d., o sausio 2, trečiadienį, veiks įprasta tvarka. Sekantis TŽ numeris išeis 2002 m. sausio 8, antradienį.
Toronto lietuvių pensininkų klubo valdyba ruošia Kūčias pirmadienį, gruodžio 24, 4 v.p.p. “Vilniaus rūmų” III-čio aukšto menėje. Kaina \$15. Kalėdines giesmes atliks “Angeliukų” choras, vadovaujamas N. Benotienės. Bilietai gaunami pas T. Kobelskienę tel. 416 760-8003, S. Kuzmicką tel. 416 763-1351 ar A. Dobienę tel. 416 763-7550.
Vaiko tėviškės namams \$2,000 aukoj P. M. Venskai.
Šv. Jono lietuvių kapinės iš a.a. Bronės Jonynienės palikimo gavo \$1,231.89.
PARDUODU mažai vartotą motorizuotą vežimėlį. Skambinti tel. 416 762-1569.
KIRPYKLA-salonas “Eva’s” kviečia pasinaudoti jo paslaugomis. Kalbame lietuviškai. Kreiptis į Vijolą tel. 416 252-3262. Adresas: 732 Queensway, Etobicoke (Queensway ir Royal York). Darbo val.: nuo 10 v.r.–6 v.v., šeštadieniais – nuo 9 v.r.–4 v.p.p.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS VASAGOJE

GRUODŽIO 31, 6 v.v., 2121 Mosley g.

- * Šilta vakarienė su vynu 7 v.v.
- * Įdomi programa ir šokiams muzika
- * Vėliau užkandžiai ir šampanas

Dėl bilietų kreiptis į

Romą Dudą tel. 705 445-6898

Pakvietimas \$25

Maloniai kviečia rengėjai – Misijos choristai

IŠNUOMOJAMAS vienas miegamasis rūšys su baldais nerūkančiam vyriui Oakvilėje. Atskiras įėjimas. \$400 mėnesiui. Skambinti tel. 905 847-9419.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

Punia Construction Ltd.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ

- ATLEKAME: staliaus, dažymo, elektros, vandentiekio, susikabinusių plytų (interlocking), keramikos plytelių klojimo darbus
- IRENGIAME: rūsius, vonias, virtuves
- STATOME: verandas, tvoras
- DENGIAME stogus.

GARANTUOJAME GERĄ DARBO KOKYBĘ

Skambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI tel. (905) 848-9628

nešiojamas (416) 560-0122

MONTREALQUE

Nepriklausomos Lietuvos laikraštis, 1940 metais pradėtas leisti Toronte ir vėliau perkeltas į Montrealį, 2001 m. gruodžio 10 d. išleido paskutinį numerį. Sustojo. Mat visa tautinė spauda vargsta su didėjančiomis leidybos išlaidomis ir mažėjančiu skaitytojų skaičiumi. Tai viena svarbiausių priežasčių, kuri sustabdė *Nepriklausomą Lietuvą*. Paskutinės laidos pirmame puslapyje yra paaiškinimas, kodėl laikraščio leidyba sustabdyta, ir padėka skaitytojams, rėmėjams bei talkininkams, kurie iki šių dienų visokeriopai laikraščiui padėjo. Šį pareiškimą pasirašė NL valdyba, redaktorė ir darbuotojai. Laikraščio viduriniuose puslapiuose yra įdėtos visų buvusių redaktorių nuotraukos. Gaila, kad Montrealis nebeturės savo laikraščio.

KLK moterų draugijos Montrealio skyrius gruodžio 9 d. atšventė metinę šventę. 11 val. kun. klebonas Ričardas Birbilas aukoj šv. Mišias už mirusius ir gyvas draugijos narses. Pamaldose narės dalyvavo su savo vėliava. Mišių skaitinius šalia nuolatinių skaitytojų atliko valdybos narės Julija Adamonienė ir Danutė Staškevičienė. Po pamaldų į seselių namus susirinko gausus būrys narių ir svečių. Čia pirm. Genovaitė Kudžmienei tarus šventės atidarymo žodį buvo pakuviesta Birutė Nagienė pakalbėti apie vysk. Motiejų Valančių. Pasak jos, tai nebuvusi paskaita, bet tik

pokalbis apie labai įvairią ir sėkmingą vyskupo veiklą. Daugiausia apsisista prie jo, kaip rašytojo. Panagrinėta Palangos Juzės stilius ir turinys, nusakantis kaimo gyvenimą. B. Nagienės kalbą papildė ne taip seniai iš Lietuvos atvykęs Česlovas Ūselis. Visi susirinkusieji liko patenkinti, išgirdę vieną kitą ligi šiolei nežinotą vyskupo veiklos bruožą. Po pokalbio vyko vaisės, kurias palaimino klebonas.

Montrealietė Glorija Ona Zabielaite susituokė su otaviškiu Juozu Aleksandru Radžiumi. Jungtuvės palaimino kun. dr. V. Skilandžiūnas spalio 20 d. Šv. Jono Krikštytojo dominikonų šventovėje, Otavoje. Vestuvinis pokylis vyko “Britannia Yacht” klube.

Skautai be didelio garsinimosi juda. Gruodžio 16, sekmadienį, 5 v.p.p. seselių namuose surengė lietuviškas Kūčias.

A. a. Maureen Kazlauskienė-Stewart mirė 2001 m. gruodžio 2 d. Gedulinės pamaldos buvo gruodžio 9 d. “Complexe Funeraire St. Francois d’Assise”, 6700 Beaubien East, Montreal, Que. Lūdi vyras ir daug giminių bei draugų Kanadoje, JAV ir Lietuvoje.

A. a. Regina Jurskaitienė-Guzavič, 89 m. amžiaus, mirė 2001 m. gruodžio 9 d. Po gedulinių pamaldų Aušros Vartų šventovėje gruodžio 12 d. palaidota Notre Dame des Neiges kapinėse. Liko giminės ir kiti artimieji. B.S.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7
TEL: (514) 722-3545 FAX: (514) 722-3546

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8
Tel.: 766-5827 FAX: 766-1349

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI THE LIGHTS OF HOMELAND

savaitraštis, didelio formato, 8-10 puslapių,
reguliari metinė prenumerata – \$45.00,
rėmėjo – \$55.00, garbės – \$65.00
Naujam prenumeratoriui pirmiems metams – \$35.00
(JAV-se amerikietiška doleriais)

Vardas, pavardė.....
Adresas.....
.....
.....
Siunčiu prenumeratą.....dol., auką.....dol.

Laikraščio adresas:

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON
L5C 1T3, Canada

Norintiems susipažinti TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
siunčiami nemokamai šešias savaites